

מעבדיב המוסף

ביני
לבינה
רון מיברג

"ל באוקטובר זעזע
אותי בגלל עומק
הכישלון הישראלי,
אבל את המטרה
הערבית הכרתי
עוד לפני. כך
נראה חזון
השיבה הפלסטיני"

יומן ההתכחות

ד"ר עינת וילף, מחברת הספר
"מלחמת זכות השיבה",
שהשתייכה למחנה השלום,
הייתה היועצת של פרס וחברת
כנסת מטעם העבודה, מדברת
על הסדק שנפער בתפיסותיה
הרבה לפני 7 באוקטובר
ומסבירה מדוע קראה מזמן
לפרק את אונר"א, מה באמת
רוצים הפלסטינים וכיצד
התנערה מחזון שתי המדינות

- שרי מקובר בליקוב -

הדרך של
עידן עמדי
ללב של כולנו
דודי פטימר

הימים
המטלטלים של
משפחת ביבס.
החטופים,
מעקב המוסף
מאיה בואנוס

מהפכת המחירים

של א.ל.מ.

2024

מהפכת המחירים של א.ל.מ. יוצאת לדרך

עשרות מוצרים במחירים
הזולים בישראל* - בהתחייבות!

*8999

ALM.CO.IL

*בהשוואה למשווק מורשה כמפורט בתקנון. רק בסניפי א.ל.מ. (חנויות פיזיות) ובמוקד הטלפוני. רק למוצרים המסומנים בתווית "מהפכת המחירים". ההתחייבות היא בהשוואה למשווק הרשום אצל היבואן הרשמי כמשווק מורשה של המוצר, וכפוף לשאר תנאי התקנון. מגוון המוצרים יכול להשתנות מעת לעת ו/או מסניף לסניף. תמונות להמחשה בלבד. טל"ח.

הנבחרת של המוסף

ליאורה

נתן זהבי

רון מיברג

דודי פטימר

שרי מקובר-בליקוב

מאיה בואנוס

טליה לרין

כרמית ספיר ויץ

אודי עציון

מיטל שרעבי

פסקל פרץ-רובין

נאור רוזנפלד

תרבות : טלוויזיה : קולנוע : אוכל : הורוסקופ : תשבצים

הכתבות

04 הד"ר יודעת // שנים שד"ר עינת וילף מציגה דעה אחרת על הסכסוך פה | שרי מקובר-בליקוב

10 עמוק בלב // הגעגועים של מיברג לאשתו לשעבר עזים מתמיד בימים אלה | רון מיברג

13 מתפכחים עכשיו // דמויות מפתיעות מבשרות במגוון שפות שהתפכו | מאיר עוזיאל

17 עולם חדש // הקליפ של בילי ג'ואל הביא מחשבות על המציאות המדומה | שי להב

18 מחכים להם // הימים המטלטלים של בני משפחת ביבס | מאיה בואנוס

28 עידן פלוס // כך הפך עידן עמדי לסמל של מלחמת חרבות ברזל. פרופיל | דודי פטימר

46 כי נוח // שלושה קינוחים בדרגות קושי שונות שיתאימו לכל אחד ואחת | פסקל פרץ-רובין

שימוש ביצירות לפי סעיף 27א' לחוק זכויות יוצרים, תשס"ח 2007: מערכת העיתון מכבדת זכויות יוצרים. אם לדעתכם נפגעה זכותכם כבעלי זכויות יוצרים, הינכם מתבקשים לפנות באמצעות דואר אלקטרוני: maarivmagazin@gmail.com בבקשה לחדול מעשיית השימוש ביצירה תוך ציון שם מלא ומספר טלפון ובצירוף הצילום/התוכן.

★ צילום השער (עינת וילף): רמי זרנגר. צילום נוסף: אבשלום ששוני

"מבחינתם ליהודים לא אמורה להיות מדינה נקודה"

ד"ר עינת וילך עשתה את רוב שנותיה בפוליטיקה בצד שמאל, אבל שנים בעבעה בה תחושה שמשהו לא מסתדר. ואז הגיע הטבח ב־7 באוקטובר, ופתאום וילך מצאה את עצמה פופולרית מתמיד לאחר שבספרה (אותו כתבה עם עדי שורץ) שיצא ב־2018, "מלחמת זכות השיבה", היא דנה בדיוק בנושאים שהתפוצצו לכולנו על הראש לפני 20 שבועות, ובהם סוגיית המדינה הפלסטינית והמלכוד של אונר"א. ויש לה מה לומר גם על החטופים, קטאר ועל היחסים עם ארה"ב

שרי מקובר־בליקוב | צילום: רמי זרנגר

ד"ר עינת וילך

גדלה ושגשגה במחנה השלום. היועצת המדינית לש- עבר של שמעון פרס וחברת הכנסת בסיעות העבודה והעצמאות, תמכה בלהט בכל הצעה לויתור על שט- חים תמורת שלום. כמו רבים וטובים בצד השמאלי של המפה הפוליטית, האמינה בכל לבה שביום שלפלסטינים תהיה מדינה משלהם בעזה ובגדה המערבית, יבוא הפיוס המיוחל וכל צד יכתת את חרבותיו לאתים וחניתותיו למ- זמרות. זאת עד אשר נשאה הרצאה באוניברסיטת הר- ווארד ונתקלה בשנאת יהודים שלימדה אותה דבר חדש על הקשר שבין ציונות לאנטישמיות. "זה היה לפני כ-20 שנה", היא נזכרת היום. "באמצע ההרצאה מישוהו פל- סטיני מתוך הקהל התחיל לשאול שאלות שנבעו מתוך שנאה כל כך עמוקה ליהודים שזה הדהים והמם אותי. עוד אנשים הצטרפו אליו, ובשאלות שלהם היו כל כך הרבה זעם, כעס, בוז. אני ממש זוכרת שתוך כדי ההרצאה חשבתי לעצמי, אני אשת שמאל, אמורים לאהוב אותי, אני מהטובים, אז איך ייתכן שכל כך שונאים אותי פה?".

מה עשית עם זה?

"עצרתי את ההרצאה באמצע ואמרתי לדובר הראשי, כל הרגשות האלה שלך, זה לא בגלל ההתנחלויות, נכון? התנחלויות לא אמורות לשחרר כאלה אמוציות. כנראה זה יושב אצלך על משהו אחר".

עוצמת השנאה ההיא, שהגיעה לשיאה במסע הטבח המרמם ב־7 באוקטובר, שברה את לבה של וילך וחל- חלה עמוקות לתפיסותיה. משם נבעה סדק שעם הש- נים הלך והתרחב. "תהליך החשיבה מחדש שלי התרחש לכל אורך העשור הראשון מאז שנת 2000", היא מספרת בגילוי לב. "זה היה הזמן שבו חוויתי את כישלון קמפ דייוויד, את אבו מאזן, שלא הסכים להתקדם למשא ומתן עם אולמרט, וגם את האינתיפאדה השנייה. קיימתי אז הרבה מפגשים עם פלסטינים, שבסופם הבנתי שתפיסת הסכסוך שלי, שהתבססה על הבנה שהוא תולדה של כ- בוש, התנחלויות, אדמה, היא ממש לא הדרך שבה הפ- לסטינים תופסים אותו. מבחינתם ליהודים לא אמורה להיות מדינה, נקודה, סימן קריאה".

וכל זה קורה כשאת עובדת עם פרס ועם ביילין?

"כן, ומתנגדת להתנחלויות. מבחינתי שמחר תקום מדינה פלסטינית, רק שיניחו אותנו לנפשנו ושסכסוך הדמים יסתיים בהסכם שלום".

עוד חמש שנים עברו, ווילך כבר ביטאה את השינוי בקול ובמילים. "התחלתי לפרסם מאמרים, ובאחד הרא- שונים שבהם, בעיתון 'הארץ', כתבתי שמבחינת הפלס- טינים, גם השמאל לא נחמד. תיארתי את התהליך הנפ- שי שהייתי צריכה לעבור כדי להבין שמבחינתם, למרות הנכונות שלי להתפשר ולפעול שתקום מדינה בגדה, בעזה, עם מזרח ירושלים כולל העיר העתיקה, אני עדיין האויב. כתבתי שלמרות כל מה שחשבתי על עצמי, שאני אדם טוב, שוחר שלום, מבחינת הפלסטינים אין הבדל ביני לבין נער גבעות במאחז, כי ברגע שאני רוצה מדינה יהודית ולא מוכנה לקבל את רעיון זכות השיבה שיחסל את המדינה היהודית, אז מבחינתם אני רוצה ברעתם. אני חושבת שאפילו כתבתי שם שגם השמאל צריך תבוסה פלסטינית, כי הבנתי שמנקודת מבטם של הפלסטינים, עצם קיומה של מדינה יהודית נתפס כתבוסה, ולכן כל עוד אנחנו רוצים לחיות במדינת ישראל, אנחנו צריכים להבין שמבחינת הפלסטינים גם השמאל

7 באוקטובר
הוא מה שהפלסטינים
רוצים, ולדאבני ראיתי
את השאיפה הזו לובשת
צורה מזויעה".
ד"ר עינת וילף

בעצם רוצה בתבוסתם".

וזה שם אותך במקום אחר?

"במשך כל השנים תהיתי על המקום האחר. להיות בשמאל זה לדעת שאת שוחרת שלום, שאת שואפת לפשרה ומושיטה לו יד לשלום, רואה בכך אדם רע. זה לא היה תהליך פשוט להשלים עם ההבנה הזאת. אני זוכרת שבאחת ההרצאות על הספר 'מלחמת זכות השיבה' שכ-תבתי עם עדי שורץ, בהוצאת כנרת זמורה ביתן, ניגשה אליי מישהי ואמרה, כל הזמן את טוענת שאת שמאלנית, אבל את לא נשמעת אחת כזאת. במה את שמאלנית? אמרתי לה, כי אני מאמינה שיש בארץ הזאת יהודים וערבים, ואם הערבים הפלסטינים יסיימו את מלחמתם בציונות וירצו להקים מדינה לידנו ולא במקומנו, אז אני בעד. אז האישה אמרה, גם אני חושבת ככה, ואני ליכור-דניקית".

ובמילים אחרות, השאלה היא אם את מייצגת את הקונצנזוס המפא"יניקי או את המרכז הנצי.

"אני באמת תוהה כבר הרבה שנים אם העמדות שלי הן כמו של עוד חמישה אנשים בארץ או שהן מייצגות 80% מהציבור הישראלי. אני לא יודעת. אני עדיין מת-עקשת לקרוא לעצמי אשת שמאל. לפעמים אני קוראת לעצמי פעילת שלום ארוכת טווח, כי אני עושה את כל מה שאני יכולה כדי להגיע לשלום, רק שהיום ברור לי שלא יהיה שלום כל עוד בצד השני האידאולוגיה אומרת שעל שום חלק מהשטח שאני יושבת עליו לא יכולה לקום מדינה יהודית".

עם השנים התווספו תובנות לארגז הכלים המחקרי של וילף. הן התמקדו בחזון הפליטים הפלסטיני שמתחזק את עצמו בכספי העולם וישראל גם במחיר ויתור על מדינה ועתיד, בהיאחזות הבלתי מתפשרת בזכות השיבה ובמלכוד של אונר"א. "אני יכולה לספר לך שכבר הרבה שנים לא כיף להיות אני", היא מחייכת. "כי כשאני מדר-ברת על הנושאים האלו בהרצאות, אני מניחה על השור-לחן אמירה מאוד חד-משמעית, שהסכסוך לא היה אף פעם בגלל מה שישראל עשתה, אלא בגלל מה שישראל מייצגת כמדינה ריבונית של העם היהודי".

ואז הגיע 7 באוקטובר, העולם השתנה והשחיר, ווילף הוזמנה לשאת את ההרצאה הזו בקונגרס האמריקאי. תחת הכותרת "סיבות העומק לטבח ולתגובות לו בעור-לם והאפשרות לשינוי" מסרה וילף את עיקרי משנתה בנאום מכונן מול חברי הקונגרס ועוזריהם ונציגים של ארגונים יהודיים. "רצינו שנצא מעזה כדי שהפלסטינים יוכלו סוף-סוף לחיות את חייהם", אמרה באותו מעמד. "הלבשנו עליהם את הדמיון והחזון שלנו. חשבנו לתומנו שבדיוק כמו הציונות, בדיוק כמו העם היהודי, גם הפל-סטינים רוצים לבנות מדינה גם אם זה רק על חלק מהש-טח, ושברגע שהם יהיו חופשיים לעשות כן, יהיה שלום. וכמו ישראלים רבים במחנה השלום ראיתי כיצד פעם אחר פעם, ואני לא מדברת על העבר הרחוק אלא על ערפאת בשנת 2000 ועל אבו מאזן בשנת 2008, כאשר הייתה להם הזדמנות קונקרטית אמיתית לכוון מדינה משלהם בשטחי הגדה המערבית ועזה, ללא התנחלויות וללא שליטה צבאית, עם עצמאות מלאה ועם בירה במז-רח ירושלים, בכל פעם הפלסטינים ויתרו על ההזדמנות. ולא רק שוויתרו, הוויתור גם הוביל לאלימות אכזרית".

הנאום הפך ויראלי, הצופים יצאו מגדרם ובתוך זמן קצר הוא הופץ בישראל ובעולם וזכה לתגובות נלהבות. בן לילה הוכתרה וילף לשגרירת הסברה.

הופתעת?

"כן. במיוחד כשמעתי שהרבה יהודים בישראל וב-עולם צופים בזה. ידיד שלי שהעביר את הנאום הלאה אמר לי, את נביאת ההתפכחות. אז אני לא יודעת אם הוא צודק, אבל אני מקבלת הרבה מאוד תגובות ומכת-בים גם מימין וגם משמאל בעקבותיו".

מה היה בו שלא היה בקודמיו?

"זה כמעט אותו הנאום, רק שאחרי 7 באוקטובר יש נכונות להקשיב לו. הברוטאליות שבה התבצע הרצח והתגובות האנטי-ציוניות בעקבותיו ברחבי העולם גרמו להרבה יהודים להתעורר ולהבין שאנחנו לא רבים כאן על כמה משאיות נכנסות לעזה אלא שיש פה משהו הרבה יותר בסיסי ומסוכן. לפני 7 באוקטובר רצינו להאמין שאם רק נעשה משהו למען הפלסטינים, הכל ייפתר לטובה. אבל אחרי 7 באוקטובר הבנו את מה שה-בנתי לפני כמה שנים כשהייתי מדברת עם הפלסטינים המתונים והם הבהירו לי שהיהדות איננה עם אלא דת, שאין לנו שום זכות וקשר לארץ ישראל ושהבעיה היא עצם הקיום שלי. אני חושבת ש-7 באוקטובר חידר את זה לרבים נוספים שהוכו בהלם".

ושגם הם, כמוך, הושיטו יד לשלום, שאפו לשלווה ולנורמליזציה, ראו בפלסטינים אחים שווי ערך, דיברו אליהם בעברית, וב-7 באוקטובר התברר שענו להם בערבית?

"כן, אין ספק שהברוטליות והברבריות המפלצתית שהחזירו אותנו לפוגרומים של העיירות היהודיות בגו-לה הם מסוג הדברים שמוטטו את כל האמונות התמי-מות. גם החרווה שבה ביצעו את הטבח, ותגובות השמ-חה בעזה ובגדה גרמו לכל ההסברים של מי שעוד נותר במחנה השלום לקרוס. כשהדברים שאתה מאמין בהם מתנגשים עם המציאות, אז או שאתה מתחפר באמונתך, או שאתה מתחיל לשאול את עצמך אם ההבנה של מה שקורה במציאות הייתה מוטעית ומבקש לנסות מחדש. אני חושבת שאנשים הפנו אליי את הקשב דווקא בגלל שהנאום נתן לאנשים הסבר חדש שאומר, אולי כל הש-נים האלה היה כאן משהו אחר".

את עצמך הופתעת מ-7 באוקטובר?

"7 באוקטובר זעזע אותי בגלל עומק הכישלון היש-ראלי להגן על היישובים, אבל את המטרה הערבית הכר-תי עוד לפני כן. כך נראה חזון השיבה הפלסטיני. במשך שנים כשעדי שורץ ואני היינו מדברים על משמעות השיבה בתפיסה הפלסטינית, ולמה זה הרעיון המכונן שלהם, היינו מציגים טקסטים משנות ה-50 וה-70 כדי

"במה את שמאלנית?"
עטיפת הספר

**"אחרי 7 באוקטובר
הבנו את מה שהבנתי
לפני כמה שנים כשהייתי
מדברת עם הפלסטינים
המתונים והם הבהירו
לי שהיהדות איננה עם
אלא דת, שאין לנו שום
זכות וקשר לארץ ישראל
ושהבעיה היא עצם
הקיום שלי. 7 באוקטובר
חידר את זה לרבים"**

"לא משקרים בדברים
שהם ליבת הזהות
שלהם". פליטים
פלסטינים במלחמת
העצמאות בגליל
כיום ברצועה

היהודי לאחת מהדוברות הרהוטות והאפקטיביות ביותר של הסיפור הישראלי בזירה הבינלאומית. היא דוקטור למדע המדינה שבכנסת ה-18 כיהנה כיו"ר ועדת החינוך, התרבות והספורט ויו"ר ועדת המשנה ליחסי ישראל והעם היהודי. כחברה בוועדת החוץ והביטחון וילף הובילה את זיהוי מאבק הדו-לגיטימציה של ישראל והציונות כאתגר אסטרטגי. היא הייתה עמיתה נלווית במכון וושינגטון למדיניות המזרח התיכון ועמיתה בכירה במכון למדיניות העם היהודי. ולמרות ההתפכחות והתפיסות החדשות שהובילה, הצטרפה למפלגת העבודה שנאבקה בתוך עצמה על דימוי ורעיונות שונים משלה. "הרגשתי שמפלגת העבודה כפי שראוי לה להיות, היא יותר בן-גוריון וגולדה ופחות מרצ וחד"ש", אומרת וילף בפשטות. "זוהי היה מורו, כי כמה שהמפלגה הצטמצמה עדיין הרגשתי שהרבה מהדמויות בה הן לא העבודה כפי שאני רואית אותה".

אז למה הצטרפת אליה?

"כי לא היו אז אפשרויות אחרות, וגם כי עדיין הייתה בי האמונה שהתפיסות שלי צריכות להיות העמדות של העבודה ושצריך לעסוק ולדבר על זה כדי שזה יקרה. חשבתי שהדעות שלי מייצגות את השורשים הנכונים יותר של המפלגה, ובאמת בהמשך היא התפלגה גם על הרקע הזה, סביב הקווים בין מי שהיו יותר אנשי שמאל לבין מי שיותר שייכים לעבודה בסגנונה הישן".

המשמעות של התפיסות האלה היא שלכל אורך הדרך, אוסלו וההתנתקות, השמאל טיפח חלומות אבל הימין צדק?

"צריך להבין שגם אנחנו מכרנו לעצמנו סיפור. אריאל שרון יצא מעזה ואמר, אנחנו ניתן להם את השטח, ואם הם ייצאו נגדנו אז נכה בהם. מאוד יכול להיות ששרון היה עושה את זה, אבל זה לא מה שעשו אלו שבאו אחרי. השילוב הקטלני בין היציאה מעזה לבין ההשתתפות ללוחמה והבריחה מהבעיות, וההכלה, וקניית השקט, שם היה החטא הגדול. הימין צדק שהאויבים שלנו מחויבים למלחמה טוטלית במדינת ישראל ואין מבחינתם הברכה בין ההתנחלות איתמר לבין העיר תל אביב. אבל צדק גם השמאל, שאמר שאי אפשר להתעלם מהנושא הפלסטיני. שני הצדדים ניתחו נכון היבט מסוים של הבעיה. השמאל צדק שאסור להתעלם, הימין צדק שהאויב מתנגד למדינה יהודית, ושני הצדדים גם טעו בדרך שבה התמודדו עם הניתוח, כי השמאל המשיך להתעלם מהבעיה, והימין לא התעמת עם ההבנה שהאויב לא מוכן להכיר בקיומנו, ולא פעל לשנות את זה. במובן מסוים, ההכלה והאמירה שחמאס מורתע ושקט יקנה שקט כמעט שירתו אותו. במשך השנים כשדיברתי על הספר שלי והייתי אומרת לימין, אתם הרי יודעים שהציבור בישראל רוצה שיניחו לו בשקט, והוא מוכן אפילו לצאת מהשטחים תמורת שלום, ובואו תדמינו שכל העולם הערבי מגיע לכנסת ונושא נאום הכרה בציונות, אתם הרי יודעים שבמקרה הזה הציבור הישראלי ייותר בשמחה על השטחים. והם היו עונים, אנחנו יודעים, אבל זה לעולם לא יקרה. התחושה הייתה שהימין הרגיש מאוד נוח שהערבים רואים באביתר ובתל אביב את אותו האיום ולא עשה כלום כדי לשנות את זה. והשמאל התעלם ממה שהפלסטינים אומרים. וכך שני הצדדים לא עשו את הדברים שהיה צריך לעשות".

מה הם היו צריכים לעשות?

"להתעמת עם הבעיה. לאתגר את הפלסטינים. עכשיו למשל זה רגע מצוין. בא בלינקן וטוען

**"האמירה שהעזתים
מפחדים היא ההסבר
הנוח של המערב, אבל
הפלסטינים מדברים בגלוי
ובלי פחד. ראשי הרשות
הפלסטינית אומרים
בצורה ברורה 'לא נגנה את
7 באוקטובר
כי זו ההתנגדות, וחמאס
הם אחים ושותפים
להתנגדות הערבית'"**

**"ביידן הביא איתו את
נושאת המטוסים וחברי
קונגרס. אבל בסוף
הנאום הוא אמר, חמאס
לא מייצג את הפלסטינים,
וכמה שהתרגשתי
מהתמיכה שלו, המשפט
הזה ממש הפיל אותי. כי
הנה אנחנו שוב מנסים
למכור לעצמנו סיפורים
שהם לא המציאות"**

להסביר שהשיבה היא לא רעיון תמים של געגוע לבית של הסבתא רבתא והמפתח שעובר במשפחה מדור לדור. הסברנו שזה רעיון פוליטי שיש בו מרכיב של ניצחון אלים על המדינה היהודית ולא ערגה תמימה לאדמה. 7 באוקטובר הוא מה שהפלסטינים רוצים, ולדאבוני ראיתי את השאיפה הזו לובשת צורה מזוויעה".

טבח 7 באוקטובר התבצע על ידי חמאס, שרכים טוענים שהוא לא מייצג את הפלסטינים.

"זה לא נכון וזו הבעיה שלנו. העזתים אומרים לנו בצורה חד-משמעית שחמאס מייצג אותם. יותר מזה, כשהנשיא ביידן הגיע לארץ, כולנו היינו בתחושה שהמדינה היהודית עוד רגע נשחטת מכל כיוון, והיינו כל כך מאושרים שארצות הברית איתנו, וביידן גם הביא איתו את נושאת המטוסים וחברי קונגרס. אבל בסוף הנאום הוא אמר, חמאס לא מייצג את הפלסטינים, וכמה שהתרגשתי מהתמיכה שלו, המשפט הזה ממש הפיל אותי. כי הנה אנחנו שוב מנסים למכור לעצמנו סיפורים שהם לא המציאות".

יכול להיות שהעזתים אומרים שחמאס מייצג אותם מתוך פחד?

"לא ייתכן שכל הפלסטינים מפחדים מחמאס. לא רק בגדה ובעזה, גם הפלסטינים בלונדון, בארצות הברית, באירלנד, שלא מפחדים להגיד משהו אחר, מביעים תמיכה בחמאס בקולם ובמעשיהם. האמירה שהעזתים מפחדים היא ההסבר הנוח של המערב, אבל הפלסטינים עצמם לא מחפשים הסברים נוחים. הם מדברים בגלוי ובלי פחד. ראשי הרשות הפלסטינית אומרים בצורה מאוד ברורה 'כמובן שלא נגנה את 7 באוקטובר, כי זו ההתנגדות, וחמאס הם אחים ושותפים להתנגדות הערבית'. אנחנו יודעים שגם אחרי 7 באוקטובר חמאס מאוד פופולרי בגדה, וכל הניסיונות לתת לעצמנו כל מיני נימוקים כדי שלא נצטרך להתמודד עם העובדה שמדובר באידיאולוגיה טוטאלית, הם רק רצון לברוח מאמת מאוד מאוד כואבת. כל עוד אנחנו אומרים לעצמנו שזה הכי בוש, והמצור הימי, וההתנחלויות, אז גם גורלנו בידינו כי בואו נסיים את הכיבוש והמצור ונפרק את ההתנחלות ויבוא לציון גואל וכל הדבר המזעזע הזה ייגמר. הרבה יותר קשה להתמודד עם העובדה שבצד השני יש תפיסה שלא מוכנה לקבל אותנו כיהודים ריבוניים בשום שטח שבין הנהר לים".

על רקע 7 באוקטובר, ובמיוחד סביב הדיווחים שארצות הברית ומדינות ערביות מגבשות תוכנית להקמת מדינה פלסטינית בלעדית, הפכה ד"ר עינת וילף, הוגת דעות בנושאי יחסי חוץ, כלכלה, חינוך, ישראל והעם

"השמאל צדק שאסור להתעלם, הימין צדק שהאויב מתנגד למדינה יהודית, ושני הצדדים גם טעו בדרך שבה התמודדו עם הניתוח, כי השמאל המשיך להתעלם מהבעיה, והימין לא התעמת עם ההבנה שהאויב לא מוכן להכיר בקיומנו, ולא פעל לשנות את זה"

"לפני שאתם רצים להכיר במדינה פלסטינית, בואו רק תוודאו איתם ותשאלו: האם סיימתם את מלחמתכם בציונות? האם אתם רוצים מדינה פלסטינית לצד מדינת היהודים או בתוכה? האם אתם מבינים שאתם לא פליטים ואין לכם זכות שיבה לישראל?"

"מכרנו לעצמנו סיפור. שרון אמר, ניתן את השטח ואם הם ייצאו נגדנו נכה בהם. יכול להיות ששרון היה עושה את זה, אבל זה לא מה שעשו אלו שבאו אחריו. השילוב בין היציאה מעזה לבין ההשתכללות והבריחה מהבעיות, וההכלה, וקניית השקט, שם החטא הגדול"

ערך, אבל כותרת ראשית בעיתון פלסטיני או סורי לא נחשבת, ואנחנו מזלזלים בה למרות שכל כך הרבה פעמים הכותרת הזו שווה הרבה יותר ממה ששמענו בסדר. ככה הגענו למצב שבו התצפיתניות ראו בעיניים, אבל כשהן דיווחו על מה שהן ראו, זלזלו בהן, כי המידע שלהן גלוי, ואם זה גלוי, זה לא שווה מול מידע שהשגנו באופן סורי. וזה השתלב היטב עם ההתמכרות לשקט. איך אפשר להתמכר לשקט כשאנחנו במקום שמתמודד עם כל כך הרבה איומים?

"זה נכון וזה נורא. שנים על גבי שנים עדי שורץ ואני הגענו לפגישות במשרד הביטחון והזהרנו שאנחנו מאבילים את המפלצת ומאפשרים לה להתנפח כמו בלון. אמרנו להם, התודעה הפלסטינית של זכות השיבה, של הפליטים, בסוף זה יתפוצץ לנו בפרצוף. והתשובות היו בסגנון, אבל צריך שקט, אבל אפשר לחכות עד אחרי החגים. עדי ואני היינו יוצאים מזועזעים מהחשיבה הזו, מהניסיון להרוויח שקט לעוד חודש, לעוד שנה, העיקר לברוח מעימות עם הפלסטינים על האתוס הכי בסיסי שלהם כי הוא יביא לאלומות. אבל אני בתפיסת עולמי חושבת שצריך להתעמת עם בעיות, לא לברוח מהן. אני אומרת בהרצאות ובמאמרים שלמים לכל המדינות של האיחוד האירופי, ובטח לאמריקאים, כל עוד האנשים בעזה מאמינים שהיא לא הבית שלהם, אלא התחנה שממנה הם יוצאים לשחרר את פלסטין מן הים עד הנהר, אז כל דולר שתיתנו לעזה, כי צריך לשקם אותה אחרי כל סבב, וכל שקית מלט, ילכו לבניית מנהרות. כי הפלסטינים בעזה לא רוצים כסף או מלט כדי להפוך אותה לדובאי של המזרח התיכון, הם רוצים מלט כדי לשחרר את פלסטין. אז אל תיתנו להם כלום עד שאתם שומעים מהעזתים שהם רואים בעזה את ביתם, ושהם כבר לא פליטים ושנגמר הרעיון של זכות השיבה כי אין לאן לשוב וצריך לבסס את הבית שיש לך בעזה במקום לחלום על בית שאין לך בישראל."

הפלסטינים, לצורך העניין והמלט, יכולים להגיד שהם רואים בעזה בית ועדיין לחלום על זכות השיבה.

"תתפלא, דווקא הפלסטינים עקביים ודוברי אמת. צריך פשוט לדעת מה לשאול אותם. בשנים של פרס ואוסלו הייתה תפיסה מכוננת של שנות המשא ומתן שאמרה, בואו נשאיר את הדברים עמומים, העיקר שני חתום על הסכם ואז ייבנה אמון ואז נפתור את הבעיות הקשות יותר. ואני טענתי במסגרת התהליך שעברתי שהגישה הזו היא אסון, ושאנחנו צריכים תשובות נורא ברורות ומדויקות. צריך לשאול את הפלסטינים: האם אתם מוכנים לסיים את מלחמת מאה השנים בציונות? האם אתם מכירים בזכותו השווה של העם היהודי להגדרה עצמית בארצו? האם אתם מבינים שהמשמעות היא שאתם יכולים לבנות מדינה ליד המדינה היהודית ולא במקומה? האם אתם מבינים שאתם כבר לא פליטים וכבר אין לכם זכות שיבה? ואז כששאלו שאלות ברורות נקבל גם תשובות ברורות, כי הפלסטינים לא משקרים בדברים שהם ליבת הזהות שלהם."

התרעת על הסכנה שקיבלה צורה ושם ב-7 באוקטובר, אבל יכולת להבין את המחדרל השני, כשהצבא התעכב בהגנה ובהצלת תושבי העוטף?

"לזה אין לי תשובה. ובהרבה מובנים אנחנו כמעט בו-רחים מהשאלה הזאת. המהירות הזו שבה אנחנו מדברים על המלחמה בלי לתת מקום לעובדה שהורבה לפני המלחמה היה טבח ושמונה שעות, וגם 12 שעות, יהודים

שהאמריקאים רוצים להכיר במדינה פלסטינית, אז אנחנו צריכים להגיד לו, בהחלט, גם אנחנו רוצים שהפלסטינים ישלטו על עצמם בכוחותיהם, אין לנו שום עניין לשלוט בהם, אנחנו רק רוצים לדעת שזה לטובת עצמם ולא לטובת הרס המדינה היהודית. אז בבקשה, לפני שאתם רצים להכיר במדינה פלסטינית, בואו רק תוודאו איתם ותשאלו: האם סיימתם את מלחמתכם בציונות, האם אתם רוצים מדינה פלסטינית לצד מדינת היהודים או בתוך כה, האם אתם מבינים שאתם לא פליטים ואין לכם זכות שיבה לישראל? ואם תקבלו כן פומבי גורף, תכירו בהם ותסייעו להם. לא קיבלתם, לא תסייעו. כל מה שבלניקן ושאר המדינות שרוצות לעזור לפלסטינים צריכים לעשות זה לוודא שהסכסוך מבחינת הפלסטינים הסתיים, או לחכות עד שהם יגיעו לשם. ולכן כשהספר יצא אמרו לי כמה פלסטינים שהיתרון הגדול שלו הוא שאף פלסטיני לא יסתור אותו. כמובן שהם לא היו מרוצים מההמלצות שלו, כי הספר גם טוען שצריך לפרק את אוניברסל, אבל הם קיבלו את התזה המרכזית שהפליטות והשיבה הן האתוס של הפלסטינים ושמבחינתם מדינה יהודית לא יכולה להתקיים. הם אפילו היו מופתעים שהישראלים צריכים שני חוקרים לכתוב ספר על משהו כל כך ברור."

ניסית לפנות להנהגה בישראל עם התוכנית הללו? "כן, כמובן, ואחד הדברים שמאוד תסכל אותי זה התגובות שלה. כשפניתי לנתניהו כדי לעורר אותו לפעולה, תמיד הייתה תחושה שהוא מסתכל על הנושא הפלסטיני כעל משהו שהוא למטה מכבודו. כאילו הוא המנהיג הגדול, הוא מתעסק עם פוטיין, עם טראמפ, עם איראן, מה פתאום שהוא יתעסק בכלל בפלסטינים. זו הייתה הגישה. באחד הפאנלים משהו בכיר מאוד אמר לי בר-חמים, עינת, למי בכלל אכפת מהפלסטינים, מהשיבה, מהפליטים, מי בכלל מתעסק בזה."

ואז הגיע 7 באוקטובר והוכיח שהפלסטינים הם הראשונים שמתעסקים בזה.

"בדיוק חזרתי מחופשה משפחתית עם הילדים. שמעתי את הבת שלי צורחת שיש טילים, התעוררנו ורצנו לממ"ד. ואני תמיד האמא הרגועה שאומרת, זה כלום, ואפילו מתבדחת, איזו קבלת פנים ארגנו לנו לכבוד שובנו מהחופשה. אבל אז פתחת את הטוויטר וראיתי את הסרטונים של הטויטות בשדרות והתחלתי לעקוב אחרי הזוועה כמו כולם, וזה היה מעבר לכל תרחיש. שבועות ארוכים אחרי כן התהלכתי בתחושה ששום דבר כבר לא בגדר הבלתי אפשרי. אפילו במהלך ההרצאה בווינגטון שהתקיימה שלושה שבועות אחרי הטבח, אם משהו היה אומר לי שבאמצע ייכנס גדר של חמאס לקונגרס וירצח את כולנו, הייתי אומרת, וואלה, תרחיש סביר. אני חושבת שכולם הרגישו ככה."

למה לדעתך? "כי התמכרנו לשקט. וגם היה זלזול עמוק במה שהפלסטינים אומרים. שירתי במודיעין, סיימתי ב-1992 ואני זוכרת שאמרתי אז שאפשר לסגור את שירותי המודיעין של מדינת ישראל ופשוט להסתפק בלהקשיב למה שהערכים אומרים, כי יש להם נטייה מפוארת להגיד מה הם רוצים ומה הם הולכים לעשות כדי להשיג את רצונם. אנחנו לא מקשיבים להם. וכשאנחנו כבר כן מקשיבים, אנחנו לא לוקחים אותם ברצינות ומזלזלים בהם. זו תורפה שראיתי במיוחד במודיעין. דברים שעלו לנו בהרבה כסף ומאמץ כמו טכנולוגיה, סירות מטכ"ל, מרגלים, שהם גם סופר-סודיים, אנחנו נותנים להם הרבה מאוד

"להגיד שעד שהמטרות לא יושגו אין כסף לרשות ואין מעבר סחורות" הסייע ההומניטרי לעזה

"אצטרף רק אם הרעיונות שלי יהיו רלוונטיים" וילף כחברת כנסת

"זה ראש הממשלה שאחיו נהרג באנטבה, איך ייתכן שהוא מציג לנו שתי ברירות כל כך לא חכמות, או שמכ- ניסים אספקה לאויב בזמן מלחמה, או שכולם ירעבו, ואז מראש הוא גם נכנע לעצמו כשהוא אומר, אין מה לעשות עם החטופים, צריך לנהל משא ומתן וזהו. אז בשביל מה אני צריכה מנהיג? אם יודעים לתת לי רק שתי ברי- רות איומות, תחליפו אותו במכונת הגרלה. אני מצפה מהנהגה לא להגיע בכלל למצבים כאלה, לפתור אותם עוד לפני שהם מתנפחים ומתפוצצים לנו בפרצוף, וכי- שהם לא מסוגלים למנוע את הבעיה וכבר עומדים בפני תוצאותיה, לא רק לקבל שתי ברירות קיצון אלא להיות יצירתיים. חסרות אפשרויות? שהמטרה לא תהיה יעי- לה בפיזור ההפגנות בכרם שלום, שוועד העובדים בנמל אשדוד יסרב לטפל בסחורה או באוניות, שהאמריקאים ישמעו שזה העם שלא רוצה ואין מה לעשות נגדו. למה אנחנו כל כך יעילים בהעברת אספקה לאויב שנלחם בנו ולא יעילים מול קטאר למשל? הם הרי ישתוללו אם יהיו הפגנות עולמיות נגדם."

למה לא שומעים את המחנה הפוליטי שאליו את מוסייכית מתנגד למהלכי הממשלה שאת מבקרת בחריפות כה רבה? "אני באמת חושבת על זה בימים האלה. השאלה שאני שואלת את עצמי היא אם הקרע שנוצר ב-7 באוקטובר מסוגל להביא שינוי מהותי למפלגות שבהן הרעיונות שלי רלוונטיים."

את שוקלת לחזור כדי להיות חלק מהשינוי?

"אחד היתרונות בזה שכבר הייתי בכנסת הוא שאני לא רוצה להיות שם כדי להיות בפוליטיקה. את זה כבר עשיתי וזה כשלעצמו לא מעניין. אצטרף רק אם הרי- עיונות שלי יהיו רלוונטיים."

לאילו מפלגה?

"אני לא יודעת. אנחנו רק בתחילתו של תהליך, ומן הסתם הרכב המפלגות ישתנה ויהיו התארגנויות חדשות. אז או שאצא למסע בארץ כדי לפגוש אנשים, או שאלך לפוליטיקה, אבל לא כקישוט אלא רק אם תהיה לזה משמעות אמיתית."

מה המשמעות האמיתית?

"להבין שאנחנו צריכים לבנות עוצמה במרחב עוין. בטווח הזמן הנראה לעין נצטרך להיות חברה מגויסת. כמו הסוציאליזם של ראשית המדינה, כשכולם היו מגויסים לפרויקט המטורף הזה והיה ברור שנותנים חי- נוך ובריאות לכל מי ששותף להקמתו. זה יצטרך לחזור. נהיה חייבים להיות הרבה יותר חריפים ולעמוד על כך שמי שמוציא את עצמו מן הכלל של ההגנה על מדינת ישראל, לא יכול להיות חלק במדיניות הציבוריות ושכל המנגנונים של חינוך, בריאות, רווחה, ביטחון ומדינה צריכים להיות שייכים רק למי שמוכנים להגן עליה."

כרגע לפחות זה לא נראה הכיוון, הכספים הקואליציוניים למשל מדברים בשפה אחרת.

"זה לא הסוף. כרגע אנחנו בשלב של אם אין לחם יאכלו עוגות. זה רגע שההתנגשות שלו במציאות היא כל כך גדולה, שיש עוד ניסיון אחרון להחזיק את מה שהיה קודם. אבל זה לא יימשך. היתרון והחסון של קיומנו במרחב הזה הוא שאין מרווח תמרון. אם אנחנו לא פועלים ברמה הכי גבוהה, שוחטים אותנו. מדינות אחרות יכולות להרשות לעצמן שחיתות ומאבקים פני- מיים, אבל לישראל אין תרחיש של הידרדרות אטית כי כרגע שהיא מתחילה, שוחטים אותנו. 7 באוקטובר חידד את מה שראשי הציונות הבינו כבר בתחילת הדרך: או שנסכים להשתנות, או שלא נהיה." ♦

ועד הים", היא אומרת. "וזה העמדה שצריכה להינקט גם בנושא הסייע ההומניטרי. אנחנו עומדים בפני רגע היס- טורי שהממשלה מפגינה מולו משהו שבין היסוס לחדלות אישים. יש לנו אפשרות להגיד לכל המדינות התורמות, לא ייכנס דולר אחד לעזה, וגם לא שק מלט, עד שהפלס- טינים יכריזו שאף אחד בעזה כבר לא פליט."

לפחות לפי ההסבר של ההנהגה, הסייע לא תלוי בנו אלא באמריקאים.

"אני לא מאמינה לזה. אני מכירה את הנטייה היש- ראלית להגיד, מכריחים אותנו, בלי להתאמץ ולהתווכח על מה שחשוב לנו. זה לא פשוט, אפילו קשה להגיד, כלום לא נכנס עד שהחטופים יוצאים ועד שיש כני- עה מוחלטת של חמאס. אבל הרבה יותר קל להתמכר לדרישות של המבוגר האחראי. צריך קצת סבלנות גם מול האמריקאים, להתווכח, להסביר שבסוף השיטה הזו תקצר את הסבל. לעמוד מול המדינות וארצות הברית ולהגיד, עד שהמטרות לא יושגו, אין כסף לרשות ואין מעבר סחורות. זה רגע בן-גוריוני, זה רגע תש"ח, אבל אנחנו מהססים מולו."

זה לא כל כך פשוט, בפרט אם קיים סיכון שתהיה קטסטרופה הומניטרית בעזה, מגיפות ומחלות, ואנשים ימותו ברעב באלפיהם.

"יש לנו גבול עם מצרים. אף פעם לא הדגשנו את זה מס- פיק. 7 באוקטובר הוכיח משהו לגבי הפלסטינים, שהם לא אנשים חסרי יכולות. המבצע שלהם בשבת הנוראה ההיא דרש השקעה בתשתיות, תכנון אסטרטגי, משמעת וחזון, וזה הצליח כי הבעיה של הפלסטינים אף פעם לא הייתה היעדר יכולות. הם לא מסכנים, צריך לסייע עם סיפור המ- סכנות. הם לא צריכים שיצילו אותם. הם עם שבמשך מאה שנים החליט שיותר חשוב לו שליהודים לא תהיה מדינה מאשר לבנות משהו לעצמו. למה אנחנו משתפים עם זה פעולה? אנחנו צריכים להגיד, נשמח לנהל איתכם כלכלה פתוחה ביום שתצהירו שסיימתם את מלחמתכם בציונות. במקום זה גם אחרי 75 שנה אנחנו נכנעים מראש. אנחנו אומרים, האמריקאים דורשים ולנו אין ברירה. אנחנו לא מתנהגים כמו מדינה ריבונית. אפילו לא ניסנו."

והחטופים?

"זו שערורייה שהגענו למצב שלכולם ברור שישארל צריכה לנהל מו"מ על החטופים. בעולם קצת יותר נו- רמלי, ביום הראשון לחטיפה ראש הצלב האדום ומזכ"ל האו"ם עומדים ברפיח ואומרים, ישראל לא חייבת לכם כלום. אין שום מצב שבו מוציאים אנשים ממיטתם בשבת בבוקר וחוטפים אותם. מבחינתי זה מחירי שאני חנו משתפים פעולה עם קטאר וחמאס על מו"מ."

אז מה האלטרנטיבה? הצבא והממשלה טוענים שאין דרך אחרת להשיב אותם הביתה.

"יש דרך אחרת. למשל, להפסיק לאתרג את קטאר. היא מאוד רגישה לתדמית שלה, ואנחנו נרמלנו את זה שראש ארגון הפשע, שזה קטאר, מנהל לנו את המשא ומתן ואנחנו מנסים את ידו. ארגונים יהודיים, פרו-ישי- ראליים צריכים להסתער על הנציגויות של קטאר. ולנהל קצת מאבק. מאבק התנגדות להכנסת אספקה לאויב הוא מהמוצדקים שהיו פה מעולם. המסר צריך להיות, לא נכנס כלום עד שלא יוצאים חטופים. וזו רק דרך אחת. אני בכלל לא מקבלת את זה שמייצגו את כל החלופות." ראש הממשלה נתניהו מאשר את העברת הסייע ללא כל ויכוח. יותר מזה, הוא לא לקח על עצמו שום אחריות לאירועי 7 באוקטובר.

במדינת ישראל עם צבא ומטרה נטבחו בביתם, במיטו- תיהם. זה הקרע הגדול שאנחנו עדיין לא מסוגלים לה- תמודד איתו. אני חושבת שזו בדיוק הייתה המטרה של חמאס, שהוא ביקש להשיג בדיוק את השעות האיומות האלה, כי הן הפכו לסימן שאלה ענק סביב השאלה, אז בשביל מה המדינה? הרי הכל יועד לזה שמחדל כזה לא יוכל להתקיים. התאריך שנבחר, בשמחת תורה, מתוך הבנה שהצבא ככוננות אפסית, הטבח קודם כל בחיילים, הכוחות המגינים על העוטף, ואז הליכה מדלת לדלת וטבח אכזרי ביהודים באופן שאומר, חשבתם שבניתי מדינה, חשבתם שהקמתם צבא חזק, אבל תכלס לא השי- גתם כלום במאה שנות ציונות, כי תראו מה עשינו לכם למרות המדינה ולמרות הצבא. זו המטרה העמוקה של מה שחמאס עשה ועליה נצטרך לתת את התשובה."

מה התשובה?

"שינוי. דרמטי, עמוק, מהותי. כמדינה וכצבא נצט- רך להיות שונים לגמרי. אני משווה את זה לרגע שבין מרץ לאפריל '48. היישוב היהודי הפסיד כי הוא רק עסק בהתגוננות, עד כדי כך שהבריטים והאמריקאים פתחו בדיונים בהולים על איך להמשיך את המנדט בארץ ישי- ראל כי היהודים בדרך להפסיד אותה. בן-גוריון הבין שאנחנו בדרך להפסיד את הסיכוי למדינה יהודית, ואז הוא יצא למתקפה, אותה תוכנית ד', ותוך חודש ישראל הפכה ממתגוננת לתוקפת והצליחה לבסס את רוב השטח שיהפוך למדינת ישראל. ומאז היא בעיקר עוסקת בלהגן על השטח שתפסה. זו תפיסת הביטחון, שצה"ל הוא צבא יוזם, שהוא תמיד יוצא לשטח האויב, שהוא תמיד מזהה הזדמנות. אבל מאז הטראומה של מלחמת לבנון הרא- שונה אנחנו הולכים ומשתבללים, חוזרים להגנה במקום להתקפה. וכנראה שהביקורת על כיפת ברזל שאפשרה את ההשתבללות הזו נכונה. כי הטכנולוגיה נהדרת, נו- עזת, מדהימה, אבל היא קנתה לנו שקט מדומה. לפחות למדנו וכבר לא נהיה מוכנים לקבל אמירות כמו חזי- כאללה מורתע בצפון או חיזבאללה לא רוצה מלחמה."

ארבעה חודשי מלחמה רק חידדו את התפיסות של וילף כאשר למטרותיה הברורות. מבחינתה הגדרת המטרות צריכה להיות שלובה בתנאי הכניעה. "בדיוק כמו שבי- נות הברית אמרו ליפנים בשעתו, גם אנחנו צריכים להציב דרישות ברורות: פירוק המנהרות והמנגנון הצבאי הפל- סטיני, שחרור כל החטופים, מסירת ראשי מבצעי הטבח לדין והתעוררות פומבית וכוללת מאדיאולוגיית 'מן הנהר

עץ נשבר באמצע היער

גם בימי שלום לא מעיקים מתגעגע רון מיברג לאשתו לשעבר.
קל וחומר בחורף אלים שבו מאיימת בדידות על השפיות

ח

עשה שהיה.

הבית שקנינו במיין ב-2003 לא נועד לאדם אחד. לקומה השנייה כמעט ולא הגעתי. החדרים הריקים והקרים של הילדים עם צילומי מופת של גיבורי מהפכה קובנים, הקרינו עצב שהיה למעלה מכוחותיי. לא היה חשש שמי מהילדים ישוב לחיות בבית. גם לבקר הם לא באו. זאת הייתה בדידות שמוזירים ממנה: אבסור לוטית, הרמטית וטוטאלית. אבל במשך כמה שנים חייתי בבית שלי, מוקף בכל מה שאספתי במהלך השנים ועזר להגדיר אותי. היה קשה מנשוא לוותר על זה, אבל בסתר לבי ידעתי שיום אחד אתחיל לדבר עם עצמי ולראות דברים שלא היו שם, ויהיה עליי לעזוב. לפעמים מצטייר שטעיתי והיה עליי להישאר עד הסוף.

בחודשים הראשונים לפרידה החלפנו מהלומות מילוליות. צער מחופש לזעם היה בן לווייה תמירי של שנינו. אחרי 45 שנות זוגיות, היה התזמון טרגי. עוד חריקת שיניים והיינו שורדים. זוגות מיומנים יותר מוצאים דרך לחיות יחד בכפוף לפשרות, הבנות ודור-קיום. אנחנו התמכרנו לכעס. איימו עליי מחקרים רפואיים-פסיכולוגיים המוכיחים ללא עור-ריץ את תוחלת החיים הקצרה יותר של מבוגרים החיים בגפם. מכירים את הביטוי "כל החיים לפ-ניי"? אז לא. כשהחלטנו לעבור למיין, היה הקונצ-זוס שכאן נהיה הכי מאושרים שהיינו.

בני הזוג הקרובים ביותר עלולים לשפוך מנוע ולהרים קול כאשר אף אחד אינו מדלל את החי-מצן ביניהם. אני יכול לשים את האצבע על היכן התחיל הדפק; היו סימנים. הייתה הידלדלות ניכרת של הורמונים. היו מחלות וניתוחים. כסף חלף בין אצבעותינו כמו האנגצה הגועש. לא הייתה לנו יכולת כלכלית לתחזק בית ישן, אומנם במצב טוב, באקלים הארקטי של מיין. המקומיים עובדים שם כל חייהם כדי לשמור את בתיהם ראויים למגורים. בלילה במיטה, נעמי קראה ה"ניו יורקר", ואני הקשבתי למוזיקה באוזניות. אין לי דבר נגד ה"ניו יורקר", אף שאיננו השבועון המפואר שהיה פעם, אבל כל דף שהפכה השאיר בי חתכי נייר.

לילה אחד המם אותי ביצוע של האחים אולמן ל"לילה שבו נוצחו מדינות הדרום". מה נכון יותר מלהקה דרומית נהדרת ששרה את שיר התבוסה של הקונפדרציה. כשהיינו צעירים, מוזיקה הייתה מר-

כזית לחיבור בינינו.

נתתי לנעמי את האוזניות שתשמע. הבעת פניה העידה שהיא לא התרגשה. היא שכבה, אבל לא נפלה. נפגעת, אבל לא התכוונתי להקים משלט קלגסות תרבותי. נתתי לה גם להקשיב ל"פנצ'ר-ול-פטי" של טאונס ואן זאנט (לטובי קיט', שמת לפני שבועיים, היה ביצוע יפה), שיר שגורם לי לבכות. נעמי אמרה, לא בלי צדק, שכל שיר שמופיעה בו המילה Federales הוא שיר שאני אוהב. כמובן שקלעה, אבל זאת לא הייתה הפואנטה. לא את זה רציתי לחלוק איתה.

בריעבר עלה בדעתי שזאת הייתה נקמה תרבו-תית, אולי לא מודעת, לספרים שהמליצה לי בחום לקרוא והנחתי בצד ליום סגריר. זה לא היה כמו בימים שבהם הראיתי לה את כל סרטיו של ג'ון וויין. בגלל הפוליטיקה הימנית של וויין, אסור היה לצפות בסרטים שלו אצל הוריה.

■

לא הייתה לי דרך ומעולם לא התיימרתי לאמוד את עוצמתן וחוסנן של אהבות אחרות. נעמי ואני חברנו בגיל 19 במהלך שמירת לילה בהיאחזות קטורה בערבה; אני נמנמתי על קת של מא"ג, ונע-מי הביאה מהמטבח ארוחת חצות. הפעם הראשונה שממש ראיתי אותה, מזווית העין, הייתה בארוחת בוקר אחת בהיאחזות. היא עבדה במטבח והוציאה חביתות. לשמעון המ"פ הייתה בעיה עם החביתה שהגיש לה. לא שמעתי את חילופי הדברים, אבל רגע לאחר מכן השליכה נעמי על שמעון את צלחת הפלסטיק הכחולה, והביצים נזלו על מדי האל"ף

אף אחד, לא חברינו
ולא בני משפחה, לא
נתן לנו יותר משנתיים
שלוש יחד. זאת הייתה
טעות אופטית היסטורית
שהחמיצה לחלוטין
את החיבור בינינו

שלו. היא עזבה בריצה ועצרה בביתה בצהלה. וואו, חשבתי, וואו. מחאה אמריקאית בערבה.

היינו זוג מוזר. הפרש הגבהים בינינו הפריע רק בעמידה. השידוך בין ההורים לא עלה יפה. היכן נמצאת נקודת האמצע בין בוגר פלמ"ח יליד הארץ ורעייתו שעלתה עם "ילדי טהרן" לקיבוץ גבע, וזוג אינטלקטואלים אמריקאי עם נטייה שמאלנית, תק-ליטים של בוב דילן ואודטה, אם אומנית ואב פרו-פסור באוניברסיטה. אין מקום כזה.

הבית הקטן שבו גרה נעמי בצהלה היה מלא ספ-רים, תקליטים, עבודות יד, מסיכות וחיתוכי עץ מהקאמה סוטה. לנו הייתה אומנות טובה על הקי-רות. אחד לא היה טוב מהשני, אבל זה היה מפגש בין עולמות שלא הייתה ביניהם נקודת השקה.

כאשר התחתנו בקיץ 1977, יותר כג'סטת כלפי זקני המשפחה וההורים ופחות כצורך בוער שלנו, ניגן גיל אלדמע על אקורדיון על הדשא של הוריי ברמת חן, שעה שמאחור, במקום שבו החדר שלי נפתח לרצועת דשא צרה, העבירו חבריי ג'וניטים ובקבוקי טקילה. להוריה של נעמי לא היה מושג על מה אבי מדבר כאשר הזמין אותם לשיחה על דירה לזוג הצעיר.

הם לא באו מתרבות של דירות לילדים, במיוחד משום שהיו להם ארבעה. וכמובן שלא היה להם כסף, עובדה שהוריי מצאו תמוהה במיוחד, אם לא חסודה. זה נגמר בכך שאבי קיבל דירות בבניין שנבנה היכן שעמדה המאפייה המשפחתית בשכונת בורוכוב.

ההיסטוריה המשפחתית הזו חשובה, משום שהיא העצימה את העובדה שאף אחד, לא חברינו ולא בני משפחה, לא נתן לנו יותר משנתיים-שלוש יחד. זאת הייתה טעות אופטית היסטורית שהחמיצה לחלוטין את החיבור בינינו. המשיכה בינינו הייתה אינטל-קטואלית, פיזית, תרבותית וגיאוגרפית. המהירות שבה אימצנו מנהגי אישה ובעל כהתנהגות נורמ-טיבית, הייתה פנומנלית.

אחד האסונות האידיאלוגיים שלנו היה החובה שחשנו לתת לכל אחד את מה שהחלטנו שמגיע לו. צדקנו כאשר התחתנו ב-1977, כי אבי חלה ומת. כשחזרנו לסעוד אותה, התגוררנו בדירה הגדולה שנתן לנו בגבעתיים, ונעמי הייתה במרחק הליכה עם בתנו התינוקת מסכתא רכתא חנה וסבא רכא משה, שגרו בדירה ליד כיכר בורוכוב.

במין היינו
לבד וצרכנו
את כל החמצן
שהיה לנו בחצי
מהזמן

היו לנו
נישואים יחידים.
טובים משל אחרים
בעינינו. נעמי ורון
בצעירותם

עת הראשונה. המגע הפיזי הפסיק להיות מובן מאליו. הוא דרש השקעה מוקדמת, התנהלות תקינה, הסכמות, אפילו קביעת פגישה והחירות לשכוח שקבענו. לא שכחתי כלום ושכחתי לבד במיטה חורק שיניים ומתאפק לא לקום ולזנום עימות. כל ויכוח שנגמר רע הרחיק את הרומנטיקה. כאשר שני אנשים מרגישים שהצדק איתם, הלך עליהם.

היינו כמו שני ניצולים מהטיטניק. אחד נצמד במים הקפואים לפסנתר והשנייה לשידה. הזרם נשא אותנו לכיוונים שונים. ההתרחקות בינינו הייתה נוכחת ומוחשית וגרמה לי להתקפי עצבים שקטים. לא הייתה מישהי יותר "עסקים כרגיל" מנעמי, אף על פי שלפעמים היה ברור שהיא מענה את הברוקולי.

הצעתי כמה פעמים ללכת לטיפול זוגי, אבל היה חשש שנשמע שוב מהמטפלת את האמירה המקוממת על איברי גוף משותפים של בני הזוג ואת החובה לחלוק בהם כמו בסופו של יום של לוחמה בשטח בנוי. האמריקה הזאת קוממה את נעמי בזמן אמת. אפילו אני הכנתי שאין איברי זוג משותפים; הווגינה של אשתך והאבר שנגדה הם שלנו ולא נטפליקס. אין מינוי.

הפסקנו לראות טלוויזיה ביחד. הטעמים התרבותיים שלנו, שפעם היו תאומים – נפרדו. "משחקי הכס" הייתה שובר שוויון גדול. גם העובדה שהיינו מכינים אוכל וכל אחד לקח את צלחתו לפינתו. נעמי לא צפתה איתי בסרט, ולו פעם אחת, בכורסה הגדולה ששמה ליד כורסת העור שלי. כשמישהו מהילדים בא לבקר, זה בלט במיוחד: "אמא שואלת אם יש לנו את האחרון של ספילברג והאחים כהן". בפרצוף עגמומי שלפתי את הסרטים והסדרות מהספרייה ונתתי. כך צפתה נעמי ב"שובר שורות".

כעסתי. זוגות לא מגיעים ביחד לגיל 60 כדי להתגרש. זה היה סוטה בעיניי. עשר שנים לבד בלב שומקום במיין שחקו את הסחוס והשאייר עצם חורקת על עצם. אפילו זוג שעבד כל חייו יחד מהבית ושיתף פעולה בתחומים שונים, לא ישרוד טיט סולו בלי סדר יום. הדבר שהכי רציתי בחיים, הוא בסוף זה שמרסק את חיך.

תמיד הייתי מוכן לשיחה פתוחה ואינטימית שתבהיר מה קרה לנו וכיצד מתקנים. אבל מטבעה אלה היו הנורשאים הרגישים ביותר, על בגידת הגוף, אי-התאמה לעת זקנה, צרכים שונים והעובדה שנשים הרבה יותר מחובות רות למכלול היחסים כולו בזמן שגברים יכולים לעבור יום מגעיל ולהגיע נמרים הורמונליים למיטה. במקום להסביר מה מפרדי בינינו, העדיפה נעמי שתקוץ שהפכו לחיות טרף מגרורות שחיו איתנו בחדר השינה. בשלב הזה נשברתי לעתים קרובות והייתי עולה בהפגנות ובצעדים כבדים לקומה השנייה וישן במיטות של הילדים. אם היו מכריזים על תחרות, אין לי ספק שהייתי אלוף העולם בטעויות בעשור האחרון. לפעמים אני מתעורר באמצע הלילה כדי לספור את הטעויות שעשיתי ואת המחיר הכבד והבלתי נסבל שכל אחת מהן גבתה ממני. יש ביניהן כאלו ששינו את חיי ללא הכר וללא תיקון. לפעמים אני מנסה לספר עליהן למישהו ומפסיק בגלל שני דברים: עיני בן שיחי מתעגלות ואני רואה כיצד מסתתרת הכרתו ממה שאני אומר; ואינני מסוגל לשמוע את הדברים בעצמי. לא יכול להיות שמישהו שעדיין מסוגל לחבר מילים, להרגיש ולחשוב, עשה טעויות ניווט כה גסות וקטלניות.

למרות הכל, נעמי נשארה החברה הטובה ביותר שלי. אנחנו מדברים יותר משאני מדבר עם אנשים אחרים. קוד הדיבור המקוצר בינינו נשמר עדיין. אנחנו מחוברים בגורל משותף ושוקעים יחד. ♦

וכובעים מחממים.

היו שנים בעייתיות, וכאשר הגבר הכסוף מהטלוויזיה הציע לשלוח תרופה טבעית לפרוסטטה, שיכלתי את רגליי באי-נוחות. ראיתי את כל האורולוגים במיין (ארבעה), ואחרי שכולם עשו בי מעשים מגונים, הוחלט שזה בראש שלי. אבא של נעמי אמר לי פעם שלהזקין זה לא לאנשים חלשים. הוא צדק. בניגוד לאמונה האופטימית הרווחת, אינך צעיר כפי שאתה מקווה ומרגיש. אתה זקן וכפוף לנתיב העקלקל שאליו גורר אותך גופך.

אני מודע לעובדה שהפיזיונומיה של המין האנושי משתנה כל הזמן. בבית שלנו, שנבנה ב-1830, משקופי הדלתות היו כה נמוכים, שבשנים הראשונות חטפתי בורמבות בראש עד שראיתי כוכבים. כנראה שלא רק גבהנו. היו לנו נישואים יחידים. טובים משל אחרים בעינינו. נישואים שלא שאלו קושיות על מה המשמעות להיות יחד. בדיעבד אני מבין שזו הייתה טעות. אם אינך בוחן את חיך, מדבר עליהם, מסביר מה אתה רוצה לקבל ומה אתה מוכן לתת, בסוף אינך בוחן בתשומת הלב הראויה את הבקעים שנפערים.

אלמלא עברנו למיין, מדינה גדולה עם תושבים מעטים שאין להם סבלנות לזרים, באקט שהיה מופרך ושהצגנו אותו כהברקה, לא היינו מתגרשים. אני לא יכול לחתום על זה, אבל אף שגם בישראל היינו בעיקר עם עצמנו, הייתה לנו קבוצת התייחסות של חברים וקולגות. במיין היינו לבד וצרכנו את כל החמצן שהיה לנו בחצי מהזמן. מתישהו, מבלי שהשגחנו, או ששמנו לב והתעלמנו, עבר הקשר בינינו פאזה. הספונטניות הייתה הנפג-

כשאנולה הייתה בת ימים ספורים, התייצב אצלנו מיכה קירשנר, צלם "מוניטין", ודפק שני סרטים מלאים של הילדה בטענה שזה מה שמקובל לעשות. כאשר מיכה מת, הייתי זקוק לכתף לבכות עליה. התקשרתי לנעמי, שחיה בפנסילבניה, וסיפרתי לה כיצד נלקח מיכה מידי משפחתו בתוך חודש. למרות האפק האנגלוסקסי שלה, שפה עליונה קישחת וכל זה – יכולת ההפנמה הלא היסטורית שלה, מוקפת באמירות מדורות, תמיד הייתה קשה לי. אני בא מרקע מוחצן והיסטרי, וקשה לכתוב אמת פנימית בהמהומים סביב מקטרת.

כאשר חיים בר און, מו"ל "מוניטין", מת שנים קודם לכן, שבועיים אחרי מותו של מאיר אגסי, החלטתי שאין צורך להטריח את נעמי ללוויה. זאת הייתה החלטה כורחנית, פוגענית ומטומטמת. בדיעבד זיהיתי מגע של רשע בהחלטתי לחסוך ממנה את קריית שאול, אבל אני יודע שעבדו שם כוחות אחרים שעות נוספות. לא ידעתי שבשעה שיצאתי לבית הקברות עם החברים מהעיתון, הגיעה נעמי לבדה מקריית און ועמדה איתנו שעה ארוכה מבלי שראיתי אותה.

חבר טוב מבוגר ממני אמר לי פעם (סליחה על המיי-לה אבל זה ציטוט) שגברים מזוינים בחוץ כדי להישאר בבית. רוב חיי ככותב נשמרתי מלהטות את המילה זין. בכל מה שקשור לאינטימיות, שככותב צעיר נהגתי בחור סר אחירות וחשפתי יותר מדי ממנה, מצאתי את כל מבורקשי בבית. אינני יודע מדוע הייתי כה מתחסד ומתנזר, אבל אינני זוכר שמחשבה אחרת חלפה אי-פעם בראשי. מעולם לא תפסתי את עצמי כקרבן גדול, כפי שהיה אומר אבי. אני יכול להעיד שאני מתלבש יפה, מוקפד, נקי ועד לאחרונה גם מגוהץ. שנים אחרי שנעמי עזבה תלו בחדר הארונות שלי חולצות שהיא התעקשה לגהץ בשקדנות ולא הגעתי ללבוש. אחד היתרונות במיין בעיניי היה שלאף אחד לא היה אכפת מה לבשת וכיצד נראית. אנשים הסתפרו בעצמם בבית. חלק מההיגר של כלו היל, עיירת חוף נוחה ונחשבת של פליטי ערים גדולות ודורות של מקומיים, היה המראה האקלקטי. משהו כמו מוסקבה בשנות ה-50 עם מעילים אפורים ארוכים

**הייתי אלוף העולם בטעויות.
לפעמים אני מתעורר באמצע
הלילה כדי לספור את
הטעויות שעשיתי ואת המחיר
הכבד שכל אחת גבתה ממני.
יש ביניהן כאלו ששינו את חיי
ללא הכר וללא תיקון**

● **משהו:** כלל ראשון בספר הכללים לעובדים בשירות הציבורי: "עובד, ראה הוזהרת! עובדים חרוצים מסתכנים יותר מאחרים."

● שיתוף דחוף

החרדים מתפללים ארבעה חודשים, ואף חטוף לא משוחרר חי. מגיע גוי, נשיא ארגנטינה, מתפלל בכותל כמה דקות, והופ, ישר משחררים בסנפלינג שני חטופים ארגנטינאים.
(לא שלי. חבר שלח לי מתוך הרשת, אבל אם לא ראיתם, אני לא יכול להרשות לעצמי שתפסידו).

● אסון במזרח פלסטין

אני מדפדף לי לחוסר הנאתי בדפי המגזין "טיים" של אמצע פברואר דהשתא. פעם אהבתי את השבועון הזה. גם כי הוא היה בבית שלנו מאז שאני ילד קטן. אני שומר למגזין "טיים" קצת אמונים, ובקיצור מדפדף בגיליון החדש, וכמובן מגיע למאמר גדול ומעצבן על ישראל ופלסטין שמאשים את ישראל, ללא הצדקה, בהאשמות מכעיסות, למשל: שאנחנו מוסיפים כל הזמן מטרות מלי-חמה שאינן נגמרות.

איך מגזין רציני מדפיס טיפשות כזו? הרי ידוע וברור שיש לנו רק מטרות מלחמה אחת והיא: שהערבים יאהבו אותנו, ואולי גם קצת את עצמם.

טוב, בסדר, אני ממשיך ורואה עוד מאמר ענק, כתבה עם המון תמונות על פלסטין. בעצם על מזרח פלסטין. הכותרת מכריזה על אסון גדול במזרח פלסטין. לוקח לי רגע להבין שמדובר במזרח פלסטין שבארצות הברית. יש בארה"ב, בנו, שאנחנו רוצים שגם היא תאהב אותנו, עיירה ושמה מזרח פלסטין, לפני שנה הייתה בעיירה תאונה של חומרים מסוכנים. צלמת תיעדה את חיי העיירה במשך שנה.

אגב, מה פירוש מזרח פלסטין? אם עזה היא מערב פלסטין, מזרח פלסטין היא הגדה. אבל הגדה הזו שבמזרח נקראת בכלל הגדה המערבית? מה הולך כאן? הפתרון נעוץ בעובדה הלשונית שהביטוי הגדה המערבית הוא רק קיצור של השם המלא והנכון: "הגדה המערבית של ממלכת ירדן". קוראים שחושבים שאני ממציא כל דבר, מוזמנים לבדוק. זה השם. קיצור אותו לנוחיות. או להסתירה. לכן אני אף פעם לא אומר הגדה המערבית, זו פגיעה ברגשות האומיים של הפלסטינים. אני אומר יהודה ושומרון.

אתם רואים כמה מבולבלת הגיאוגרפיה הפוליטית של ארץ הקודש? בכל מקרה, הכתבה היא על אותה עיירה ששמה מזרח פלסטין. יש בארצות בריתנו גם עיירה ששמה פלסטין שבה 180 תושבים, אם מישו לא נסע לסידורים.

כשמפגינים בארצות הברית צועקים "מהנהר ועד הים פלסטין תהיה חופשית" אולי הם בכלל מתכוונים ל-180 תושבי פלסטין הזו בארצות הברית?

● לזכור ולא לשכוח

ארבעה סוגי אנשים לא כדאי לשכוח:
את אלה שעזרו לך כשהיית בצרות;
את אלה שהתעלמו ממך כשהיית בצרות;
את אלה שיכלו למנוע, ולא מנעו את הצרות;

ואת אלה שעשו הכל כדי שתהיה בצרות.
את האחרונים אני מקווה שנזכור ולא נשכח לעולם.
ולא נסלח לעולם.

● המתפכחים

אחינועם ניני מתפכחת לה בעיתון איטלקי, ועונה לבירוק. אומנים ישראלים אחרים מתפכחים במקומות אחרים. אגב ממה באה המילה להתפכח? האם, למרות שכותבים זאת בכ"ו, זה בא מלהיות פיקח? האם פירוש הדבר שהפיקחות הגיעה אל האדם המתפכח?

לדעתי, לא היה צריך אירוע איום ומדמם כמו הטבח הפלסטיני כדי להתפכח. מספיק היה להשעין כבר לפני שנים לרגע את המצח על היר ולחשוב היטב, להתרכז חמש דקות, והמסקנה הייתה דומה. זה מה שאני עשיתי מזמן. רק מאז ההתנתקות היו מאה הזדמנויות להתפכח. בתוך גל ההתפכחויות, תפס את לבי תיאור ההתפכחות של בתיה הולין, אומנית צילום מקיבוץ כפר עזה. לפני שנה היא הציגה תערוכת צילומים מחיי התושבים משני צדי הגבול במטרה להראות גם את חיי היומיום של התושבים בעזה. המסר שלה היה שהחיים אינם רק מלחמה, ושגם בצד השני יש אנשים שרוצים לחיות בלי מלחמה. בתערוכה שיתפה בתיה הולין צילומים של צלם עזתי שיצר עמה קשר ואשר התפתחו ביניהם קשרי חברות.

שנה חלפה מאז, ומה שהולין האמינה בו קרס בבת אחת, כולל הקשר עם הבחור העזתי. את התחושות שלה בעקבות 7 באוקטובר פרסה הולין בימים אלה בתערוכה חדשה, "חלום. שבר", שמוצגת בגלריה "המקרר" בתל-אביב עד 1 במרץ, ואחר כך מתוכנן להציגה בארצות הברית. על כל זה כתבה בעיתוננו אילנה שטוטלנד, וצי-טטה גם את מה שאמרה לה הצלמת בתיה הולין: "אני בפירוש יכולה להגיד היום שאין בי שום מחשבה ושום אמונה שאפשר לחיות בדו-קיום עם אנשים מעזה. היום

אני אומרת חד-משמעית שבעזה כולם מעורבים וכולם חלק מהטרור הנורא. וזה לא רק בגלל השותף העזתי שלי, היו עוד כל מיני סימנים בשטח."

היא שהתה בממ"ד בזמן הטבח, ואז תוך כדי היריות, הפתעה: היא קיבלה מאותו שותף עזתי לשעבר שיחת טלפון. היא מספרת לאילנה שטוטלנד: "מאז חודש מרץ נותק הקשר בינינו, ואז בשבת השחורה, בערך כ-10:00 בבוקר הוא יצר איתי קשר כשכבר היינו בשיא המתקפה. הוא ניסה להוציא ממני מידע על כוחות הצבא שנמצאים, איפה הם, לאן הם הולכים, כל מיני שאלות מאוד מגמתיות שהיה ברור לי שאני חייבת לנתק את השיחה. אני לא יודעת אם הוא עצמו היה פיזית בקיבוץ כפר עזה, יש לי תחושה שכן."

לא קל להתפכח. יום אחד אחר מדריך למתפכח. אחד הפרקים במדריך הזה יסביר שלהתפכח אין פירוש לשנוא ערבים. אין פירושו למנוע זכויות אדם מערבים. אין פירושו להפסיק לקוות שיום אחד הערבים ואנחנו נחיה ביחד באהבה זה לצד זה מבגדד ועד קזבלנקה. כמו שאנחנו חיים עם האירופים ביחד ובאהבה מאילת ועד שפיצברגן. ואם מישו יגיד לי שאני הוא זה שצריך להתפכח אם אני חושב שאנחנו חיים עם האירופים באהבה, אומר לו שזו מספיק אהבה בשבילי.

זה אפשרי. זה יגיע. יום אחד מדינות ערב יהפכו ממדינות שנאה למדינות אהבה.
עם זאת, מי שהתפכח באמת מבין שזה לא תלוי בנו.

● פינת השלולית

היום קפץ צפרדע אל השלולית, כרע על ברכ ירוקה, ואמר לנסיכה: "התנשקיני? התינשאי ליי? נתחתן כבר ביום חמישי! השנה זה יוצא 29 בפברואר. זה יהיה בש-כילנו יום נישואים מיוחד, שנחגוג כל חיינו פעם בארבע שנים." ♦

סיוט, בעזרת השם

הודות לקורונה התפנה לי הרבה זמן וחזרתי לקרוא בתנ"ך. התחלתי מבראשית, סיפור הבריאה המפואר שמתאר איך נברא העולם המחורבן שבו אנחנו חיים

1.

באחד מימי תחילת החודש אני מתעורר משנת לילה טרופה ומרגיש חלש במידה מדאיגה. מהאף יש לי נזילה של ג'יפה בלתי ניתנת לעצירה, מהגרזן יוצאת לי ליחה מגעילה בכמויות מסחריות. אחרי תקופה ארוכה שבה לא ניצלתי את העובדה שאני נושא כרטיס פלטינה של קופת חולים כללית, החלטתי לצלצל ולבקש תור לרו-פאת המשפחה.

המענה הטלפוני מעלה לי את הסעיף, יש סקירה טל-פנית מקיפה על כל שירותי הקופה, ואני רק רוצה מענה אנושי שיקבע לי תור דחוף לרופאת המשפחה לפני שאני מתפגר. העניין עם הטלפון לא מסתדר, אז אני הולך לקופה, לוקח מספר לתור המשותף לשיחה עם אחת העובדות מאחורי הדלפק. אני ממתין, סובל ונוזל. מדי כמה דקות הולך לרקוק בשירותים, חוזר לתור וברגע של חוצפה ישראלית אני שואל את אחת העובדות החביבות אם אפשר להיכנס לד"ר ס'.

"אני מרגיש נורא ואיום", אני לוחש לה. הממתנים בתור משמיעים רטינות בנוסח "הסלב עוקף את התור... חוצפה". הפקידה שולחת אותי לחדר האחיות. אני מס-ביר לאח החביב בחדר האחיות שמצביע על הפנים. "בדקת קורונה?", הוא שואל, אני משיב לו בשלילה, והוא שולח אותי חזרה לקומה הראשונה לקנות ערכת בדיקת קורונה ולחזור אליו.

אני יורד לבית המרקחת, לוקח תור וממתין. בא לי למות. אני שונא תורים בקופת חולים. מול שלושת הרו-קחים ישנם לקוחות שקונים כמויות של תרופות ונראה שתורי לא יגיע לעולם. הרוקח קולט אותי עומד עצבני, משחרר שיעולים וקולות תרועה מהאף ומהחך. "למה אתה עצבני?", הוא שואל בחיוך מתוק. "אני צריך ערכה לבדיקת קורונה ולחזור לחדר האחיות", אני משיב לו בתחינה. הוא גוזל ממני 45 שקלים וברקע נשמעים הקור-לות המוכרים לי על פרוטקציה לסלב.

חוזר לקומה הראשונה ומחכה בתור שמישהו ייצא מחדר האחיות. גברת עם סלים מלאי תרופות יוצאת. אני נכנס ומסביר לאלו שמתלוננים שהייתי קודם והלכתי להביא משהו מבית המרקחת. האח החביב עושה לי בדי-

2.

בצר לי אני פונה לשכני שוקי, שהוא מומחה בכל הק-שור לענייני רפואה. הוא מרגיע אותי ואומר שהוא ידאג לי. בתוך זמן קצר מתקשרת אליי אילנה ממרפאת סאלוס, ואומרת לי שאח מטעמם בדרכו אליי לקחת לי דגימות דם ולהביא לי מכשיר לאינהלציה שיקל עליי. האח מגיע, מראה לי איך לעשות אינהלציה ויוצא עם המבחנות שבהן הדם שנשאב ממני למעבדה באיכילוב. הכל נעשה במק-צוענות, בנימוס, ביעילות. תודה רבה, סאלוס, החזרתם לי את האמון שלא כל שירותי הבריאות הם דרעק'ס.

עברו כשבועיים מאז הייתי בקופת החולים. לא צלצלו לשאלו, לבדוק. כלום. אולי בכלל האח לא עדכן את המערכת שיש לי קורונה, ולרופאת המשפחה יש לחץ של חולים. למה שתעניין בי? שבועיים אני מרותק לבית, מקלל את העולם ואת זה שברא אותו. כהרגלי, אני מוצא נחמה באלו שמצבם יותר גרוע משלי, החטופים בעזה, משפחות החללים והפצו-עים, קשישים חסרי כל שנאלצים להתמודד עם יוקר המחיה, עשרות האלפים שפגועים מבתיים בצפון ובדרום ונודדים בין בתי מלון ומקומות אירוח זמניים אחרים, עד שיחד ננצח ניצ-חון מוחלט, נכתוש... נמחק... נהרוס... נשטח...

הודות לקורונה התפנה לי הרבה זמן. חזרתי לקרוא בתנ"ך. התחלתי מבראשית, סיפור הבריאה המפואר שמתאר איך נברא העולם המחורבן שבו אנחנו חיים, איך נבראו כל הרוע, האלימות, השחיתות, השוחד, המרמה. אם אכן יושב במרומים גורם כלשהו שהכל נעשה בדברו וזה מה שמתרחש - הרעב, העוני, המלחמות, האכזריות, אסונות הטבע, השמדות עמים - אז למה נותנים לו קר-דיט חיובי על הבריאה, שהוא אחראי לה וכביכול שולט בה מאז שבארץ היה "תוהו ובוהו וחושך על פני תהום, ורוח אלוהים מרחפת על פני המים"?

למה הוא לא המשיך לרחף, למה הוא המציא את בני האדם והחיות וכל הבלגן? יאללה אלוהים, אלפי שנות סבל, צער ויגון הבאת לעולם המחורבן שבראת, הגיע הזמן שתסגור את הבאטה.

היוצר הגדול דן אלמגור כתב על בריאת העו-לם שיר הומוריסטי, שנון, עם דאחקות אלמגו-ריות. שר אותו שמעון ישראלי. הנה הוא לפניכם.

קת קורונה, ואחרי כמה שניות מודיע לי שיש לי קורונה. אני חוטף ייאוש, יוצא למסדרון ורואה את רופאת המש-פחה שלי חולפת מולי. "דוקטור, דוקטור", אני קורא לה, "אני מרגיש שאני הולך למות. תוכלי לקבל אותי לכמה דקות ולומר לי מה לעשות?".

לד"ר ס' יש חיוך שובה לב. בזמן שהיא צועדת ואני אחריה, היא אומרת לי שזה יום עמוס לעיפה ושמחר, כלומר ביום שישי, יש פחות עומס ושאבוא מחר. אמרה וסגרה עניין. "תבוא מחר" זה אומר קח מונית הביתה, קח מונית מחר לקופת חולים, תמתין שוב בתור האינסו-פי ובמשך 24 שעות לא תיקח תרופות שעשויות להקל עליך, כי לד"ר ס' יש עומס ביום חמישי.

יורד מיואש לרחוב, מזמין מונית מ"מוניות איכילוב". הגורל המר מתעלל בי והנהג שמגיע הוא נודניק בלתי נלאה. "מה קורה, הכל טוב?", הוא שואל. "הכל חרא", אני עונה ועוד לפני שיתחיל בסדרת שאלות או אמירות פוליטיות על איך לדעתו אפשר לפתור את המצב, אני מו-דיע לו שאני חולה ושלא יכלכל לי את המוח ושיסגור את הרדיו, כי אני לא מסוגל במצבי לשמוע את השדרן שופר. לוקח בערך 20 שניות עד שהנהג שואל אותי למה אני לא מופיע יותר בערוץ 13 ולמה אני לא חוזר ל-103FM ולמה לא מוחקים את עזה מהמפה. הראש מתפוצץ לי. אני מבקש ממנו להביא אותי ליעד בלי לדבר, כי אני חולה. על המזל החרא שלי רחוב ארלוזורוב פקוק. הנסי-עה נמשכת, הראש מתפוצץ לי, נגמר לי המגבונים לאף, אסור לעשן במונית, בא לי למות.

"תבוא מחר", היא אומרת.
"תבוא מחר" זה אומר קח
מונית הביתה, קח מונית
מחר לקופת חולים, תמתין
שוב בתור האינסופי ובמשך
24 שעות לא תיקח תרופות
שעשויות להקל עליך

אלפי שנות סבל הבאת לעולם. לא כדאי לסגור את הבסטה?

אדם עשיר קונה כרטיס של פיס וגורל,
זוכה באלף לירות ורוטן: אין לי מזל.
והעני? – הוא לירה אחרונה בפיס שם.
אז מה עושה ריבון עולם?
לקח לו את הלירה גם

האלוהים פשוט היה נורא משועמם
על כן החליט אולי כדאי לברוא איזה
עולם
אח כמה טוב היה לכל אדם, חיה ועץ
לו אלוהים היה חפץ
במקום כל זאת לפתור תשבץ... ♦

והרזה – זולל, זולל ולא משמין בגרם
כי כך בראו את העולם
וזה הצדק מן הסתם!

אדם לבן – שוכב שעות בשמש ונשרף
חולם להיות שחור שזוף מבטן ומגב
אבל אם הוא שחור – קוראים לו כושי
מזהם
כי כך בראו את העולם
האל היה משועמם!

כי כאשר בבוקר קם –
ראה שיש לו גם... מאדאם!

אדם נשוי כל ערב כביתו אישה יפגוש
ופרט לזה בחוץ עוד יש לו שתיים או
שלוש
והרווק – חדרו מלא אבק כי אין מאדאם
כי כך בראו את העולם
וזה הצדק מן הסתם!

אדם שמן – דווקא עליו האוכל נאסר
אוכל פירור – משמין כאילו שכולע הר

האלוהים הרגיש לפתע מין חולשה
קלה:

אז הרופא אמר לו – שמע זה בא
מבטלה
כי אלוהים פשוט היה נורא משועמם
אז הוא ברא את העולם,
ובגלל זה סובלים כולם

בגן העדן חי אדם לבד ללא שינה
וכשזכה סוף-סוף, לישון בפעם ראשונה
הוא לא ידע – כי זו היא מנוחתו
האחרונה.

ציונות עם זנב

ראשוני החלוצים הבינו שכלבים יכולים לסייע בשמירה על הביטחון, ורכשו את הכלבים הראשונים למשימה - שני דוברמנים. זהו סיפורם של המגויסים על ארבע

בשנת 1933 טלטל רצח ארלוזורוב את ראשי היישוב היהודי וגם את מפקדי המשטרה הבריטית, שהכו על חטא - לו רק היו כלבי עיקוב בזירת העבירה, אולי הרוצחים היו נתפסים. הרצח האיץ הן את גיוס הכלבים לשירות הציונות והן את הקמת היחידה הבריטית, שבה פעלו כלבי גישוש מגזע דוברמן.

באסרו חג סוכות 1934 הגיעו ארצה המנצלים עם ארבעה בוקסרים. בנמל חיפה המתין להם יעקב פת. אנשיו העמיסו במהירות ובשקט את הכלבים על רכב ושלחו את הזוג לבדיקת דרכונים. במשך חודש סיירו ברחבי הארץ, למדו את צורכי הביטחון והעבירו שני קורסים ראשונים לכלבנים מההגנה. בעקבות מאורעות תרצ"ו שוב נקראו המנצלים לביקור. הם ערכו שני קורסים במקוה ישראל. לימים כתבה ד"ר מנצל: "את העבודה החלוצית עשו משתתפי הקורסים במקוה ישראל בשנת 1937". הכלבים שולבו בשירות הביטחון של היישוב ובמרחב, ליוו את הנוטרים ואבטחו עליות לקרקע ביישובי חומה ומגדל. פעילותם הצילה חיי אדם ואפשר היה להסתובב איתם בגלוי.

בני הזוג מנצל עלו ארצה בספטמבר 1938 ומיד פגשו את המציאות המדממת. בעמק בית שאן נפגע רכב פרטי ממוקש, ושלושה מנוסעיו נהרגו. ברמלה נרצח בר-כבו ד"ר אברהם רוזנטל ומוקש נוסף התפוצץ בגליל, כשאוטובוס ערבי עמוס נוסעים עלה עליו. עשרה מהם נהרגו. המוקש לא הבחין בין דם לדם.

מפקדת ההגנה הורתה להם לייסד את המכון לחקר כלבים ואילופם. אחת ממשימותיהם הראשונות הייתה אימון כלב לגילוי מוקשים. ד"ר מנצל בחרה מיד עם עלייתה ארצה לטפח נציגים נבחרים מהכלבים המקוריים, כדי שיקבלו הכרה עולמית. היא קראה להם "כלבי כנען" והשיגה את מטרתה. פורצת הדרך והכלבה הראשונה בעולם לגילוי מוקשים הייתה הגר, כלבה כנענית חצי פראית.

המכון הצנוע שכן בביתם, שנבנה בקריית מוצקין. ממנו הם פעלו בשירות ההגנה ובמקביל פיתחו את איגוד הכלבנים האזרחי, בתנאי מחסור כרוניים. בנובמבר 1947 ביקר במכון משה דיין, מבכירי ארגון ההגנה, וביחד הם החלו לתכנן את יחידת הכלבנים הראשונה בצה"ל. ד"ר מנצל הזמינה לפגישה את אלכסנדר כהן, איש ארגון נוהגי כלבי שירות. דיין הושיט לכהן המחאה על סך 200 לירות, והטיל עליו להקים את יחידת הכלבנים הראשונה, ולמעשה הכלבייה הראשונה בצה"ל. שירות הכלבים יצא מהמחתרת, והיחידה פעלה שנים ספורות עד סגירתה.

כ-20 שנה לאחר מכן הוקמה יחידת עוקץ, שחוגגת השנה יובל. מזל טוב לעוקץ. שתמיד נדע להחזיר לכו-חתינו ולכלבים אהבה ושמירה. ♦

המחאה על סך 200 לירות. אסתר כהן, הכלבנית הראשונה בצה"ל

בינתיים באוסטריה, החל זוג דוקטורים יהודים ציונים לגדל כלבי בוקסר, ולחקור את יכולותיהם באופן מדעי. היו אלו רודולף ורודולפינה מנצל, שהגיעו לפריצת דרך עולמית בתחום הכלבנות, כאשר הוכיחו שכלב יכול לגשש אחר עקבות אינדיבידואליות. עתידם באירופה נראה מובטח, אבל הם ביקשו לגייס את כישוריהם ואת כלביהם למען הגשמת החלום הציוני, ופנו לראשי הוועד הלאומי בארץ ישראל כמשך שנים, ללא מענה. פריצת הדרך הגיעה במאי 1932, כאשר ד"ר מנצל קיבלה פנייה רשמית, בבקשה לסייע בהקמת שירות כלבים לשמירה והגנה בארץ. מאחורי היוזמה עמד יעקב פת.

רצח ארלוזורוב טלטל את ראשי היישוב היהודי ואת מפקדי המשטרה הבריטית. הרצח האיץ הן את גיוס הכלבים לשירות הציונות והן את הקמת היחידה הבריטית, שבה פעלו כלבי גישוש מגזע דוברמן

סיפור שלי עם כלבים מתחיל בשורת רוט-וויילרים שקידמה את פני אלו שהעזו להתקרב למתחם תע"ש בבית הכרם, מקום עבודתו של אבי. ממושקפת קטנה מול חבורה של קילרים מריירים. לא בדיוק סיפור אהבה.

אהבה אמיתית התחילה להירקם עם קריאת "עזית הכלבה הצנחנית" של מוטה גור, ויש בי איזה תא צרוב בממברנה שאומר שזכיתי לראות גם את הסרט בקול-נוע אדיסון, אבל אולי זה סתם פך רומנטי שאני בודה. המשותף לאזכורים הללו הוא גיוסם של כלבים לשירות הציונות, כפי שמגדירה את הדבר ידירתי היאלי גרוס, דור שלישי למתעדים, סופרת ומו"ל "ישראלים".

בבוקר 7 באוקטובר גרוס תכננה לצאת עם שלושת כלביה הכנענים והדוברמנית לצלם חצבים באזור הב-שור. צילילי הירי והאזעקות הראשונות תפסו אותה בחצר ביתה באופקים. מלחמה. היא הגיפה תריסים וני-עלה את הדלת לקראת שהות ארוכה בממ"ד ביחד עם אמה והכלבים.

הידיעות על חדירת מחבלים וטבח בשכונה הסמוכה החלו לזרום. בצהריים צלצלה שכנה להזהיר מפני מחבל בחצר. הכלבים נראו דרוכים אבל שתקו. 30 שעות שהו בממ"ד והכלבים, כלבי שמירה והגנה, שתקו. בדעבד נודע לה שכלבים רבים בעוטף לא הסגירו את בעליהם. ספר שמות מספר על כך: "ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו למאיש ועד בהמה, למען תדעון אשר יפלה ה' בין מצרים ובין ישראל".

גרוס עובדת בימים אלה על ספרה השביעי "מגויסים על ארבע - הכלבנות בשירות הציונות". בפגישה האחרונה עם אביה, יעקב גרוס ז"ל, הבטיחה לו שהספר יראה אור, והוא אכן מתוכנן לצאת לציון יום הולדתו ה-75. כל מה שיוכח עכשיו בטורי הוא פרי התחקיר של גרוס, וכך היא מספרת: ראשוני החלוצים בישראל הבינו ששמירה על הביטחון היא תנאי קיומי להגשמת החלום הציוני. מתוך הצורך נולדו ארגון בר גיורא והשומר. מנדל פורטוגלי, חבר ועד השומר, פנה לד"ר ארתור רופין, מנהל המשרד הארצישראלי בבקשה: "אנו חפצים להביא לכל הפחות שני כלבים מלומדים היטב, ושהייתה להם גם פרקטיקה קטנה... בעיקר נחוצים לנו כלבים שמכינים בעקבות ומוציאים כל גניבה, איפה שלא תהיה. כלבים כאלה מלמדים בחוץ לארץ ועולים ביוקר גדול, אבל המה מביאים תועלת רבה".

ברקע, צריך לדעת שבגלות הכלב נחשב חיה מאיימת שהחזיקו הגויים. לכן עזית כונתה "כלבת זאב" ולא "רועה גרמנית". רופין נרתם למשימה ורכש את הכלבים הראשונים: שני דוברמנים, זכר צעיר ונקבה הרה, שהוכשרו ככלבי ריגול (גישוש) שמילאו את תפקידם עד פרוץ מלחמת העולם הראשונה. החלום נגדע.

בחזרה לעתיד

בילי ג'ואל האגדי השיק קליפ שבו הוא נראה שר שיר חדש בתקופות שונות בחייו. מכאן ועד סרטונים בדיוניים לחלוטין שייראו לנו כמו מציאות טהורה הדרך נשמעת קצרה למדי

העתיד נראה ג'ואל. בילי

היה מתגלה נאמר שיר גנוז של דיוויד בואי. ואז, באמצע-עות אינטליגנציה מלאכותית היו מייצרים לו קליפ שבו בואי "מבצע" אותו, בשלל פאזות בחייו. האם התחושה הייתה שזה פחות אמיתי מהקליפ של ג'ואל, כי הזמר כבר מת מזמן? ובכלל, מי מחליט מה זה אמיתי ומה לא? איפה עובר הגבול? הרי כל עוד השיר נוצר בידי המוזיקאי, ומשתמשים בפניו ובגופו האמיתיים, גם אחרי מותו, זה שיר חדש שלו לכל דבר, לא? עד כמה שאלת הבחירה של האומן עצמו, שאולי היה רוצה שהשיר ייגנז לנצח, רלוונטית? לפני כמה חודשים, למשל, יצא שיר "חדש" של הביטלס, שלקח סקיצה ישנה של ג'ון לנון, אללה ירחמו, ובאמצעות טכנולוגיה עדכנית אפשר להשתמש בשי-רה לצורך גרסה עדכנית. לנון, אדם ביקורתי במיוחד, לא זכה כמובן להזדמנות לחוות את דעתו על התוצאה. האם זה בכלל חשוב? תגידו, זה בסך הכל קליפ. אבל בקליפ הזה טמונות שאלות יסוד באשר לעתיד שלנו. שאלות על אמת, רגש, אותנטיות, עובדות. והנה, בצירוף מקרים קוסמי, באותו יום שבו הושק הקליפ של ג'ואל חברת OpenAI הציגה לעולם את Sora, מודל חדש להפקת סרטונים קצרים באמצעות בינה מלאכותית. אתה מזין אותו בכמה משפטי תיאור, ומקבל קליפ שנראה אמיתי לגמרי בהתאם לבקשותיך. זה מרהיב, זה חדשני, זה מפחיד עד מוות. החברה אומנם טוענת לפיקוח קפדני, ולסימון של כל קטע שנוצר ב-AI, כדי להפריד אותו מסרטון אמיתי, אבל לא קשה לדמיין כיצד בתוך שנים ספורות סרטונים בדויים כאלה יציפו את הרשתות החברתיות. ויטשטשו לגמרי את ההפרדה, הגם ככה מעורר ערעור, בין אמת ובדיה. כבר עתה, מכחישי 7 באוקטובר טוענים שסרטוני הזוועה החמאסיים הם בכלל AI מתורצת ישראל. העתיד כבר כאן, והוא מדהים ומסוכן. ♦

פסנתר מרהיב. ובסיומו, חוזר הזמר המבוגר, העכשווי, לפזמון אחרון, שבתוכו כבר משולבים קטעי ארכיון של ג'ואל הצעיר באופן "רגיל". באולפן, עם ילדיו, משלל תקופות. ועכשיו כבר מותר להתרגש באמת. אלה היו ארבע דקות ו-35 שניות של הצפה רגשית, שמעוררת אינסוף שאלות. למשל, האם כל זה נתפס כל-גיטימי משום שג'ואל עדיין איתנו, חי וקיים? כלומר, אם

המצלמה מתמקדת בדרך עם מילות שיר בכתב יד. הכותרת: "famous last words". שיר אהוב של בילי ג'ואל משנות ה-90. כעת היא עוברת לפסנתר הסטיינוויי, ואז ליד אנושית המתחילה לנגן עליו. בעוד רגע מתגלה פרצופו הנוכחי של ג'ואל בן ה-74. לצדו, על הפסנתר, מאפרה ובה סיגריה מפריחת עשן. אבל כשהמצלמה שבה לעמדת הקלידן נראה בה ג'ואל הצעיר, מראשית שנות ה-70, שלמרכה ההפתעה מתחיל לשיר את מילות שירו החדש, שיצא רק לפני מספר שבועות, "turn the lights back on". המצלמה מתמקדת בפניו, בפיו, בתנועות אצבעותיו, והחיבור שלו לשיר – שכאמור נוצר כמעט 50 שנה אחרי – נראה כמעט מושלם. ג'ואל הצעיר שר את ג'ואל הזקן. בסוף הפזמון הראשון הוא מתגלה כבר בפורמט מבוגר יותר, מהאייטיז, כשבמקום הז'קט והעניבה הזמר עטוף במעיל עור. ועדיין, מוסיף לשיר ולנגן את השיר החדש. בשלב הזה אתה – כצופה – כבר מבין באופן סופי שיש פה איזשהו סוג של פטנט. קודם עוד היה ניתן לחשוף שאולי מדובר בשיר ישן שרק עתה יצא באופן רשמי. כזה שג'ואל הצעיר צולם כשהוא מבצע. ומהרגע הזה, כשברור שמדובר במניפולציה, הרגשות מתחילים להסתחרר. אתה רואה אומן מוכר, שאהבת כל חייך הבורגנים, והוא אשכרה שר למול עיניך את השיר (מה עוד שהשיר עצמו אומנם חדש, אבל בהחלט מזכיר בסגנונו את יצירותיו הישנות של ג'ואל). המראה של הזמר הצעיר כל כך משכנע, עד שאם היו מספרים לי שהתגלה קליפ ישן וגנוז שלו, הייתי עשוי ליפול בפח. אבל אני הרי יודע שזה לא המצב. שמדובר בפייק. שהרגש שהתעורר בי יושב על משהו לא אמיתי. והנה, עתה מצט"ף ג'ואל מבוגר עוד יותר, הפעם במשקפי שמש, לסולו

על הסכין

01

בספטמבר 1982 הוקלט אלבום הופעה חיה של שלמה ארצי ואצ"י שטרו בצוותא. סיכום של סיבוב הופעות ארוך של הצמד, שבו ארצי הרבה גם לדבר בין השירים. רגע לפני יציאת "תרוקד", שהפך אותו לכוכב גדול. עכ"שיו האלבום הזה, שנשכח מהתודעה, זכה לגרסת תקליט כפול חדשה ומוצדקת מאין כמוה. תיעוד מרגש של רגע יפה בזמן.

02

יש לי חיבה לסדרות פשע אמיתי המתרחשות במדינות הנידחות – והמטורללות – של ארצות הברית, והסרט החדש של נטפליקס "מאהבת, מטרידנית, רוצחת" בה-חלט מחזק אותה. בלי ספוילרים, זהו סיפורו של בחור צעיר, מכונאי, שכמה דייטים תמימים שלו עם נשים מתגלגלים לסיפור מבעית ומלא תהפוכות המסתיים בצורה טרגית. שווה צפייה.

03

"Good morning, veronica", גם בנטפליקס, היא סדרת מתח ברזילאית שבמוקד שלה בלשית נחושה ונו-עזת, שלא נרתעת מחיטוט במוקדי כוח מושחתים ועוצ-מתיים, כמו הכנסייה. עתה עלתה העונה השלישית. אין כאן סיפור מתוחכם במיוחד, אבל הטוויסטים בעלילה, הקצב המהיר והמשחק של טאינה מילר, שמגלמת את הבלשית, מייצרים סדרה מומלצת.

"לא נוכל לחיות פה עם אנדרטה לחטופים שיכולנו להציל"

מאז 7 באוקטובר יפעת זיילר פז עושה הכל, יחד עם משפחתה, כדי להחזיר את בת דודתה שירי ביבס, שנחטפה לעזה עם ילדיה אריאל וכפיר, ואת בעלה ירון, שנחטף בנפרד. בלי שהספיקה להתאבל על דודה ודודתה שנרצחו בניר עוז היא מתראיינת, נוסעת בעולם וזועקת את זעקת המשפחה, שחטיפתה הפכה לסמל לאכזריות של חמאס ושטרטון מאותו היום פורסם השבוע. "עברו ארבעה חודשים", היא אומרת, "אבל מבחינתי זה קרה אתמול"

ככה, לי יש ילדה בת שנתיים ותינוק בן עשרה חודשים ואני לא מסוגלת. אומרים שאמהות שרואות את הילד שלהן במצוקה יכולות להרים גם מכונית. זאת לגמרי ההוכחה. אבל אני מסרבת שהווידיאו הנוראי הזה יהיה הזיכרון האחרון. הם הפכו לסמל בעל כורחם. אני חושבת שזה קרה כי הסרטון היה אחד הראשונים שהתפרסמו באותו יום זועתי. הרבה ילדים נחטפו ונרצחו באותו יום, אבל לא היה תיעוד. באיזשהו מקום הסרטון ייצג את מכלול הסיפורים הנוראיים.

מה הרגשת אחרי שראית את הסרטון שדובר צה"ל פרסם השבוע?

"התחושות שלי רק התחזקו בנוגע לחשיבות ולמחויבות שיש למדינה שלנו להחזיר

דמותה של שירי ביבס, אוחזת בבהלה בשני ילדיה, כפיר בן התשעה חודשים (כיום בן שנה) ואריאל בן ה-4 בעודם עטופים בשמיכה, מובלים אל תוך עזה, נצרכה בלבו של כל ישראלי. גם בעולם הפך סרטון החטיפה לסמל של זוועות 7 באוקטובר. השבוע, 140 ימים לאחר היעלמותם, פרסם צה"ל סרטון ממצלמת אבטחה בח'אן יונס, מרגעי החטיפה של שירי וילדיה.

"היא אמא גיבורה", אומרת יפעת זיילר פז, בת דודתה של שירי, "זה כל מה שראיתי בסרטון הראשון. רואים שהבעתה שלה שקטה, בשביל לא להפחיד את הילדים. איזה אינסטינקט בסיטואציה לא הגיונית. גם כמה זה כבד להחזיק שני ילדים

"אם שירי הייתה יודעת כמה
היא מפורסמת, היא הייתה
מאוד נבוכה". זיילר פז

אותם בכל מחיר. אין מחיר כבד מדי, זאת רק ההוכחה לכך. נכון, אנחנו יודעים שעומד מולנו אויב אכזר, אבל הייתה גם למדינה שלנו מחויבות לשמור על שירי שלי ועל הילדים. ואם אפשר להחזיר את האמון שלי, את האמון של העם בכך שהמדינה שלנו שמה את האזרחים במקום הראשון, זה רק דרך החזרת החטופים שלנו. כי היום זאת בת הדודה שלי ומחר זאת יכולה להיות בת דודה של מישהו אחר, וכולנו מסכימים שאין לנו תקומה בלי החטופים."

אימוג'י לב ואז שקט

בפעם הראשונה שיפעת ראתה את הסרטון מבוקר 7 באוקטובר, הטלפון נפל לה מהיד. מאז היא הספיקה לה-תמקד ולדלות ממנו כל פרט. "מי שהסתכל עליו מספיק פעמים מבחין בכתם דם שיש על השמיקה", היא מתארת. "תהיתי אם הוא של אחד הילדים. האם שירי פצור עה? הייתי בחרדה ענקית לירדן (ביבס, בעלה של שירי ואבי הילדים - מ"ב) שלא מופיע בסרטון. הייתה שנייה ששירי מסתכלת הצדה לרצפה, ואמרת 'אוי ואבוי, מה היא רואה שם?'". ארבעה חודשים ארוכים חלפו כשאותם רגעים מצולמים היו לרמז יחיד באשר לגורלם של האם ושני בניה. ירדן, שנחטף באותו בוקר בנפרד, צולם בידי חמאס, ובסרטון שפורסם בתחילת דצמבר הוא מתבשר לכאורה על מות אשתו וילדיו.

שירי, ירדן, אריאל וכפיר חיו בנר עוז. יוסי, אביה של שירי ועידית, אמה של יפעת, הם אח ואחות. בני משפחת סילברמן שעלו מארגנטינה בשנות ה-70. "אמא שלי נשארה במרכז עם סבא וסבתא שלי", אומרת יפעת. "יוסי, דוד שלי, שהיה מאוד ציוני ואהב את סגנון החיים הקיבוצי, עבר ישר לדרום. הוא הכיר את מרגיט, אשתו, שהייתה פרואנית, והיה ממקימי קיבוץ כרמים, ליד די-מונה. דנה, הבת הבכורה שלהם נולדה שם. אחר כך הם עברו לנר עוז וחיו בו כ-30 שנה."

יוסי ומרגיט נרצחו ב-7 באוקטובר: "הם הוגדרו כנעדרים במשך יממה או שתיים, ואז במשך שבועיים הוגדרו כחטופים. אחר כך הודיעו לנו שהגופות שלהם נמצאו, מה שנותר מהן בעצם. הם נשרפו בבית שלהם, בממ"ד. מרגיט הייתה חולת פרקינסון, ויוסי אסתמטי מאז שהוא ילד, כך שהסיכויים שלהם לשרוד או להצליח לברוח היו מאוד קטנים."

יש פה התמודדות כפולה.

"משולשת ומרובעת. אנחנו יושבות פה היום, ארבעה חודשים אחרי, וזה מרגיש כמו היסטוריה רחוקה, אבל מבחינתי הכל קרה אתמול. זה כל כך חי בי, ועדיין לא התחלתי בכלל להתאבל ולעכל את האובדן, כי אני כל כך עסוקה בלהיאבק על שירי, ירדן והילדים."

ספרי לי על יוסי ומגריט.

"הם היו אנשים מדהימים. יוסי היה צייר שלימד אומנות במשך תקופה ארוכה. בשנים האחרונות עבד במוסך בקיבוץ. הוא היה איש עם ידיים טובות וחיבוק גדול, וג'נג'י, משם מגיע הגן. מרגיט הייתה אשת חינוך, היא אחת הגננות המיתולוגיות של הקיבוץ, גידלה דורות של ילדים שכבר אינם ושל הורים שכבר אינם. אני לא גדלתי בקיבוץ, אבל הייתי מגיעה בחגים, בחופשות ובשבתות, אז יש המון אנשים שמכירים אותי ובכל פעם שאני פוגשת אותם הם אומרים לי 'דודה שלך גידלה את הילדים שלי'."

"הציבור צריך לשמוע קול והוא לא יכול לשמוע אותם". משפחת ביבס

■ **"נכתבו דברים מדהימים, אבל לי יש את שירי שהיא שלי. שירי וירדן חיו חיים פשוטים בקיבוץ, היו להם מחשבות לעבור לצפון, אבל לשירי היה קשה לעזוב את אמא שלה. גם אחרי שנים שאת גרה באותו המקום ועוד בקיבוץ, פתאום לעבור למקום אחר, זו החלטה שהיא קצת יותר מורכבת, אבל בשיחות האחרונות שלנו הנושא הזה עלה"**

■ **"אני לא אשת מודיעין, אבל אני יכולה להגיד את ההשערה שלי, אני חושבת שהיה כאוס בצד השני והם כנראה עברו ידיים. לא נתנו לנו אף פעם תמונת מודיעין מלאה לגבי מה קרה לשירי והילדים מהרגע שהם עזבו את הקיבוץ, כי אין, פשוט אין. עד כמה שזה עצוב להגיד"**

ב-7 באוקטובר, בסביבות השעה 6:30, נשמעו האזעקות גם בדרום תל אביב. יפעת ומשפחתה נעמדו במסדרון כמקום מחסה: "הדבר הראשון שאנחנו עושים כשמתחיל סבב הוא לשלוח הודעה בקבוצה שלנו, של בני הדודים שבה גם אחי הקטן רועי ודנה, אחות של שירי. כתבתי להן 'בנות, אני מקווה שהכל בסדר, שאתן בממ"ד, תנעלו את הדלתות, אתן יודעות שאתן מוזמנות לתל אביב'."

אך ידעת להגיד להן לנעול את הדלתות? "זה דובר. הפחד הכי גדול של תושבי העוטף היה חדירת מחבלים. ידעתי שבקיבוץ תמיד משאירים את הדלת פתוחה, זה מראה איזה ביטחון מרגישים כשחיים שם, אפילו בקיבוץ בעוטף. ידעו לתת להם את התחושה שהם בטוחים, שמסתבר שהייתה תחושת שווא. הם לא היו בטוחים בכלל."

הן ענו?

"שירי ענתה בערך בשבע וחצי עם אימוג'י של לב ענק. ואז היה שקט. גם דוד שלי לא ענה לטלפון. אח

שלי שלח בסביבות 11 בקבוצה 'בנות, תענו בבקשה, תנו סימן'. הוא לא ידע שכבר קיבלתי את הסרטון של שירי מדנה. את הסרטון קיבלתי מדנה. היא התקשרה אליי, אמרה שהיא בממ"ד ושיש סרטון של שירי, ושהיא לא יודעת איפה אבא ואמא."

איפה דנה הייתה?

"במושב ישע. שירי נשארה בקיבוץ, ודנה עברה לגור במושב של בעלה, במרחק רבע שעה נסיעה. גם לשם נכנסו מחבלים."

עם היוודע החדשות יפעת נסעה לאמה בהרצליה, כדי להיות לצדה: "היו כל כך הרבה שאלות וכל כך הרבה חוסר אונים. צלצלתי לכל מי שאני מכירה, שיש לו איזושהו קשר לחבר שנמצא ביחידה מיוחדת בצה"ל, השגתי איכשהו את הטלפון של הרצי הלוי ובחוצפתי התקשרתי אליו והתקשרתי אליו. התקשרתי למשטרה, שלחתי להם בידיים רועדות תוצאות מיקום מגוגל ארת' של הבית של דודים שלי, כדי שמישהו יוכל ללכת לשם לראות שהם בסדר."

אלא שאיש לא יכול היה לסייע, ולמעשה, הכוחות לא הגיעו בזמן לגיר עוז להציל את תושביו. "אחי ואני ניהלנו חמ"ל קטן מהבית של אמא בימים הראשונים", היא מספרת, וכבר יום למחרת יפעת התראיינה ל-CNN, ראיון שהפך לאחד מרגעי המלחמה הזכורים ביותר, כאשר העיתונאי אנדרסון קופר לא הצליח להוציא מפיו מילה והשתנק מבכי כשהתחננה בפני העולם "בבקשה, תעשו משהו". "ישבתי על המיטה, הטלפון היה על החלון מולי, זה היה באמצע הלילה מבחינתנו, כי זה היה לפי שעון ארצות הברית", היא נזכרת. "לא ידעתי מול מי אני מתראיינת, אמרו לי שזה ראיון ל-CNN ואמרת 'בסדר'. רק בדעיכד הבנתי את האימפקט שהוא עשה. הייתי מאוד נסערת. יום למחרת קופר כבר היה אצלי. ישבנו פה בהרצליה, התחלתי להבין לאיזה תפקיד נכנסתי וכמה הקול של שירי חשוב, ושמה שקרה פה ב-7 באוקטובר חשוב."

זה לא תפקיד שלרוב אזרחים צריכים לקחת על עצמם. "זה היה בתקופת הדיון סביב ההסברה שלא קורית. אני לא למדתי תקשורת, אין לי שום קשר לעולם הזה, אבל אחי ואני ניהלנו בשבוע הראשון קרוב למאה ראיונות לכל כלי תקשורת אפשרי בעולם, כדי שיראו מה קרה בישראל. כל העולם הסתכל על ישראל בשבועיים הראשונים ואמר 'אוי ואבוי'. סוף-סוף נרטיב של שנים נשבר, לא היינו הגוליית הענק. הראינו להם את הפצע האדיר שנפער פה, לכן גם אמרנו שיש לנו זכות להגן על עצמנו. אבל אז, מהרגע של הכניסה הקרקעית, התחילו לצאת תמונות מתוך עזה, וכבת למשפחה חטופה את מוצאת את עצמך פתאום מתראיינת לגופי תקשורת בחו"ל שאומרים לך 'אבל יש ילדים מתים גם בעזה'."

איך הרגשת מול זה?

"שזה לא פייר לשאול אותי את השאלות האלה, אבל אני מרגישה שיש קול שחשוב שישמע, במיוחד החוצה, מתוך כאב. לי שחטו חצי מהמשפחה וחטפו חצי ממנה, ולכן אני אומרת להם שאותי לא חינוכו להרוג ילדים, שכל ילד הוא עולם ולא משנה מה הדת, הגזע או המין שלו. ולא הצבא שלנו ולא אנחנו שמחים על הרג של ילדים. להגיד לך שזה מעניין מישהו שחמאס משתמש בהם כמגן אנושי, או שהוא לא מאפשר להם להיכנס למנהרות? לא. זה לא מה שהם רואים בעולם. אנחנו לא פרסמנו את התמונות הנוראיות שקרו לנו מתוך כבוד

"החלום שלה היה להיות אמא". שירי והילדים מהסרטון שפורסם השבוע. למטה: החטיפה של משפחת ביבס ב־7 באוקטובר

טים ידיים, "הוא ג'ינג'י", היא אומרת, "רואים את האופי הג'ינג'י כבר בגיל הזה. כמה אריאל שמח להיות אח גדול כשהוא הגיע".

לאכול מרק במזלג

בזמן שאנחנו מדברות, הילדים מתיישבים על יפעת, והיא משתפת שכמו כל אמא, גם לה לפעמים קשה, אבל אז היא נזכרת בשירי, שכבר ארבעה חודשים שומרת על ילדיה ומגינה עליהם: "כמה אני גאה בה. כמה אני מקווה לראות אותה, את ירדן והילדים. לחבק אותם ולהתנצל שלקח כל כך הרבה זמן להחזיר אותם".

ליום ההולדת השנה של כפיר, שצוין בינואר האחרון, גילי ורנר וגדי גולדמן כתבו שיר ילדים עבורו ועבור אחיו אריאל. כוכבי ילדים, בהם טל מוסרי וחני נחמיאס, לקחו בו חלק. "בהתחלה אמרתי, בשביל מה צריך עוד מחווה, פשוט תחזירו אותם, אבל זה שיר נורא יפה, והנה דניאלה כל הזמן מבקשת שנשיר לה אותו: 'קוראים לי ג'ינג'י, נשארתי מאחור, אומרים אני גיבור'", מספרת יפעת.

את מרגישה שהמחוות לא עוזרות?
 "זו תקופה מאוד מתסכלת. את עושה המון, אבל מבינה שגם אם יש לך איזשהו הישג מאוד גדול, לא עשית כלום. הם עדיין לא כאן".

מה זה הישג?
 "נסעתי לקטאר. נסענו נציגים של חמש משפחות, זאת הייתה יוזמה אישית של המשפחות לשמוע ללא תיווך איפה עומדים הדברים ומה הם יודעים לגבי החטופים שלנו. טסנו ליממה ונכחנו בשלוש פגישות. חששתי לנסוע, זה הצריך הרבה אומץ. לא ידענו איזו קבלת פנים תחכה לנו ואיך יתנהלו השיחות. חזרתי בתחושה אחרת. אפשר לדבר המון על המעורבות של קטאר, אבל הבנתי שאני כרגע בוחרת להתייחס למאמצים שלה להחזיר את החטופים והיא הרי הצליחה להחזיר

שלנו, בהריון המשותף, בלילות הלכנים, כשהיו לנו צרכות, הנושא הזה עלה יותר מפעם אחת. "ירדן הוא אבא מדהים", היא ממשיכה. "הוא איש גדול, והנפש שלו עוד יותר גדולה. אני יודעת שאומרים את זה על כולם, אבל הוא באמת אחד האנשים היותר טובים שיצא לי להכיר בחיים שלי, והאהבה שלו לילדים והדאגה שלו ביום רגיל שלא יקרה להם שום דבר, הייתה אדירה. הדאגה לכך שאריאל לא ייפול, למשל, כי הוא ילד כל כך אנרגטי שאוהב לטפס, לרוץ ולקפוץ. אז אני רק חושבת מה עובר עליו עכשיו".

אנחנו יושבות במרפסת בדירתה של יפעת ומשפחתה. בתה דניאלה ובנה גיא מגיעים מהגן. יפעת ושירי חוו את ההריון יחד, גיא נולד חודשיים אחרי שכפיר הגיע לאוויר העולם. "את יודעת כמה פעמים קראתי לו כפיר בטעות? אני רואה אותו, כמה הוא גדל בארבעה החודשים האלה, ואז אני חושבת על כפיר ואריאל, כל מחשבה היא עליהם", היא אומרת. "מה הם ראו, מה הם חוו, מה הם עוברים שם. קשה להסביר את הריק הזה שאנחנו מרגישים כשאנחנו חושבים כמה כפיר בטח גדל, אולי הוא כבר צעד את הצעד הראשון שלו ואולי הוא אמר את המילה הראשונה, והעובדה שזה קורה בסיטואציה הזאת שהם נמצאים בה היא נוראית".

כשיפעת מספרת על כפיר, היא מתארת תינוק חייכן ורגוע, שנמצא בשלב שבו תינוקות מזהים פנים ומושי-

■ **"הייתי בפגישה עם נשיאת הצלב האדום. העברנו להם רשימות תרופות. לאריאל יש אסתמה של העור שעלולה להתפרץ תחת לחץ. העברנו את המשחות שהוא צריך, את הפורמולה שכפיר עוד צריך. אמרתי לה שזה שהם לא אומרים שחמאס ארגון טרור ולא מאפשר להם להגיע לחטופים, זאת הסכמה שמה שקרה ב־7 באוקטובר לגיטימי"**

לחיי אדם, זה מה שמבדיל אותנו, וזה נורא".

התחושות הקשות התעוררו גם אל מול הצלב האדום?
 "הייתי בפגישה עם נשיאת הצלב האדום (מיריאנה ספוליאריץ' אגר - מ"ב), ישבתי שם מזועזעת מהר סיטואציה, מהאטימות. הרי העברנו להם מההתחלה רשימות של תרופות. לאריאל יש מחלת עור, אטופיק דרמטיטיס. זאת אסתמה של העור שעלולה להתפרץ תחת תנאי לחץ. זו מחלה בלתי נסבלת לחיות איתה, גרד נוראי. העברנו את המשחות שהוא צריך, את הפורמולה שכפיר עוד צריך. הוא הרי תינוק, היה בן תשעה חודשים כשהוא נחטף. כשהגיע התור שלי לדבר בפגישה, אמרתי לה שזה שהם לא אומרים שחמאס הוא ארגון טרור והוא לא מאפשר להם להגיע לחטופים, לגוף בינלאומי שזו המטרה שלו, זאת הסכמה שמה שקרה לנו ב־7 באוקטובר הוא לגיטימי".

מה הם אמרו?

"הם ענו 'הצהרנו'. אני לא מרגישה שזה נעשה".

ארבעה חודשים אחרי כבר התרגלת לפוזיציה של המרואיינת?

"גם עכשיו מוזר לי לשבת פה, כי אני מרגישה שזה לא הסיפור שלי. אבל הציבור צריך לשמוע קול והוא לא יכול לשמוע את שירי. הוא לא יכול לשמוע את ירדן, כפיר ואריאל. בסוף אנחנו הזרוע הרחוקה של אלה שרואים רק על פוסטרים ברחוב. לקח לי זמן להבין את זה. אם שירי הייתה יודעת כמה היא מפורסמת, היא הייתה מאוד נבוכה. היא ציפור נפש עדינה, היא השקטה מארבעתנו".

ספרי לי עוד עליה.
 "יש לה צחוק מתגלגל, והיא כל כך דומה לאמא שלה, גם היא הלכה בדרכי חינוך. הלב שלה היה תמיד סביב ילדים, החלום שלה היה להיות אמא. אני מרגישה שנכתב עליה כל כך הרבה בידי אנשים שמכירים ולא מכירים אותה. נכתבו דברים מדהימים, אבל לי יש את שירי שהיא שלי. שירי וירדן חיו חיים פשוטים בקיבוץ, היו להם מחשבות לעבור לצפון, אבל לשירי היה קשה לעזוב את אמא שלה. גם אחרי שנים שאת גרה באותו המקום ועוד בקיבוץ, פתאום לעבור למקום אחר, זו החלטתה שהיא קצת יותר מורכבת, אבל בשיחות האחרונות

"סיפר לנו ש-18 מבני משפחתו נחטפו בעיראק כדי להראות שהוא מגיע ממקום הומניטרי". השייח' מוחמד בן עבד אלרחמן אל-תאני

'עד הניצחון'. אבל אם יש מחבל שהרגע שחט תינוק בנדר עוז והוא שומר על המשפחה שלי, מרגיש שזה"ל מתקרב וכל חייו הוא רוצה להיות שהיד, מה ימנע ממנו לתקוע להם כדור בראש ולעצמו?"

לכן אתם דורשים עסקה?

"העסקה הקודמת החזירה 110 חטופים, חטופות, ילדים, מבוגרות. לכן אנחנו רוצים עוד עסקה. אני חנו מבינים שככה נוכל להחזיר יותר, ובחיים. אבל אז יש כל מיני הצהרות פומביות שאומרות 'החללים מבקשים שנסיים את העבודה', וזה מניח אותנו מול המשפחות השכולות".

ואת גם וגם.

"אני גם וגם, ואני אגיד לך יותר מזה, יש לנו בן דוד שנלחם מ-7 באוקטובר בתוך עזה, שאנחנו דואגים לו מאוד. זו המשפחה הישראלית שלי. אני באמת מאמינה שאנחנו כחברה, עם כל הרצון להשבת הביטחון וההבטחה שזה לא יקרה שוב, לא נוכל להיות פה עם אני דרטה לחטופים שיכולנו להציל. מאחורי כל נפש שם יש משפחה שלמה בדיוק כמוני. המשפחה שלי כבר 20 שנה צועקת מהעוטף על כל בלון, ועל כל סבב, ואני הראשונה שחושבת שצריך להחזיר את הביטחון ושה-מלחמה הזאת אמורה לצייר איזושהי תמונה אחרת".

אבל?

"אבל אמירות כמו 'עד הניצחון' או 'מיטוט חמאס' הן אמירות ריקות בדיוק כמו 'חמאס מורתע' בעיניי. ב-7 באוקטובר למדתי לשאול את השאלות הקשות. אני היום חיה במרכז הארץ עם שני ילדים קטנים, ואני לא מרגישה ביטחון. מה זה מיטוט חמאס? תנו ער-בויות, תדברו על היום שאחרי, מה מבטיח לנו שלא יהיה עוד סבב, עוד רקטות? יש מיליוני אנשים שגם מצאים כרגע בדרום הרצועה, אתם יודעים מי מחבל ומי לא? גם אחרי ארבעה חודשים, שאני מסתובבת בעולם ונוסעת אפילו עד מדינות מוסלמיות רחוקות בשביל לקבל תשובות, הגיע הזמן שגם פה ייתנו לנו את התשובות".

והן לא מגיעות?

"לא. המשפחות באפלה. אף אחד לא פנה אלינו מלשכת ראש הממשלה להסביר לנו את המהלך מה-כיוון שלהם, זה לא קורה. אז איך אפשר שלא לכעוס? צריך להחזיר אותם, אנחנו חייבים להם את זה. במ-קרה שלנו מדובר בתא משפחתי שלם של אבא, אמה ושני ילדים, שצריכים לחזור ביחד הביתה. הרי אם היה אפשר להציל כל נפש שנרצחה ב-7 באוקטובר, אני יודעת שכל חייל בשטח היה רוצה בכך. הוא היה רוצה עוד מישהו שאפשר להציל והנה, יש". ♦

עדיין לא חזרו".

ומה נאמר?

"השיחה התחילה ועוד לא נאמר יותר מדי. נכנס המזכיר הצבאי של גנץ וביקש ממנו לצאת. איזנקוט המשיך את השיחה, אבל אני לא זוכרת מילה ממה שהוא אמר, כי משהו הרגיש לי לא טוב. גנץ חזר ובי-קש מהקצין שמלווה אותנו לצאת ואז כבר לא הייתי שם. תוך דקות הוא חזר ואמר לנו שחמאס הודיעו ששירי והילדים אינם. שהם נפגעו מאש כוחות-נו, מהפגזות חיל האוויר. זה הרגיש כמו פטיש של 100 טון על הראש שלי. התפרקתי. ידעתי שכנראה אין ודאות, והם גם הזכירו את המקרה של חנה קציר, אמרו שיעשו הכל כדי לברוק, ושמבחינתם ומבחינת המודיעין שירי והילדים בחיים. אבל אני פשוט התפ-רקתי לרסיסים".

היית מאוד נסערת.

"לא האמנתי שככה זה נגמר, שזה הסוף של הסיפור שלנו. קמתי מהכיסא והתפרצתי. הסתכלתי על גנץ ואיזנקוט ואמרתי 'אם המשפחה שלי באמת הולכת לחזור בשקים, אתם כולכם הולכים לכלא'. פשוט הוצאתי את כל התסכול. לא משנה מי היה מולי באותו רגע, הייתי מתפוצצת עליו. הרי איך זה הגיוני? אמ-רתי להם שהם אמורים לדעת מתי כל מחבל הולך לישון. איך זה יכול להיות שכזה דבר קרה".

הם הגיבו?

"כל הלשכה עמדה בשקט. גנץ פשוט נעמד וחיבק אותי חזק, ואז דאגו לנו להסעה הביתה, שלא נצט-רך לנהוג. אני מבחינתי נמצאת עדיין ביום האחרון של העסקה. אני עדיין מחכה בכל יום לשיחת טלפון שתגיד לי 'המשפחה שלך חוזרת מחר'. זה היה אחד ממפחי הנפש הכי גדולים שעברתי, זה היה יותר גרוע מ-7 באוקטובר. ישבנו כמו כל עם ישראל מול הטל-וויזיה ורק מאוחר יותר אמרו לנו שההסבר לכך שהם לא חזרו היה שחמאס לא עמד בהסכם. בפעימה הנו-ספת היו אמורים להשתחרר עוד נשים וילדים, ואנחנו נשארו עם התחושה שהיינו אמורים להיות כבר חלק מהעסקה הקודמת".

על פי הדיווחים, חמאס טען שהם לא בחזקתם.

"שמענו הרהורים מהמודיעין על כך שכנראה זה נכון, שמי שמחזיק בהם כרגע הוא פלג של החזית העממית. אבל חייבים להבין, החזית העממית ומה שנותר ממנה אחרי שחמאס עלה לשלטון הם שרי-די ארגונים, שחמאס אפשר להם להיות שם בהסכמה שהם עובדים תחתיו באופן ישיר".

כלומר, חמאס לא יכול לטעון שהוא לא יודע איפה שירי והילדים.

"אני לא אשת מודיעין, אבל אני יכולה להגיד את ההשערה שלי, אני חושבת שהיה כאוס בצד השני והם כנראה עברו ידיים. לא נתנו לנו אף פעם תמונת מודיעין מלאה לגבי מה קרה לשירי והילדים מהרגע שהם עזבו את הקיבוץ, כי אין, פשוט אין. עד כמה שזה עצוב להגיד".

מה הרגשת בזמן הכניסה הקרקעית של צה"ל לרצועה?
"היה לי מאוד קשה, הבנתי למה זה נעשה, אבל גם אמרתי בקול שלא יצליחו להוציא 240 חטופים יד ביד מתוך עזה. הייתה לי דאגה ענקית לשלומם של החטופים, כי תמונת המודיעין לא הייתה ברורה, עד היום. בהתחלה דיברו על לחץ צבאי שיביא לשחרור החטופים, היום כבר פחות משתמשים במונח הזה ואומרים

■ "נכנס המזכיר הצבאי של גנץ

וביקש ממנו לצאת. איזנקוט המשיך את השיחה. גנץ חזר וביקש מהקצין שמלווה אותנו לצאת. הוא חזר ואמר שחמאס הודיעו ששירי והילדים אינם. קמתי מהכיסא והתפרצתי. הסתכלתי על גנץ ואיזנקוט ואמרתי 'אם המשפחה שלי באמת הולכת לחזור בשקים, אתם כולכם הולכים לכלא'"

110 מהם. ראש הממשלה של קטאר, השייח' מוחמד בן עבד אלרחמן אל-תאני סיפר לנו ש-18 מבני מש-פחתו נחטפו בעיראק. הוא שיתף אותנו כדי להראות שהוא מגיע ממקום הומניטרי ושגם מבחינתם הרבה דברים השתנו ב-7 באוקטובר".

זה באמת הישג מאוד משמעותי.

"גם בני דודים של ירדן נסעו לארצות הברית ופ-גשו נציגים מהממשל האמריקאי, אנשים שלא היינו חושבים שנפגוש בחיים. ואז את חושבת, הנה, עשיתי משהו, הצלחתי לעשות איזשהו אימפקט, להבין את התמונה טוב יותר. אבל זה כמו לאכול מרק עם מזלג, כי בסוף הם עוד לא פה. הבטחתי לדנה שאעשה הכל להחזיר את המשפחה שלה. זה כל מה שנשאר לה, שירי, ירדן והילדים. הלוואי שהם יחזרו בקרוב ויוכלו לראות שאף אחד לא שכח אותם".

את חוששת שזה מה שעובר להם בראש?

"ירדן ראה את נילי מרגלית שהייתה איתו עוזבת. הוא ראה אנשים משתחררים, ומאז הוא בטח יושב ושואל 'מתי אני?'. אני בטוחה שהתחושות האלה, שאולי זה כבר לא יקרה, מלוות אותו. ובטח ובטח עם ההודעה של חמאס שדאגו לשבור את נפשו".

הסרטון שבו רואים את ירדן לא היה סימן החיים היחיד שקיבלתם ממנו.

"על ירדן קיבלנו המון אינפורמציה מהשבים. בעי-קר על המצב הנפשי הקשה שלו. העובדה שהדהימה אותי שהוא בכלל לא ידע ששירי והילדים נחטפו. הוא יצא מהממ"ד להילחם, כמו אבא אריה שרוצה להגן על הילדים שלו. אנחנו יודעים שהוא הספיק לתת להם נשיקה ולהיפרד מהם. הוא ידע שאולי הוא הולך להקריב את חייו עבורם. המחבלים פצעו אותו וחט-פו אותו. בהודעת חמאס הוא גילה לראשונה ששירי והילדים נחטפו. אז אני רק מנסה לדמיין מה עובר עליו מאז. זה מדגיש את הדחיפות, שצריך להציל אותו, צריך להציל את מה שנותר מהנפש שלו".

אמירות ריקות

ביום האחרון לעסקת החטופים, יפעת נכחה בפגי-שה, יחד עם פנינה ועפרי אמו ואחותו של ירדן בקריה עם גנץ ואיזנקוט, כחלק מסבב פגישות עם כל חברי הקבינט. היה זה ביום חמישי, כשהשאלה אם תהיה פעימה נוספת או לא ריחפה מעל. יפעת: "היה איתנו גם הקצין שמלווה את משפחת ביבס. זו הייתה פגישה כדי להבין למה אנחנו נמצאים ביום האחרון והילדים

עכשיו בסופר-פארם מגוון מבצעים במחירים מיוחדים

קונים
ב-99 ₪ ומעלה
ממגוון* מוצרי החנות

מוסיפים
59⁹⁰ ₪ לסט

ומקבלים
סט סכ"מ COLORS פרפקטו

Naaman

ניתן להשיג בשחור/זהב

נירוסטה איכותית במיוחד

עיצוב חדשני ונח

24 חלקים

צבעים לבחירה: שחור/זהב

*איטם מתאים לשימוש במדיה. לא כולל מבצעי "קונים, מוסיפים, מקבלים" ומוצרים הנמכרים באתר ע"י מוכר חיצוני. מינימום 4 יחידות במלאי בכל סניף. ניתן למימוש פעם אחת בכל מינימום רכישה. התמונה להמחשה בלבד.

OneBlade 360
גילוח, עיצוב וקיצור

הסכין שמתאימה את עצמה לתווי הפנים

239⁹⁰ ₪ -299⁹⁰ ₪

מינימום 3 יחידות במלאי בכל סניף

60 דקות

טעינת USB

PHILIPS OneBlade

ONLY AT

Schick

אקזקטת עשיריה/היידרו סילק זוג/קוואטרו לנשים שלישיה

אקסטרים 3 אריזת רביעיה

24⁹⁰ ₪ ליח' **17⁹⁰** ₪ ליח'

Schick

Fluor Xpert 3

Fluor Quattro

Fluor Xpert 2

Fluor Xpert 1

Fluor Xpert 2

Fluor Xpert 2

אריאל

קפסולות ג'ל כביסה 23/27 יחידות/לנור כדוריות הבושם 210 גרם

מחיר ליחידה
34⁹⁰ ₪

ARIEL

בדין ביבי

מרכז כביסה 2 ליטר

16⁹⁰ ₪

בדין ביבי

Venus

ונוס

סרום לאחר גילוח 50 מ"ל/גל גילוח וסבון 2 ב-1 190 מ"ל/פילינג להרגעת העור 177 מ"ל

מחיר ליחידה
39⁹⁰ ₪

Venus

Venus

ונוס

מכשיר גילוח לקו הביקיני/סווירל/פסטיבל/מנומר/דובדבן

מחיר ליחידה
39⁹⁰ ₪

Venus

אריאל

ג'ל כביסה 1.95 ליטר

41⁹⁰ ₪

ARIEL

וניש קליה

ספריי להסרת כתמים 750 מ"ל

מחיר ליחידה
16⁹⁰ ₪

וניש קליה

קוטקס

תחבושות היגייניות*/מגני תחתון

2 יחידות

מחיר ל-2 יחידות
32⁰⁰ ₪

kotex

*לא כולל תחבושות לאחר לידה

קרפרי

מגני תחתון

2 יחידות

מחיר ל-2 יחידות
25⁰⁰ ₪

Carefree

*לא כולל אריזת 100 יחידות

PALMOLIVE

פלמוליב

סבון כלים 750 מ"ל

9⁹⁰ ₪

Palmolive

פיירי

טבליות למדיח 63/50 יחידות

2 יחידות

מחיר ל-2 יחידות
100⁰⁰ ₪

FAIRY

מינימום 6 יחידות במלאי בכל סניף

life

ליף

מגוון מוצרי ספיגה למבוגרים

השני* ב-
50% הנחה

*הזול מביניהם.

אולוויז

דיסקריט תחתוני בוטיק לאחר לידה

44⁹⁰ ₪

always

טריקלמון

ג'ל* רחצה מפנק בניחווחות ממכרים 500 מ"ל

מחיר ליחידה
13⁹⁰ ₪

the raspberry kiss

brazilian love

*לא כולל ג'ל רחצה ספא

elmex

אלמקס

משחות* שיניים סנסטיב 75 מ"ל/למבוגרים למניעת עששת 100 מ"ל

מחיר ליחידה
12⁹⁰ ₪

elmex

*לא כולל פרו

קולור נטורלס

צבע לשיער מיני קיט

15⁹⁰ ₪

Color Naturals

ד"ר פישר

פרופשינול שמפו/מרכך סילבר/בלונד/מתולתל

מחיר ליחידה
19⁹⁰ ₪

Dr. Fischer

TAX FREE קנייה **לפירוט הסניפים בהם נמכרים המותגים שבמבצע ולשירות לקוחות: 09-9725151**. בתוקף עד 28.2.24 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם. ההטבות המופיעות ללקוחות לייף סטייל מותנות בתשלום בכרטיס אשראי לייף סטייל בלבד. הנפקת הכרטיס וגובה המסגרת כפופים לשיקול דעת המנפיקה ישראלכרס בע"מ ואו פרימיום אקספרס בע"מ ואו ישראלכרס מימון בע"מ ואו הבנק ובכפוף לתנאיה. אי עמידה בפירעון ההלוואה או האשראי עלולה לגרום חיוב בריבית פיאורים והליכי הוצאה לפועל. הרכישה מוגבלת ל-4 יחידות ללקוח. המבצע תקף רק בחנויות בהן נמכר המוצר. אין כפל הטבות. תיתכן שונות בין חנויות הרשת לגבי המחיר הקודם של המוצר לכן: (1) ייתכנו מקרים בהם המחיר הקודם בחנות מסוימת היה נמוך מהמחיר במדועה, שאינו בגדר מבצע בחנויות אלה. (2) בחנויות בהן מדובר במחיר מבצע, המחיר הקודם בחנות יוצג על המוצר או בסמוך לו. ONLY AT - בלעדי בסופר-פארם פרט למכירה באתרים ובחנויות נבחרות.

אבא יצא מהקבוצה

מאגדת את ההורים, מנהלת חמ"ל, מתכתבת עם ראש העיר: כך הפכה אשתי לז'אן ד'ארק של קבוצות הוואטסאפ ההוריות

מרוחק. אשתי לא אהבה את זה, ונכנסה לפעולה. אם הייתה בעבר רק צופה ופרשנית של פעילות הורית, כעת הכל השתנה והיא הפכה לז'אן ד'ארק של הקבוצות. אהובתי איגדה את ההורים הזועמים ויחד הם נשבעו שהילדים יעברו אך ורק למתחם מוגדר, במקום מסוים ושום פשרה אחרת לא תתקבל.

בהתאם למעמדה החדש כיו"ר המאבק, היא ניהלה חמ"ל בבית שלא היה מבייש שום קבינט ביטחוני. בסוף הגיעה חמושה במניפסט ובתומכות נוספות שהיו מוכנות להתנגשות חזיתית בעירייה. למרבה הצער, בכניין העירוני המנומנם לא התכוננו לצונאמי שהגיע אליהם בצורת אשתי, ועל דלת המשרד נכתב בפתק שמקבלים רק בתיאום טלפוני מראש. בכל זאת, גבע-תיים. אין בדיוק פעילות ברמת מיאמי כאן.

זוגתי הזועמת והמאוכזבת נעתרה לנדרש, קבעה תור, הגיעה למקום ושטחה את טענותיה בפני הממונים, אחרי שערכה כמובן חזרות מדוקדקות בבית והתלבטה שעות כאשר לטון הראוי. כשהצעתי שת-שלח הודעה לראש העיר במקום להיטלטל, הסבירה שהוא מזמן נמען קבוע אצלה בטלפון. אם הייתי חשדן יותר, האפשרות שיש רומן ביניהם, לאור כמות ההתכתבויות, הייתה מסקנה בהחלט הגיונית.

בסופו של דבר, דבריה נשמעו בעירייה והדהדו בקול גדול, ומיכאלה נשלחה למתחם לא מאוד רחוק מהבית (וגם לא קרוב מדי), ואשתי, שהפכה למלכת קבוצות הוואטסאפ של גבעתיים, טוענת שהוא לא מספיק טוב בשביל להיות גן ילדים. חברים, תתכוננו למאבק הבא. ♦

לות ללשכתו של ראש העיר למצור ארוך ואף גרוע מזה, עד שיסופקו מרחבים מוגנים במוסדות החינוך. במסגרת גל חוסר שביעות הרצון, תושבים רבים הפ-ציצו את ראש העיר בהודעות זועמות שלא היו מביישות תגרנים ותיקים כבזאר טורקי מהמאה ה-19. תפקיד ראש עיר הוא כפוי טובה. עשית טוב - אף אחד לא מתרגש. עשית לא מספיק טוב - מבזים אותך.

ראש העיר שלנו עונה להבנתי לתושבים בוואטסאפ. נגיש. הדבר הזה לכד נראה לי כמו עבודה קשה שלא שווה את הג'וב. החתולה מיצי ייללה פעמיים במקום שלוש והופ, תושב שולח הודעה לראש העיר בחצות. ככה אור ברחוב צדדי והופ, הודעה נשלחת לראש העיר בעומק לילה. אין מנוח, 24 שעות ביממה, שבעה ימים בשבוע.

בחזרה לממ"דים. אם כן, נפל הפור והוחלט שה-קטנה שלנו תנודד מהגן למיקום אחר, וכעת נותרה השאלה - לאן. בתחילה נדרשנו להתמקם במקום

**בהתאם למעמדה החדש
כיושבת ראש המאבק, ניהלה
אשתי חמ"ל בבית שלא היה
מבייש שום קבינט ביטחוני.
בסוף הגיעה חמושה במניפסט
ובתומכות נוספות שהיו מוכנות
להתנגשות חזיתית בעירייה**

ין דבר יותר מסוכן לאדם מאשר להיכנס לקבוצת וואטסאפ של הורים לילדים בגן. רק ברייה אמיצה ונועזת יכולה לקחת חלק בדבר כזה ולצאת שפוייה. בקבוצות הללו מתגלמות כל התכונות המוכרות לאנושות, על הספקטרום המלא: מאצילות וגדולת נפש, דרך קטנוניות ועד לפסיכופתיות מטורפת. זו הסיבה שאני אוסר על עצמי באופן חריג-מעיי וסופי להצטרף אליהן.

אפילו מבט חטוף בחילופי דברים בין הורים בשעת רתי-חתם, עלול להקפיא את הדם ולשלוח את המתבונן לסדר-נה ארוכת טווח של שליטה בעצבים. אצל אשתי, לעומת זאת, זה עניין אחר. היא חיה בשביל הדברים האלה וחברה באין-ספור קבוצות הוריות של גנים, חוגים וימי הולדת. בהתאם, אפשר לעתים לראות אותה לעת ערב מתהלכת בסלון ביתנו הקטנטן כאילו היא מרחפת על ענן.

בזמן הזה היא תביט במסך של הטלפון ותספר לי בלהט על ריב יוצא דופן סביב הודעה חריפה שהורה אחד שלח להורה שני בעקבות בקשה שלא ייכנס שוקר-לד רגיל לגן, אלא רק שוקולד חרובים (מה זה שוקולד חרובים לעזאזל?).

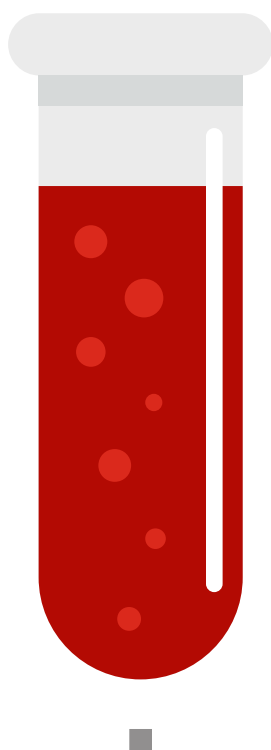
בקבוצות הללו עניין פעוט יכול בקלות להפוך לחור-מר תבערה, שעלול לכלות את כל המזרח התיכון. אם מחלוקת תתגלה, אצפה באשתי מתייסרת במשך שעות ארוכות: "מה לכתוב לה, לענות לה? חצופה". וכשזה קורה, אני רואה לנגד עיני כיצד היא הופכת מאמא מאושרת ליצור כעוס ומבהיל.

השבוע נרשמה עליית מדרגה. בעקבות בניית ממ"ד בגן של הגדולה, מיכאלה, התבקשנו לנודד זמנית למבנה אחר. למרות ההיטלטלות, אותי די שמחה היוזמה לבנות ממ"דים חדשים ברחבי העיר. אודה ואתודה שלפני הבנייה הייתה בוקה ומבולקה בגבעתיים, כשהורים זועמים אף שקלו לע-

תלאות הגיל

מחלקת הפיקוח על החניה, שיחת טלפון לא פשוטה עם הרופא ומסע ללא תכלית למשרד הפנים. מישהו יכול להסביר לי למה היה לי כל כך חשוב לנצח במרוץ הזרעונים אל הביצית?

השיב. "טוב, לא משנה, אני צריך לבקש ממך משהו, שתשיג לי טלפון אישי של רופא מסוים". "אני לא בטוח שזה אפשרי או חוקי", הוא אמר. "זה דחוף וקריטי ובי רמה של פיקוח נפש פרוצדורלי", הכרזתי, "אני מתחנן אליך, אתה יודע שאני אף פעם לא מבקש ממך כלום". "לא נכון, אתה מבקש, ודי הרבה האמת", הוא אמר. "טוב, זה לא משנה עכשיו", אמרתי, "זה לא הזמן לה- תקטנן".

בסוף, החבר הנפלא שלי הסכים והשיג לי את הטל- פון של הרופא. צלצלתי והוא די הופתע לגלות אותי על הקו. למזלי הוא, משום מה, מחבב אותי ואמר שאם זה היה מישהו אחר הוא היה מאוד כועס, אבל במקרה שלי זה אחרת. זה הכניס אותי לחרדה מסוימת שבסיסה המח- שבה שאולי הבדיקות שלי היו כל כך גרועות שהוא מבין שמצבי כל כך גרוע ולכן הוא לא התעצבן עליי, כי אומ- נם אני חוצפן אבל גם ככה אני גמור מבחינה בריאותית. אתה הרי לא תתעצבן על מישהו שבריאותית הוא נמצא בקצה, בסוף. "דוקטור, מה יש לי? משהו חמור התגלה? תגיד לי את האמת", שאלתי אותו. "חמור, לא", הוא אמר, "הכולסטרול שלך גבוה, ואם לא תעשה עם זה משהו, אתה תהיה בקבוצת סיכון לה- תקף לב".

"אבל אני עדיין לא שם, נכון?". "עדיין לא", הוא אמר, ואני נשמתי לרווחה. "מה שאני מציע לך, ליאור, זה לנסות ללכת ברגל למקומות שאתה מגיע אליהם בדרך כלל באוטו. הליכות יעשו לך ממש טוב למדדים". "אבל דוקטור, לאן אני אלך? אין לי לאן", אמרתי לו, "אתה מכיר את השיר של דוד אבידן על זה ש'מה שמ- צדיק יותר מכל, את הבדידות, את הייאוש הגדול, את הנשיאה המוזהב בעול, היא העובדה הפשוטה, החותכת, שאין לנו בעצם לאן ללכת'?" "זה לא הזמן להקראת שירים, זה הזמן להילחם בכול- סטרול. תתחיל לעשות הליכות". "טוב, דוקטור".

ניתקתי את השיחה ותוך כדי כך נזכרתי שבעצם יש לי לאן ללכת - אני צריך לשנות את הכתובת של הבת שלי במשרד הפנים, כך שהיא תהיה משויכת מבחינה עירונית לגן שליד הבית שלי. משרד הפנים בקריית הממשלה, חשבתי לעצמי, לשם אלך ברגל, זה ממש קרוב לבית שלי. החלטתי ללכת על זה. נעלתי נעליים ויצאתי מהבית. כמה דקות אחרי שיצאתי נזכרתי שזה לא כמו פעם, אי אפשר להגיע למשרד הפנים מתי שבא לך, צריך להזמין תור מראש דרך האפליקציה הייעודית של זימון התור- רים במשרדי הממשלה. לקחתי נשימה עמוקה והסתור- בבתי בחזרה הביתה בראש מורכן. "זה ממש מתיש להיות גדול", אמרתי לעצמי, "אני לא מבין מה היה לי כל כך דחוף לנצח במרוץ הזרעונים ולהגיע ראשון לביצית". ♦

ני לא יודע איך זה קרה לי, איך הפכתי פתאום למבוגר, ממש בלי ששמתי לב. נולדתי, למדתי ללכת, לדבר, לרכוב על אופניים, נבחרתי לוועדת קישוט של הכיתה, שיחקתי בנבחרת הכדורסל של המועצה האזורית באר טוביה בתפקיד רכז, רקדתי סלואו במסיבת כיתה ביום שישי בערב עם סיגל, עם דנה, עם רותם, עם דפנה ועם עדי, ופתאום בלי ששמתי לב זה קרה, הפכתי למבוגר. ופתאום אני עושה את הדברים שכל המ- בוגרים עושים. אני עומד בתורים בקופת החולים, בסופר- פארם, בסופרמרקט, בבנק, בעירייה, ממתיין. "היי אתה", קראה לי הפקידה כשקלטה שאני מרחף, בווה בחלל, "התור שלך הגיע". התקדמתי אליה לעמדה והתיישבתי בכיסא הנידונים לזיוני השכל שבעמדה. "על מה אתה חולם ככה?", שאלה הפקידה כשקלטה שעדיין אינני מאופס. "פשוט תהיתי למה היה לי כל כך חשוב לנצח במרוץ של הזרעונים לביצית", אמרתי לה, "זה גם די מוזר, כי אני לא כזה בן אדם ספורטיבי, אז אני לא מבין איך ניצחתי? למה הייתי צריך את זה? מה היה דחוף לי להפוך לעובר ולהיוולד? אפשר לחשוב איזה תענוג זה". היא הביטה בי בתמיהה. "אוקיי", אמרה בסמכותיות, "בנוגע למה הגעת?".

"לעולם?". "לא, לכאן, למחלקת חניה". "אה לכאן, למחלקת חניה, כן", התאפסתי על עצמי והסברתי לה את הסיבה שהגעתי. "יש דוח שקיבלתי והג- שתי עליו ערעור, כי קיבלתי אותו בעצם כשחנתי בחניה הפרטית שלי ואני רוצה להגיש ערעור על הערעור שלא התקבל והבנתי שאת זה אפשר לעשות רק כאן פיזית ולא דרך האינטרנט".

אסביר. לאחרונה הבנתי שאני צריך להיאבק עם החיים בכל הכוח ולשנות גישה. עד כה, אם קיבלתי דוח או נפלה עליי הוצאה זו או אחרת קיבלתי אותה כגזירה משמיים ואף על פי שירעתי שיש דרכים לנסות לשנות את הגזי- רה - נמנעתי מזה בכל כוחי מתוך הנחת יסוד שלא אתן למציאות לגרור אותי למקומות האפלים והעלובים ביותר שלה. אלא שאחרי שיחה צפופה עם רואת החשבון שלי הבנתי שההימנעות האידיאולוגית שלי מדברים כאלו היא לא דבר שאני יכול להרשות לעצמי יותר. אז החלטתי להיות מבוגר אחראי, לעטות כפפות ולהיאבק במציאות גם בתוך הרפס והעליבות אם צריך. וככה הגעתי לכאן, למחלקת חניה בעירייה.

"יש לך מספר הבקשה לערעור?", שאלה הפקידה. "יש לי מספר הדוח, לא מספר הבקשה לערעור, חשבתי שזה מספיק".

"לא, אני צריכה את מספר הבקשה לערעור". הבטתי עליה וכמעט נשברתי ופרצתי בבכי. "אדוני, בלי מספר בקשה לא אוכל לעזור לך", היא אמרה, "תשיג את המספר ותבוא שוב".

רצה למועצה.
אמירה בוזגלו

תמיד קלרה.
חנה לסלאו

התאושש מהפציעה.
יורם ועומר באומן

לקראת האולימפיאדה. צבי
נטע ואנסטסיה גורבנקו

שיתוף פעולה. שירה
ברזילי ואילנית לוי

הוא כמעט בהחלמה מלאה וכבר חוזר לעצמו. השבוע הוענק לבאומן האבא פרס מפעל חיים על 40 שנות עבודה ותרומה לענף הפרסום, על ידי איגוד הפרסום הישראלי. בטקס נכחו כל בני המשפחה, ולהפתעתו של יורם הנרגש קראו לעומר בנו לעלות יחד איתו לבמה.
באומן, כבוד!
"מרגש מאוד וממלא את הלב בגאווה".

את יום האהבה העבירה בר רפאלי בצילומים כפרזנטורית לקמפיין אביבי-קיץ 2024 של רשת ההלבשה התחתונה FEMINA, וסיפרה שהמחווה הרומנטית ביותר שעשתה בחייה הייתה עבור בעלה, עדי: "מילאתי את כל הבית בבלוני היום ובכל בלון כתבתי מה אני הכי אוהבת בו, הכי קיטשי שיש".

השבוע עלה קמפיין בכיכובם של עברי לידר ואנה זק לכרטיס הורה וילד הנטען, My Cal, המאפשר להורים לנהל את דמי הכיס בקלות ובמהירות, ללא התעסקות במזומן.

רן כצמן, מנכ"ל חברת ההסעדה עידית מקבוצת מלונות דן, חתם על הסכם עם אופיר קרניצמן, מנכ"ל רשת קפה ג'ו, לשיתוף פעולה ייחודי להקמת רשת בתי קפה במקומות העבודה. בתי הקפה הראשונים יפתחו באתרי חברת רפאל.

צבי נטע, מנכ"ל מכשירי תנועה, הכין קבלת פנים במשרדי סוזוקי לשחיינית האולימפית אנסטסיה גורבנקו שזכתה במדליית כסף באליפות העולם בקטאר, שם הוענק לה רכב ויטארה היברידי במסגרת האומץ וההכנות לקראת אולימפיאדת פריז 2024.

לאחר שלושה לשחק את דמותה של רות וסטהיימר בהצגה ועולה בסדרה בקשת, ליהקה חנה לסלאו לקמפיין של איירוויק, לסדרת מוצרים חדשה של "איירוויק אקטיב פרש" כדי לשחק את דמותה המיתולוגית של המנקה קלרה, המזוהה איתה עוד מסוף שנות ה-80.

מגישת הטלוויזיה והדוגמנית אילנית לוי, הפרזנטורית של בית האופנה גולברי, הגיעה לסט צילומים לרגל יום האישה הבינלאומי. ללוי, כוכבת הקמפיין, חיכתה הפתעה על הסט: זר פרחים ענקי שאלירז שדה דאג לשלוח לה עם פתק המאחל לה הצלחה. ♦

88FM, ישתתף גם השנה בחבר השופטים של תחרות קדם האירוויזיון באחת מהמדינות המתחרות, שעל זהותה הוא שומר כרגע בסודיות, אבל הצחקתם את ליאורה. היא הרי לא תשאיר שום דבר לא פתור: מנורה ישתתף בחבר בוועדת השופטים של קדם האירוויזיון של דנמרק.
מנורה, תאיר לי את ההשתתפות. לישראל אתה מבטיח דו פואה?
"איני יכול להשיב ללא אישור מהנהלת כאן, תאגיד השידור הישראלי".

המלהקת ושדרנית הרדיו אמירה בוזגלו החליטה לעזוב את אזור הנוחות ולצאת למרחב הציבורי. בימים אלה היא מתמודדת למועצת העיר ת"א, ברשימה של רון חולדאי.
אמירה, את תמיד תהיי מלכת השכונות?
"השנה האחרונה הוכיחה לנו יותר מתמיד שמעורבות חברתית וחיוק הקהילה הם המשימה הלאומית שלנו ושלי, בתור מי שנולדה וגדלה בשכונת התקווה, ושכל חיי אני תושבת העיר ת"א. חברת מועצה הוא תפקיד התנדבותי, בנוסף לקריירה המקצועית, להורות ולמשפחה, אבל אני עושה זאת בלב שלם ובאהבה גדולה. בגלל שדווקא עכשיו, אחרי השנה הקשה שעברנו, צריך להעמיד על הרגליים את עולם התרבות ובעזרתו להביא לשינוי וחיוק החברה הישראלית".

ליאורה גם עוקבת אחרי הבחירות למועצה ב"ת, שם היא מקווה שעורך הדין של כל המי ומי לענייני גירושין ושלום בית, עו"ד אביחי דמארי, שרץ ברשימתו של ראש העיר רמי גרינברג, ייכנס למועצה. היא מבטיחה באחריות שמדובר בשואו הכי טוב עבור ישיבות המועצה של עיר המושבות.

ברשימת "זך" של ישראל סביון לראשות עיריית חיפה, גילתה ליאורה את הפסלת והאומנית אביבה שמר, 81, סבתו של הזמר עומר אדם, המוצבת במקום ה-16 ברשימה.

תנו הרבה קרדיט לפרסומאי יורם באומן ולבנו עומר, קצין ולוחם שריון בחטיבה 401, בן 30, שגויס למילואים מתחילת המלחמה ונפצע באורח קשה מרסיס בערב הפסקת האש בנובמבר על יד בית החולים האינדונזי בעזה. הוא הוטס במסוק לבית החולים שיבא בתל השומר, טופל על ידי הצוות הנפלא שם ובתוך חודשיים וחצי

לידיעת תומכי הרפורמה המשפטית: איש הימין והפובליציסט, ד"ר גדי טאוב, נפרד מאשתו, ולדה טאוב. השניים היו בזוגיות משנת 2017.
ד"ר טאוב, מה קרה?
"כן, התגרשנו".

הזמיר עופר לוי יאלץ לשלם למלחין דוד זיגמן 73 אלף שקל לאחר שהפסיד לו בתביעת לשון הרע. גם שמו של הזמר איתי לוי שורכב לפרשה. הכל החל בתקופת הקורונה, כאשר איתי לוי אירח את עופר לוי למופע משותף ששודר בדף הפייסבוק של איתי לוי. במסגרת המופע התקיימה בין השניים שיחה על אודות השיר "לנצח לאהוב" ואז טען עופר לוי: "זה שיר שאני כתבתי".

תחילה הגיש זיגמן תביעה גם נגד איתי לוי, אבל התיק נסגר בפשרה של 7,000 שקל. זיגמן טען כי עצם הפרסום והדברים שאמר עופר לוי הם לשון הרע, הפרת זכותו המוסרית כי הוא מחבר היצירה וכי פרסום המופע פגע בו ובשמו הטוב.
עופר לוי ואיתי לוי סירבו להגיב. דוד זיגמן מסר: "אין תגובה".

כוכב חדש שעולה בשמי הטיקטוק עם מיליוני לייקים ומאות אלפי עוקבים מזדהה בשם טייק מייסון, שיכול אותיות של שם המתאגרף האגדי מייק טייסון. אבל מה שיותר מעניין הוא שהוא דומה כמו שתי טיפות קולה זיר ל"כוכב" ארץ נהדרת "יובל סמו ואפילו מופיע באחד הסרטונים ברכב דמוי המונית של אשר. בסרטונים הוא מדבר במבטא רוסי בולט ומשמיע מוזיקה של להקות רוק.

גיורא אלון, הבעלים של "שיפורי סמי ובניו", שכבר עשה מספר גיחות לעזה, שם פינק חיילים ומילואימניקים עם השיפורים העסיסיים שלו, עבר בשעת לילה מאוחרת ליד בסיס השלישות וראה בש"ג חייל עם כיגוד לא מספיק חורפי. הוא לא חשב פעמיים ומסר גם את מעיל החורף שלו וגם את של אשתו, שהיה מונח ברכב.
אלון, אתה דואג גם ללוחמי השלישות?

"עשינו מספר גיחות לחיילים בעזה ובדרום עם משלוחי מזון וכל טוב, אנחנו אוהבים ודואגים לחיילי צה"ל בכל מקום ואזור שבו הם נמצאים".

מדינות רבות מנסות למנוע מישראל להשתתף באירוויזיון, אבל מתברר שעדיין יש לנו מוניטין באירופה. קובי מנורה, שדרן רדיו

מככבים. עברי לידר ואנה זק

הלבשה תחתונה. בר רפאלי

גיבורה של החיים

גלית ולדמן, אמו של רס"ן אריאל בן משה ז"ל שנפל בקרב הגבורה ברעים, פורשת את סיפור חייה המפעים בראיון לליאורה: הנטישה בגיל שנה, הילדות הקשה עם משפחה חורגת וכל מקורות ההשראה

רותי בן משה, אמה של אבי - הוא ציטט ממשפטו של החזון איש, 'העגלה ריקה וצריך למלא אותה'. מה יותר אקטואלי להיום?"

את בכלל לא בקשר עם המשפחה שלך מכפר קיש?

"אני יכולה להגיד למשפחה היקרה שלי מכפר קיש מעל כתב העת הזה, תודה רבה שהפכתם אותי להיות אנטיזה לאיך מגדלים ילדים, לאיך אוהבים את המדינה, עד כדי מסירות אישית. אנחנו רואים את זה יום-יום, איך-ספור גיבורים."

ועם אמך הביולוגית יש קשר?

"אמי מרים, במקור תושבת בית שאן, עזבה את הארץ כשהייתי בת שנה ומשהו. היא הייתה אחת ולימים הפכה לרופאה. לא היה בינינו קשר שנים. אשתו של אבי אף פעם לא נתנה שיהיה בינינו קשר, לא הרשתה לי להחזיק תמונות שלה. מותר להגיד שזאת קנאה, מדובר באישה שהייתה בצעירותה מאוד יפה, בעיניי לפחות. הקשר נותק, היא התחתנה עוד מספר פעמים, אימצה ילדה קולומביאנית מאוד נחמדה. הייתי אצלה שנה באפריקה אחרי הצבא. הספיק לי כשביל לדעת שזה לא בשבילי. לפני שני תיים-שלוש נוצר קשר ביני לביתה, היא חיפשה אותי. הקשר החזיק מעמד טלפונית מספר חודשים, עד לחתונה של אריאל. היא הבטיחה שתבוא ולא באה. המציאה איזה סיפור. כששמעה על נפילתו, התקשרה אך לא ביקשה להגיע."

לאחרונה, מספרת גלית, נוצר קשר עם אחת הגיסות שנמצאת בהליכי גירוש מאחיה למחצה. גיסה שלא ידעה על קיומה ורק לאחר נפילתו של אריאל ניסתה ליצור קשר. במסרון שהגיע לידי ליאורה כתבה: "חבל שלא פגשתי את גלית ולדמן בכל השנים... היא השראה ומודל. הלב נשבר עוד ועוד. אתם משפחה יקרה, תלמדו מהאחות הגדולה שהיא המלכה האמיתית."

בכלל, אתם משפחה של גיבורים.

"יש לי עוד שני בנים שהיו כשטח ב-7 באוקטובר. אחד מהם גם נפצע מכדור בלחימה לאחר נפילת אחיו. אני רואה את חייליו של אריאל, ואני מקבלת עוד ריקושטים ממעגלים לתפארת מדינת ישראל. אני גאה מאוד כששתי בניי, באריאל בראש ובראשונה, עוד ידובר בו רבות, לא רק על ידי."

הבנים שלך ידעו את סיפור ילדותך האומללה?

"לפני שנה, ביום ההולדת שלי בפברואר, פעם ראשונה שחלק מבניי, ובראשם אריאל, עשו לי טיול שורשים כביכול לכפר קיש. אבא שלי לא ענה לטלפון. האח החורג שלי, שאיתו הייתי בסוג של קשר, אפילו לא פתח לנו את השער של המרשב. להלוויה הם הגיעו, הלכו כלעומת שבאו. אני מתגעגעת לאריאל. לילדים שלא יהיו לו, הגעגוע לראות את יובל ואריאל ביחד. אני שמחה ומוקירה שהוא חווה חיים, עד כמה שאפשר, מלאים. טייל בעולם. הוא ידע כמה הוא מוערך. אני יודעת שאם הייתי מעירה אותו ושואלת 'אריאל, איך למות?', הוא היה עונה לי 'ככה'. הוא רץ להגן על המדינה שלו, הוא הקדיש את חייו לצבא. אני מאוד גאה בו, מרדכי אנילביץ' מרחוב סולץ 113, ורשה, פולין. הוא ההשראה לאיך לגדל כאלה גיבורים."

שני קצינים בבית, בן שהוא שוחר, בן חתן תנ"ך, בן שחזר מארה"ב להיות רכז שטח בשומר החדש. הערכים של האקליפטוס והחלוציות וגאוות היחידה היהודית זה משהו שזורם בי. גם אם מישו מייצג את ישראל בהפרחת נוצות, אני כבר אפרסם אותו כמה שאני יכולה, גאוות יחידה. הבן החמישי שלי תמיד צוחק שבתור ילד כשהיה שומע את 'התקווה' הוא היה קם, ואז כשהוא התארח באיזה בית לא הבינו למה הוא קם. זה לא סיפורים, זאת האמת לאמיתה. כשאריאל היה בטיול מטעם הצבא באושוויץ בירקנאו, הוא הרי נכד לניצולת שואה,

"אם הייתי מעירה אותו ושואלת

'אריאל, איך למות?', הוא היה עונה

לי 'ככה'. הוא רץ להגן על המדינה

שלו, הוא הקדיש את חייו לצבא.

אני מאוד גאה בו, מרדכי אנילביץ'

מרחוב סולץ 113, ורשה, פולין. הוא

ההשראה לאיך לגדל כאלה גיבורים"

"כל מי שהכיר אותו, היה בטוח שבעתיד הוא יהיה רמטכ"ל". גלית ולדמן ובנה רס"ן אריאל בן משה ז"ל

לית ולדמן, אמו של רס"ן אריאל בן משה ז"ל, לוקחת את השכול שחוותה למקומות של נתינה. בן משה ז"ל היה מפקד פלוגה בסירת מטכ"ל ונהרג בקרב הגבורה בקיבוץ רעים ב-7 באוקטובר. הוא היה בן 27 בנופלו. אמו הקימה עמותה שנקראת "בראי אריאל", להנחלת הציונות בקרב החברה הישראלית ברוחו של בנה הגיבור.

גלית, שאפו על הכוחות.

"עיקר הכספים יינתן בשיתוף עם צה"ל למורעמדים לשירות ביטחון מעיירות פיתוח. לילדים שלא היה להם כסף כשהתגייסו וסירבו לקבל סיוע ממחלקת תנאי שירות. אנחנו רוצים לאתר דרך החברים שלנו בצה"ל את מי שצריך."

בעבר סיפרת לי על ילדות מאוד קשה שעברת, ואפילו בראיון שערכת איתך לאחר נפילתו של אריאל סיבת לפרסם את הרקע המשפחתי הקשה שלך והסתפקת בתשובה לקונית על אביך, שהגיע לשבעה "והלך כשם שבא".

"אני מאמינה שבית הגידול של הילדים שלי, ובכללם ובראשם אריאל, שיעדתי אותו להיות רמטכ"ל, נובע מכך שהאדם הוא נוף מולדתו. כל מי שהכיר אותו, כולל קציני מטה, היה בטוח שבעתיד הוא יהיה רמטכ"ל. זאת עובדה. נולדתי מהריון לא מתוכנן, ואמי ואבי התגרשו כשהייתי בת שנה ומשהו. אמי עזבה את הארץ ואבא התחתן עוד פעם עם אישה שהיא אולי הייתה נפלאה עבורו, כי נולדו להם עוד ארבעה ילדים, אבל כטח לא עבורי. ואני בהחלט, ציטוט שלה, 'הנדונה שלא בחרתי'. מעולם לא קראתי לה אמא, הייתי ילדה לא רצויה."

אבל בבית ספר כדורי פרחת?

"מבחינת החברים שלי בכיתה בכדורי, הייתי סנדי מכפר קיש, שזה קיצור של סינדרלה. הייתי הילדה שגדלה להיות הנערה שטיפלה, ניקתה, עבדה בשדות."

ועדיין הצלחת נשאת.

"נכון. הבת הבכורה, האחות החורגת. לראיה, אין לי אף תמונה מהילדות או מבית ספר, חוץ מספר המחזור. שקופה, לא קיימת. למזלי, יש אנשים, כולל דודה, שבקשר איתי לאורך כל השנים, שיכולים להעיד שכך היה."

מי היו גיבורי הילדות שלך?

"התחברתי מאוד לסיפורים, ואהבתי מאוד שיעורי אזהרות של המורה אליעזר. התחברתי לסיפורי השואה. אליעזר עודד אותי לעשות עבודת גמר על מפקד גטו ורשה, מרדכי אנילביץ'. נסעתי לקיבוץ לוחמי הגטאות בחופש הגדול והתאהבתי בדמותו. הבחור היהודי-פולני הגאה מרחוב סולץ, שאמר 'נחטוף עשר מכות, אבל ניתן מכה אחת גם אם נמות'. אני תמיד צוחקת שהחברות שלי העריצו את צביקה פיק, ואני הערצתי את מרדכי אנילביץ'."

את מרבה להשוות את אריאל שלך למרדכי אנילביץ'.

"זכיתי ללדת את מרדכי אנילביץ' 2023. גם שאר הילדים בבית קיבלו את אותו החינוך. יש לי

עוד לפני 7 באוקטובר היה עידן עמדי
סמל לישראליות החדשה: צבר שורשי,
ציוני, לוחם ורגיש. במהלך המלחמה,
ובייחוד לאחר שנפצע בעזה, הוא הפך
לגורם שמאחד את העם כולו.
דודי פטימר מתחקה אחר המסע שעבר
עמדי מילדותו בירושלים ועד הפיכתו
לאחד האומנים המצליחים בארץ

"גופי ונפשי נפגעו,
אבל רוחי חזקה".
במסיבת העיתונאים
אחרי הפציעה

"אחרי היום ההוא הבנתי שמשוהו הולך להשתנות בחיים שלי". באודישן ל"כוכב נולד"

"הפוליטיקאים לא עושים כלום, זה מתסכל". עם שמחה ולאה גולדין בכנס מטה השבת הבנים

"אם לא הייתה לי קריירה מוזיקלית, הייתי היום כנראה סמג"ד". עם הרצי הלוי ברצועת עזה

שוב לו להגיד ויוצא שהם גם הדברים שכל ישראלי יכול להזדהות עמם: צבא, מולדת, אובדן, זיכרונות ילדות, חברות, אהבה וגעגוע.

כאומן, הוא מקפיד להתרחק באדיקות מהשקות ומאירועי ברנז'ה נוצצים. "לא ממש מצאתי את עצמי בסצינה התל-אביבית, אני מרגיש פחות שייך", אמר בעבר. "אני לא ממש הטיפוס השתיין וההולל". בזמנים שבהם אומנים מפחדים להביע את דעתם הפוליטית - הוא מביע את דעתו באומץ, אף על פי שהוא מודע לכך שבעשותו כן הוא עלול לספוג קיתונות של כעס ולא-בד קהל אוהדים. "אומן שלא אומר כלום", אמר בעבר, "בסוף לא יאמינו לו".

ב-2017 אמר בראיון ל"מקור ראשון" כי על אף הש-תיכותו לצד הימני של המפה הפוליטית, הוא מרגיש "הרבה פחות מחובר לליכוד של היום, זה נראה אנטיזה לעבר. הליכוד זאת מפלגת שלטון והיא צריכה לזכור את זה. הייתי שמח אם הנציגים שם היו עובדים יותר על לאחר את עם ישראל ופחות עסוקים במריבות. אם יש משהו שמעייף אותי, זאת ההתנהגות הזאת".

ב-2020, ברקע הצעת החוק לפיזור הכנסת ה-23,

הישראליות כולה: הכאב, שיברון הלב, הצער, הצלקות וגם התקומה, התקווה והחוזק. "המבצע שבו נפצעת הייה מבצע חשוב וערכי", אמר. "זה מסוג הרגעים שאתה רק חושב שאתה רוצה לחיות, אין הרבה מעבר. ברגע הפיצוץ, אחרי שנחתי על הקרקע, הדבר היחיד זה היה לסמן שאני חי ושיבואו לטפל בי. אתה חושב על הבית, על המשפחה שלך... גופי ונפשי אומנם נפגעו, אבל רוחי חזקה מאי-פעם. אני אשוב ליצור, לשיר, אני אשוב לשחק. אם אלוקים ייתן לי כוח, אני אשוב להילחם על המדינה שלי. אמא, אל תכעסי. הרוח שלי חזקה בזכות עם ישראל שעטף אותי באהבה, הדבר הזה לא מובן לי מאליו".

עדות לכך שהוא הפך לסמל: עמדי זכה ימים לאחר מכן לחיקוי ב"ארץ נהדרת", שעורר סערה ברשתות החברתיות.

המילים הנכונות

עמדי קודם כל כותב ומלחין בשביל עצמו, למען הנפש שלו, ממקום תרפויטי. הוא כותב על הדברים שח-

חורף 2010, בהופעת הבכורה הטלוויזיונית שלו, צולם סמ"ר עידן עמדי מירושלים, אז מפקד בן 22 מהנדסה קרבית, כשהוא מעביר לחברו את נשקו ומתחמש במ-קומו בגיטרה. רגע לפני כניסתו לחדר האודישנים של העונה השמינית של "כוכב נולד", סיפר שבחר לבצע באודישן שיר מקורי שלו. "זה שיר שכתבתי על כמה דברים שקרו בצבא", אמר. "נראה לי שאנשים לא הכי מבינים מה זה להיות לוחם. אתה מתגייס מתוך ציונות, אתה רוצה להגשים את עצמך, ומדי פעם מצטבר חרא בלב, אתה שופך אותו לאיזה מישור, לאיזה דף או משהו וממשיכים הלאה. כל מיני דברים שאתה רואה וחווה, או שמשפחות שאתה פוגש באזכרות חללים... אני מעדיף לא לדבר עם מישור, אלא לשבת עם הגיטרה ולנגן".

הבחור השרירי, עם החיוך הביישני, בחר בהזדמנות הכי גדולה לחשיפה לגעת באחד הפצעים הכואבים ביותר בחברה הישראלית, להשמיע את קולם של הלוחם הקרב ולדבר על פוסט-טראומה. בניגוד למתחרים אחרים, שמספרים על הבית שלהם ועל החלום לה-פוך לזמרים, עמדי שם את עצמו בצד ונתן קול לאחיו לנשק.

השיר שאותו ביצע, כשהוא מלווה את עצמו בגיטרה, היה "כאב של לוחמים". "את לא מבינה כבר למה, אני מזמן כבר לא אני, תמונות רצות מאותו לילה, דמעות, כאב של לוחמים", שר. בכתובה ובלחן הנוגעים, הציג עמדי את הלוחם הישראלי החדש: לא עוד מאצ'ו מחוספס אלא גיבור רגיש, פגיע, שלא מפחד לדבר על הכאב ועל רגעי השבירה. 14 שנה אחרי אותה תוכנית - שאותה סיים במקום השני - הפך עמדי לגיבור של שיריו. בתחילת ינואר, בעת שירות מילואים בהנדסה קרבית, נפצע באורח קשה בעזה באסון המשאית בח'אן יונס, שבו נהרגו שישה לוח-מים מהצוות שלו. הוא עומד בפני שיקום ממושך. "עצם זה שאני עומד מולכם - זה נס. רסיס שחדר לגופי בגרון בנס לא פגע בחוט השדרה", אמר במסיבת העיתונאים שנערכה בבית החולים שיבא תל השומר עם שחרורו.

הנאום המרגש, שבמהלכו הספיד בדמעות את חבריו לצוות שנהרגו באותה תקרית, היה אחד הרגעים האנו-שיים שנצרכו מאז 7 באוקטובר, כזה שאוצר בתוכו את

מנאום בהפגנת הימין: "אני מבקש מנבחרי הציבור שלנו, מראש הממשלה, מחברי הכנסת, תשאלו את עצמכם מה התפקיד שלכם. כל גפרור שנזרק למדורה מבעיר פה שנאה שייקח לנו שנים לכבות. בואו נדבר, אין חולשה בפשרה בין אחים"

משחררת מחבלים כל הזמן ללא קשר לעסקה, הוא היה אומר: 'וואללה, אולי זה שווה אם זה יחזיר אותם הבי-תה'. אם אברה מגיסטו לא היה אתיופי, זה היה עובר ככה חלק? אני לא חושב. אם הוא היה בן של פוליטיקאי זה היה עובר חלק? אין מצב. אנחנו גזענים בעניין הזה." "אני יודע שצריך לעשות משהו מעבר לבחירות, לא רק ללכת לקלפי", אמר בהזדמנות אחרת. "אנחנו צריכים לשנות משהו בבסיס. אני מדבר עם הרבה צעירים לפני גיוס והם לא מאמינים לאף אחד. הדור הצעיר איבד אמון במקבלי ההחלטות, אבל לנו האזרחים יש את הכוח לשנות, כי אנחנו לא עושים את זה כדי להשיג רווח".

אמרו מעט - עשו הרבה

עמדי מבטא את רחשי הלב של מרבית החלקים בציבוריות הישראלית, וגם המוזיקה שלו היא הישראליות במיטבה. הסגנון האופייני לו כולל בליל השפעות, בין מוזיקה למוזיקה מזרחית, בין פופ לפיזיקס, בין מוזיקה אנדלוסית לקאנטרי. עמדי הוא היוצר של העם. הצבר האולטימטיבי, מלח הארץ וכל מה שיפה בה, כזה שביצירתו משרטט את הדג"א של הישראליות. כמו מאיר אריאל ז"ל, שלמה ארצי ואהוד בנאי לפניו. בניגוד לחלק מהקולגות במעמדו, עמדי הוא אומן נגיש: זמין למעריציו בתכתובות אינסטגרם, בהודעות פייסבוק, במפגשים ברחוב; מושיט יד עוזרת למי שזקוק לעזרתו, בהתנדבות מלאה.

גם במלחמה הזאת הוכיח עמדי שהוא אחד מאיתנו. לפני שהוא יוצר, זמר ושחקן - הוא ישראלי, לוחם. מאז השבת השחורה של 7 באוקטובר, כשעלה על מדיום ויצא להילחם, שיתף את מאות אלפי עוקביו ברשתות בתחורותיו, במחשבותיו ובמראות שראה. "אל תשאלו אותנו אם קר לנו, אם ישנו בלילה ואם יש לנו מה לאכול, כל אלו לא רלוונטיים כרגע", כתב בחשבון האינסטגרם שלו ב-15 באוקטובר. "אני יודע על מה אני נלחם, זה ברור לי היום יותר מתמיד. אם קולי נשמע למרחוק ומגיע לחדרים שם בקריה, תדעו שאנחנו לא נהיה מוכנים לעצור, אין מידתיות בקרב עם חיות אדם. אסור לנו להפקיר את החטופים פעם נוספת. למדנו בדרך הקשה ביותר, לא בפעם הראשונה, שגורלנו בידינו. לחבריי, אחיי ואחיותיי שנלחמים כרגע בכל חזית שהיא, אין אנשים טובים מכם. אין גאווה גדולה מכם. זכיתי לעמוד לצדכם".

ב-25 בדצמבר בפוסט בפייסבוק ביקר גם את העיסוק בשסע החברתי שבלט בימים שלפני המלחמה: "כי ארץ יפה היא והכל בה, והיא קשורה חזק, והחוטם, החוטים לפעמים מכאיבים. הלב שלנו עם משפחות הגיבורים שנפלו, אנחנו ממשיכים ומבטיחים שמותם של יקירינו לא יהיה לשווא. לכל אלה שחזרו לאותם הרגלים של 6 באוקטובר - תפסיקו. יש קשר ישיר בין היכולת שלכם לאחר את השורות למצב הלוחמים בשטח. אמרו מעט, עשו הרבה".

במסיבת העיתונאים עם שחרורו מבית החולים ביקש לעסוק גם בפצועים של המלחמה. "אני

"אומן שלא אומר כלום - בסוף לא יאמינו לו".
בהפגנת הימין
במרץ 2023

"חבר טוב אמר לי - אתה רוצה לעשות משהו? תעשה".
בדיון בכנסת ב-2020

זרק למדורה מבעיר פה שנאה שייקח לנו שנים לכבות. בואו נדבר, אין חולשה בפשרה בין אחים". בראיון ל"ישראל היום" סיפר עמדי כי מנהליו ואנשי יחסי הציבור שלו התנגדו להשתתפותו בהפגנה, אך הוא השיב להם: "אני אוהב את העם הזה, נלחמתי בשביל הארץ הזאת, אלה האנשים שלי, וחשוב להשמיע את הקול שלנו לצעירים שיקשיבו לנו. כביכול מאירוע כזה יש לי רק מה להפסיד, אבל יש לי גם יכולת השפעה והרגשתי שאני חייב להגיד את מה שבווער ביי".

באותו ראיון אמר גם כי בשלוש מערכות הבחירות האחרונות לא הצביע. נושא השבויים כעזה - בזמן הראיון הם היו ארבעה: הדר גולדין, אורון שאול, הישאם א-סייד ואברה מגיסטו - העסיק אותו מאוד בהיותו חלק מהמטה להשבת הבנים, וחוסר תשומת הלב של הפוליטיקאים טיקאים לנושא הביא אותו לחשוב שאין למי להצביע. בראיון ל"אולפן שישי" בעבר אמר, "הפוליטיקאים אומרים שהם יעשו הכל כדי להחזיר את הבנים אבל לא עושים כלום, זה מתסכל. הציבור, אחרי עסקת שליט, לא רוצה להגיע לעסקה של שחרור מחבלים. אני חושב שאם הציבור היה יודע את האמת, על זה שמדינת ישראל

עמדי לא חסך ביקורת וכתב בחשבון האינסטגרם שלו: "מצחק. בדיוק זימנו אותנו למילואים בשבוע הבא. לפעמים המסמך הזה שנקרא 'רוח צה"ל' נראה בימינו כמו טלפון חוגה. המצאה שחלפה מהעולם ומדי פעם רואים אותה באיזה סרט תקופתי. מסתבר שערכים זה עד שנכנסת לכנסת. משם - מערב פרוץ. לא הצבעתי בבחירות הקודמות. זו הייתה החלטה נכונה. תראו מה עושים עם הקולות שלכם. עם המסים שלכם. עם הילדים שלנו. הכל פוליטי וציני".

במרץ 2023, סביב המאבקים על הרפורמה המשפטית, בחר לנאום בהפגנת "הימין האחראי", שארגן שר התק" שורת לשעבר יעזר הנדל בירושלים וקרא לאחדות בעם. "אשרינו שזכינו, בתקופה חשוכה כזו, במדינה שלנו להגיד את מה שהיה מובן מאליו עד לא מזמן: לא למלחמת אחים, כן לפשרה, כן להידברות", אמר. "אין מילים טובות מאלו, אין מילים יותר נכונות מאלו. אני מבקש מנבחרי הציבור שלנו, מראש הממשלה, מחברי הכנסת, כל מי שמחשיב את עצמו חלק מהעם הזה, מעם ישראל, תשאלו את עצמכם מה התפקיד שלכם - מי יודע אם דווקא לעת כזו הגעתם למוקדי השפעה. כל גפרור שני

פוסט באינסטגרם, 15 באוקטובר: "אם קולי נשמע למרחוק ומגיע לחדרים בקריה, תדעו שאנחנו לא מוכנים לעצור, אין מידתיות בקרב עם חיות אדם. אסור לנו להפקיר את החטופים פעם נוספת. למדנו בדרך הקשה ביותר, לא בפעם הראשונה, שגורלנו בידינו"

"אין עוד הרבה מוזיקאים שיכולים להשיק אלבום ובמקביל לפתוח ציר". עמדי בהופעה

מתלהבת. היא מבקשת שאשיר משהו שאני כתבתי, והיה סוג של בום. אם להיות כן, אחרי היום ההוא הבנתי שמ- שהו הולך להשתנות בחיים שלי. המג"ד שלי חשב שה- תחרפנתי. כשאמרתי לו שאני יוצא להתמייין, הוא היה בטוח שזה לימ"מ או לשירות הביטחון. מאוד אהבתי את המערכת הצבאית, אני יודע שזה נשמע משונה לאנשים לפעמים, אבל אני די בטוח שאם לא הייתה לי קריירה מוזיקלית הייתי היום כנראה סמג"ד".

אף שאת התוכנית סיים במקום השני, היה ברור לכל כי זו רק תחילת הדרך. "כאב של לוחמים", שיצא כסינגל, הגיע למקום הראשון במצעדי הפזמונים, נבחר כ"שיר השנה" של גלגלצ וכשיר האהוב ביותר על החיילים במ- צעד שנת ה-70 למדינה.

בספטמבר 2011 הוציא עמדי את אלבום הבכורה ("עידן עמדי"), שהגיע למעמד של אלבום זהב ובו בלטו השירים "אלייך", "רץ אל האור" ו"תשליך". כיכב בו גם השיר "המכתב האחרון", שהלחין במסגרת הפרויקט "עוד מעט נהפוך לשיר", בעקבות בקשת משפחתו של סמ"ר משה אוחיון ז"ל שנפל בלבנון. השיר נכתב בהש- ראת צרור מכתבים שכתב אוחיון לאהובתו, ובהם סיפר על קשייו, געגועיו ועל אהבתו הרבה אליה ואל משפ- חתו.

האלבום, שעסק מצד אחד ברומנטיקה ומצד שני בח- וויותיו מהצבא, חיזק את תדמית הלוחם שדבקה בעמדי. בראיון ל"אנשים" סיפר על הדיסוננס בין האמת האומנו- תית שלו לבין מה שהקהל מצפה ממנו: "מצד אחד אנשים רוצים שאפסיק לדבר על הדבר הזה (על החוויות מהצבא

היה לי האומץ לעשות משהו, עד 'כוכב נולד'". כשנשאל באותו ראיון איזה ילד היה, ענה בכנות: "עשיתי שטויות כשהייתי קטן, הייתי הולך הרבה מכות וההורים שלי הוזמנו לא פעם למשרד המנהלת. כשאחי, אלעד, הגדול ממני בשלוש שנים, היה נקלע לאיזו תגרה עם בני גילו, הוא וחברים שלו היו מצלצים אליי לבוא, כי הייתי ילד מגודל כזה ופחדו ממני".

עם הזמן תיעל את האנרגיות להתמחות באומנויות לחימה. טקוואנדו ואגרוף תאילנדי, למשל. בגיל 17 זכה בתואר סגן אלוף ישראל בטקוואנדו.

באותה תקופה גיבש את הזהות הפוליטית שלו: "מנחם בגין היה דמות משמעותית בחיי. בית הליכוד נמצא ממש ליד הבית שלי. כשצללתי לתוך הטקסטים שלו וישבתי מול יו-טיוב כדי ללמוד ממנו איך להגיש סיפור, הבנתי שהוא הדמות הציבורית הכי אמינה שנתקלתי בה. השליטה שלו בקהל הייתה בהתאם, וזה מרתק אותי".

ב-2007 התגייס לצבא, שירת כלוחם וכמפ- קד בחיל ההנדסה הקרבית. דווקא כשתכנן להמ- שיך בקריירה צבאית וחתם קבע, חברה טובה רשמה אותו לאודישנים של "כוכב נולד", רגע לפני שחרו- רו. "יום אחד נכנסתי למשרד של המג"ד שלי ואמ- רתי לו: 'תשמע, יש איזה מיונים ל'כוכב נולד'. אז השאלה הראשונה שלו הייתה הכי צינית: 'מה, נהיית אלביס עכשיו?'. את האודישן הראשון עבר. האודישן השני, בין היתר מול טמירה ירדני, המפיקה הראשית של "כוכב נולד", היה קשה יותר. "שרתי משהו של להקת שפתיים", סיפר בראיון. "טמירה יושבת מולי ולא ממש

פוגש אותם בתור לבדיקות השונות", אמר. "אני שליח להביא למודעות את הקושי והאתגרים של הפצועים כמוני. לאנשים מסוגנו, שרגילים להיות עצמאיים, זה אתגר. לעכל שיש דברים שייקח חודשים לחדש ויש דב- רים שלא ישובו להיות כפי שהיו. אני מבקש מכל ישראל - כפי שהייתם למעני, היו למענם".

מילואים כשיעור לחיים

עמדי נולד ב-19 בפברואר 1988 לרוני, נהג אוטובוס ולטובה, עובדת במשרד הפנים, וגדל בפסגת זאב ב-ירושלים. בהיותו בן 5, אביו נפצע באורח קשה בתאונת דרכים במהלך שירות מילואים והוכר כנכה צה"ל. "זה עיצב אותי מאוד, לימד אותי לגדול כילד עצמאי, כי אבא שלי לא היה יכול לבוא להגן עליי אם הציקו לי", סיפר בראיון לתוכנית "אנשים" ב-2013. הוא סיפר באותו ראיון שבבית לא דיברו על הפציעה של אביו. "פעם שאלתי בקטנה, אבל קלטתי שעדיף לשתוק", אמר. "אולי בגלל זה גם העולם הזה מאוד מעניין אותי". המוזיקה שעליה גדל בבית ילדותו הייתה מגוונת. "אבא שמע יוונית, זחר ודקלון, ואמא שמעה את ריטה", סיפר בעבר. "בשלבים מאוחרים יותר נפתח בפניי עולם הגיטרות והרוק, ובצבא הייתי שומע את ברי ואהוד. כל ההשפעות האלו במוזיקה שלי. כשגדלתי, לא חשבת כל כך על עולם המוזיקה. יש לי אח בכור, אלעד, שהוא פסנתרן והוא המוזיקאי של הבית שלנו. אני הייתי מלווה אותו כל הזמן, ידעתי שיש לי חוש לזה, אבל אף פעם לא

"יום אחד נכנסתי למשרד של המג"ד ואמרתי לו: 'תשמע, יש איזה מיונים ל'כוכב נולד'".

אז השאלה הראשונה שלו הייתה הכי צינית: 'מה, נהיית אלביס עכשיו?'. הוא

חשב שהתחרפנתי. כשאמרתי לו שאני יוצא להתמייין, הוא היה בטוח שזה לימ"מ", סיפר בראיון

למרות מה שאמר באותה שיחה, השנה אפשר היה לראות אותו לראשונה על מסך הקולנוע, כששיחק בסרט של מאיה דרייפוס "כביש הסרגל" בתפקיד גנן. ב-2018 נשא עמדי לאישה את מרים בנימינוב, אהבת נעוריו מהתיכון, פעילה חברתית המנהלת ארגון לאנשים עם מוגבלויות. לזוג בת, יעל (4). "אולי בגלל שהכרנו לפני הפרסום שלי יש בזה משהו מאוד אמיתי", סיפר עמדי באחת הפעמים הנדירות שדיבר על אשתו, שברומה אליו, שומרת על חייהם הפרטיים לעצמה. אחרי מספר שנים בהרצליה, הזוג עבר להתגורר בירושלים, עיר הולדתו.

ב-2020, שנת הקורונה, עמדי לקח צעד קדימה את הפרסונה הציבורית שלו והיה ממובילי מחאת ענף התרבות בדרישה לפיצויים לעצמאים: הוא נאם בכנסת, נפגש עם פוליטיקאים והתארח בערוצי הטלוויזיה השונים כדי להשמיע את קולם של אנשי התרבות. "חבר טוב אמר לי – אתה רוצה לעשות משהו? תעשה", סיפר בראיון לחדשות 12 ב-2022.

בשנת 2022 הוזמן עמדי על ידי השר חילי טרור פר לשיר בטקס הדלקת המשואות. "עמדי מייצג את כל הטוב שיש בישראליות, בין השאר דרך הבחירה שלו להתנדב ולהעניק לאחרים בכל הזדמנות", כתב השר בבחירתו. ההתנדבות של היוצר חצתה את גבולות הארץ ב-2023, אז לקח חלק במסע טיפוס על הקילינג'רו עם שלושה תורמי כליה, במטרה להעלות מודעות לתרומות כליה בישראל.

במרץ אותה שנה, כשהחברה הישראלית עמדה בפני אחד המשברים הגדולים בתולדותיה סביב השסע שנוצר בעקבות נושא הרפורמה המשפטית, עמדי הקליט עם שלמה ארצי את הדואט "אחים". השיר תיאר את החברה הישראלית השלמה של פעם, השבר הנוכחי והתקווה שהאחדות תבוא.

במלחמת חרבות ברזל הפך "חלק מהזמן", השיר שכתב והלחין עבור ריטה, לא אחד השירים המושמעים ברדיו ובטלוויזיה, לא מעט בשל המשמעות החדשה והרלוונטיות שמקבל בתקופה זו, ובשל גבורת מבצעו. "כתיבת שירים זה מקצוע שלעיתים קרובות מתיש לך את הלב", כתב עמדי בעבר בעמוד הפייסבוק שלו כשסיפר על "חלק מהזמן". "אני משווה אותו לטבח במסעדת פועלים, שקם כל בוקר לבשל את אותם תבשילים. פעם בכמה זמן קורה איזה קסם בסיר ומישהו אומר לך 'תקשיב אחי, האורז היום סוף העולם'. ככה זה עם שירים, אתה כותב אלף, מתוכם אחד קטנצ'יק שלא דמיינת מקבל את כל האור".

בלתי אפשרי לנתק את יצירותיו של עמדי מהלוחם שהוא, להפריד את הפעילות החברתית מהאומן שהוא ואת ההצלחה שלו מהכאב שהוא חווה, חווה ויחווה, כמו כולנו. סביר להניח שכל אלו יספקו לו חומרים גם לאלבומים הבאים. כן ירבו. ♦

"רסיס שחדר לגופי בגרון, בנס לא פגע בחוט השדרה". עמדי בבית החולים לאחר הפציעה

חורכים את תחנות הרדיו והופעותיו ברחבי הארץ, מהיכל מנורה מבטחים ועד קיסריה, מלאות עד אפס מקום, עמדי רשם ב-2017 הישג נוסף, כשלוהק לערוץ השנייה של סדרת הלהיט הישראלית-בינלאומית "פאודה".

אך הוא עדיין הרגיש שלא הוכיח את עצמו, כך לפחות אמר בראיון שהעניק באותה שנה: "למרות כל מה שעשיתי, תמיד יגידו עליי שאני זה שבא מ'כוכב נולד'. למבקרים קשה לעשות את השינוי מבוגר ריאליטי שעוד רגע ייעלם לאומן שיוצר וקיים בזכות עצמו. אפשר לראות את זה בכל טקסט שכתבו עליי עד עכשיו".

עמדי מגלם ב"פאודה" את שגיא צור, לוחם חדש בצוות המסתערים, ומהרגישים שבהם. לאחרונה התייחס ליאור רז יוצר הסדרה ומכוכביה לעונה הבאה, השישית במספר, וסיפר כי התסריט השתנה לאחר אירועי 7 באוקטובר ויהיה קשור למלחמה בעזה.

"כשהגעתי לאודישן ל'פאודה', ראיתי הרבה שחקנים שהייתי בטוח שסיימו בית ספר למשחק ועבדו קשה מאוד על התפקיד", סיפר עמדי בהסכת "מדברים דיבורים" לליאור רז. "הייתי צריך למצוא את המקום שלי בסדרה כי אני לא שחקן מקצועי, לא באתי מרקע של משחק, והתקבלתי באהבה לציוות. הרבה פעמים שואלים אותי אם אני רוצה להיות שחקן בדברים אחרים, אז אני חושב שאולי בהמשך, אבל זה יהיה מאוד קשה, כי ב'פאודה' מדובר בסוג של חוויה צבאית".

והטראומה - ד"פ), וגם אני רוצה, אבל מצד שני זה מאוד מעסיק אותי... אני לא חושב שאני צריך להתנצל על זה". המטען הרגשי משנותיו בצבא הפך להיות חלק בלתי נפרד מהווייתו. "השריטות איתי עד היום", סיפר פעם. "החל מהופעות שאנחנו בחו"ל ואני בוחן את כל מי שעובר סביבי ברחוב כמו מאבטח, או אם יש בוקר שאני קם מוקדם ומבין שזאת שעה שאמורים לישון בה ולא להרגיש רע... אני רואה את האנשים שבחרו בתפקידים כאלו בצבא וממשיכים לעשות את זה כצדיקי הדור שלנו - המילואים מספקים לי את החסך הזה, אני עושה כמעט 40 יום בשנה. אני יכול לרדת מהופעה שבה אלף איש קוראים לי לחזור לבמה, ולמחרת צועקים לי בקשר 'תזיז את התחת שלך לפה מיד'. זה דיסוננס שאני סופר שמח שיש אותו. זה מנקה וזה שיעור מדהים לחיים. אני אפילו מרשה לעצמי להתענג על כך שאין עוד הרבה מוזיקאים שיכולים להשיק אלבום ובמקביל לפתוח צי"ר".

בפברואר 2013 השיק עמדי את אלבום השני "בזמן האחרון", שאף הוא הגיע למעמד של אלבום זהב. השיר "נגמר" מתוכו זכה בתואר "שיר השנה". עמדי סיפר כי את השיר כתב בתקופת שירותו הצבאי, והוא מתאר פסיפס של החברה הישראלית סביב מבצע עופרת יצוקה, שבו השתתף כמפקד לוחם.

חוויה צבאית

גם אלבומיו הבאים של עמדי הגיעו למעמד זהב, חלקם אף זינקו גם למעמד פלטינה. ובעוד שיריו

"אני רואה את האנשים שבחרו בתפקידים כאלו בצבא... המילואים מספקים לי את החסך הזה. אני יכול לרדת מהופעה שבה אלף איש קוראים לי לחזור לבמה, ולמחרת צועקים לי בקשר 'תזיז את התחת שלך לפה מיד'. זה דיסוננס שאני סופר-שמח שיש אותו", סיפר פעם

החיים, ולא הקולנוע, הם מה שמעניין אותו מאז ומעולם. גרין

לב אדום

איתן גרין מביים כמו שהגיבור שלו מנשק: בתשוקה, אבל גם ברוך. עכשיו, לרגל צאת "בתי אהובתי", סינמטק תל אביב מצדיע לו עם הקרנות של כל הסרטים שיצר בקריירה הארוכה שלו

נות לתסריט נופך רומנטי. אחרים השתמשו במעמדה בתור בירת הקולנוע כדי ליצור שיר אהבה למסך הגדול. יומרות מסוג זה מעולם לא עניינו את גרין, ובטח שלא יתחילו לעניין אותו בגיל 72. הדיאלוג אצלו נשאר פשוט - בעברית או בצרפתית, וכנראה שגם אם יתחיל לביים באיטלקית.

רגע מפתח של "בתי אהובתי" מתרחש על רקע הכיור, והדמויות מפטפוטות בשפתם של מולייר וטריפו על בעיות אינסטלציה. זה לא מונע מהתסריט להיות מתוק ודרמטי. להפך, הוא בדיוק כל אלה, כמו החיים עצמם. החיים, ולא הקולנוע, הם מה שמעניין את גרין מאז ומעולם. זה ניכר במיוחד דווקא בסרט היחיד שלו שהתרחש באחורי הקלעים של עולם הקולנוע - "חלומי של הנרי". התוצאה שונה מיצירות דומות בנושא, כלומר "שמונה וחצי" וכל החיקויים שלו. אצל גרין, אפילו סרט שלכאורה מתמקד במעשה היצירה הקולנועי עוסק למעשה באנשים ובמשפחה. בניגוד אולי למצופה, אין בו מכול של רפרנסים ליודעי ח"ן. למעשה, אין בו כאלה בכלל.

גרין למד קולנוע, לימד קולנוע, כתב וביים קולנוע, כתב על קולנוע וגם ערך כתבים ותסריטים של אחרים

לאחר שסיים בו את לימודיו, גרין הפך לסמל של החוג לקולנוע גם מכיוון אחר - כאחד המורים האהובים במורסד. יש קלישהא מריה שלפיה מי שלא יודע לעשות - מלמד, אך גרין הפריך אותה. הוא זכה בפרס המרצה המצטיין מטעם אוניברסיטת תל אביב, אך גם המשיך ליצור בהצלחה סרטים לאורך עשורים שונים, משנות ה-70 ועד ימינו. כל זה הפך אותו לאחד הבמאים הפוריים בתולדות הקולנוע הישראלי העכשווי, וכיום לאחד הוותיקים שבהם.

עכשיו מגיע סרטו החדש, "בתי אהובתי". ששון גבאי מגלם בו גבר ישראלי הנוסע לפריז כדי לבקר את בתו, ומגלה כי היא בעיצומו של משבר הרה גורל. לרגל צאת הסרט, סינמטק תל אביב מצדיע ליוצר הוותיק במחווה מיוחדת, עם הקרנות של כל הסרטים שיצר בקריירה הארוכה שלו.

אצל במאים עם קילומטרז' כזה אפשר לזהות דפוס קבוע: הסרט הראשון שלהם אישי, קרוב לבית. אחר כך, כשיש להם אפשרות לפרוש כנפיים, הם מטיילים הרחק, ורק בשלב מאוחר יותר של הקריירה שוב חוזרים לאוטוביוגרפיה שלהם. גרין סטה מהמסלול הזה. דווקא בסרטו החדש, "בתי אהובתי", הוא יצא להרפתקה חסרת תקדים בגוף העבודה שלו, מיקם את התסריט בעיר האורות וכתב דיאלוגים שמשלבים בין עברית וצרפתית. במאים אחרים לפניו השתמשו בפרז' כדי להק-

1 אחד מרגעי השיא של "זולגות הדמעות מע-צמן", אחד מסרטיו היפים ביותר של איתן גרין, אחת הדמויות שואלת את הגיבור: "מי לימד אותך לנשק ככה?". הייתי רוצה לשאול את איתן שאלה דומה: "מי לימד אותך לכתוב ול-ביים ככה?". איתן גרין מביים כמו שהגיבור שלו מנשק. בתשוקה סוערת, אבל גם ברוך; במיומנות מוחלטת, כאילו התכוון לכך כל חייו; ותמיד בראש וב-ראשונה במחשבה על העונג של הצד השני - הקהל. גרין למד לכתוב ולביים בחוג לקולנוע באוניברסיטת תל אביב. הוא בוגר של המחזור הראשון והאגדי שלו, בשלהי שנות ה-70. הצצה לתפיסת עולמו האנושית והקולנועית אפשר למצוא בראיון שערכו עמו בזמנו שני בוגרים אחרים של החוג, שהגיעו אליו כשני עשורים אחריו - אהרן קשלוס ופבלו אוטין.

גרין סיפר להם כי גיבש את העקרונות שלו די מוקדם - "הדמות במרכז הסרט; הגובה הבסיסי של המצ-למה הוא גובה העין; המצלמה זזה יחד עם תנועת שחקן או בגלל הצדקה של נקודת מבט; דיאלוג פשוט". זה נשמע פשוט, אבל אפשר רק לדמיין כמה מסובך היה לשמור על העקרונות הללו במשך כ-50 שנות יצירה, בתוך תעשייה שבחלוף השנים רק ביקשה לסבך את הדברים יותר ויותר, לשים את הדמות בשוליים ולהניף את המצלמה מעליה ומעלינו. גרין עשה ההפך.

הרפתקה חסרת תקדים. "בתי אהובתי"

כדורסל. הוא שיחק כדורסל, פירשן כדורסל בתור- כנית המיתולוגית "צעד וחצי" והיה אורח קבוע באוסישקין, האולם האגדי של קבוצתו האהובה הפור על תל אביב.

אולי בגלל חיבתנו המשותפת לכדור הכתום (ולקבוצה הלוזרית), "אזרח אמריקאי" (1992) הוא בעיניי הסרט הכי טוב של גרין, וכמובן גם סרט הכדורסל הכי טוב שהיה בישראל.

קשה להשתוות לעוצמתו הרגשית של הסרט. זה סיפור על שני חלומות שבורים, האחד גדול מהשני: כדורסלן אמריקאי שחלם להיות כוכב NBA ובסופו של דבר מצא עצמו מתרוצץ על הפרקט באשדוד, ועיתונאי מקומי שכל הקירות שלו מלאים בפוסטרים של כוכבי הליגה האמריקאית, ויודע שלעולם לא יזכה לראות אחד מהם במציאות, ויסתפק בלקרוא עליהם.

בסצינת הסיום, האורח מאמריקה חוזר למולדתו לאחר שכשל לחלוטין גם בכדורסל הישראלי, ומשאר לבדו את העיתונאי, שעכשיו אפילו לא יכול להיאחז בקצה הקצוות של החלום. כל מה שנותר הוא לשלוח מבט בקיר שלו - כי ככה זה בחיים; זה מה שנשאר מחלומות - פוסטרים וסרטים. ♦

בעולם קולנועי שמרבה להתמקד במעמד הבינוני ומ-עלה, "חדרי הבית" עסק בצרות הכלכליות של המעמד הבינוני-נמוך, ושיקף את הקריסה הכלכלית של דור ישראלי שלם. ומהו הקשר האוהב שבמרכזו של "בתי אהובתי"? היחסים שבין אב לבתו, נושא שהקולנוע הבינלאומי בכלל והקולנוע המקומי בפרט כמעט לא נגעו בו.

נוסף להיותו במאי, תסריטאי ומרצה לקולנוע, גרין גבה הקומה הוא גם, ואולי בראש ובראשונה - איש

**חוסר היומרות של גרין
לא מנע מהסרטים
שלו לעסוק בצורה פורצת
דרך בנושאים טעונים,
שהקולנוע הישראלי בדרך
כלל מתרחק מהם, או סתם
לא מסתדר איתם**

ריס. מתבקש היה שיוצר כזה ינשום וינשוף סרטים. לא כך. עולם הדימויים שלו הוא לא ציטוט מקלאסי-קה כזו או אחרת ומחווה לסרט נישתי כלשהו. העולם שלו מורכב מסיטואציות "פשוטות", שלא צריך להיות סטודנט או מורה לקולנוע כדי להכיר: חיי לילה ב"עד סוף הלילה", שיעורי נהיגה ב"זולגות הרמעות מעצ-מן", קבלנות בניה ב"חדרי הבית", שרברבות ב"בתי אהובתי".

חוסר היומרות של גרין לא מנע מהסרטים שלו לע-סוק בצורה פורצת דרך בנושאים טעונים, שהקולנוע הישראלי בדרך כלל מתרחק מהם, או סתם לא מסתדר איתם. "לנה", הסרט העלילתי הארוך הראשון שלו, היה מהסרטים הראשונים תוצרת הארץ שהעמידו במרכז עו-לים מברית המועצות. "אזרח אמריקאי" התרחש על רקע עולם הספורט הפריפריאלי, במקרה זה קבוצת כדורסל מאשדוד המשחקת בליגה נמוכה, שנים לפני שהמילה "פריפריה" הפכה להון פוליטי.

"זולגות הרמעות מעצמן" הציג מודל חדש של גבר ישראלי: גבר רגיש שבוכה, ולא מסוגל להוציא רישיון נהיגה. זה היה ועודנו אחד הדיונים התרבותיים הכי מקוריים בגבריות הישראלית. "חלומי של הנרי" הוא כנראה אחד מהסרטים היחידים על אחורי הקלעים של הקולנוע שלא מעמיד במרכזו במאי, מפיץ או שחקן - אלא מחסנאי.

המקרה של דייב קרופה

"מאהבת, מטרידנית, רוצחת" הוא דוקו מצמרר על מוסכניק גרוש שהסתבך קצת יותר מדי אחרי שרק רצה לצאת לכמה דייטים. המסקנה ברורה: לזהירות לא יכול להיות גבול

"מאהבת, מטרידנית, רוצחת", נטפליקס

ידוע ששוק הפופ"פ קשה, אבל דייב קרופה, מכונאי משאיות גרוש, לא שיער שייקלע לסרט אימה בדייט עם אישה שתדוף אותו ואת משפחתו אחר כך במשך שנים

מן המפורסמות הוא ששוק הפנויים-פנויות הוא מס-ביר פנים כמעט כמו עזה. מי שלצער התנסה בשטח האש הזה, מכיר היטב את שרשרת הדייטים הכוש-לים, את תחושות העייפות והאכזבה, וגם את המפגש עם טיפוסים, שאין נאמר - לא כל הברגים מחוזקים אצלם היטב. הרשתות החברתיות, בעזרת אתרי ההיכ-רות, הקלו לכאורה את משא הביישנות, הקושי במפגש הראשוני, וכיטלו למעשה את הבעיה כשהפכו אותה לשפע. רק הפעילו את המחשב ומאות נשים/גברים זמינים/ות לכולם.

בפועל, מתרחש ההפך מכך. אם פעם יכולת להיפגש עם חמש נשים או חמישה גברים ולחזור הביתה עם זנב מקופל בין הרגליים, היום יש בידך היכולת לפגוש מאה נשים/גברים בקלות, ולחזור הביתה לבדך, באותה מידה של באסה, עם אותו זנב באותו קיפול זהה. "תב-טיח לי שלא אהיה שם שוב בחוץ לעולם", מבקשת קרי, חברתה של סאלי, את חברו של הארי, ב"כשהארי פגש את סאלי", והוא מבטיח מיד. הוא יודע היטב על מה היא מדברת.

לדייב קרופה, מכונאי משאיות מאומהה, נברסקה, שוק הפופ"פ היה גרוע יותר מכל מה שיכול היה להעלות בדעתו. בתחילת שנות ה-2000 התגרש דייב מרעייתו איימי, אבל לא רצה להתרחק מילדיו. הוא שכר דירת חדר קטנה באזור מגוריהם ותכנן לחגוג את חייו כגבר פנוי. הוא פתח חשבון באתר היכרויות, צירף כנדרש תמונות ופרטים אישיים שלו, ובעניין טבע הקשר ציין כי פניו מועדות לקשר קליל ובלתי מחייב. במהירות התקבלה באתר הודעה מאישה בשם ליז גוליא, שכ-תבה כי על פניו יש ביניהם התאמה, וקשר קליל ובלתי מחייב הוא בדיוק מה שהיא מחפשת. השניים נפגשו,

איתרה את דייב גם שם. צוות חוקרי משטרה כבר היה בתמונה, מלא מוטיבציה ללכוד את קארי ולהביא סוף לפרשה יוצאת הדופן. עוד שנים חלפו אבל קארי הח-מקמקה הצליחה להתל בכל הרופים אחריה, והמשיכה בהודעות האיום שלה. עכשיו התרחש מהפך יוצא דופן שכמובן לא יסופר כאן, וכל המעוניין לדעת מהו מוזמן לצפות בסרט. אפשר רק לרמוז שהוא דרמטי ולא פחות שונה מכל אירועי הסרט.

הסרט כמובן הוא דוקו, המתאר אירועים שהתרח-שו באמת. השמות אמיתיים ולא שונים. אולי לא נכון להאשים כאן לגמרי את אפליקציות ההיכרויות. משוג-עים אפשר לפגוש בכל מקום, והם הרי לא מסתובבים עם שלט על הגב המזהיר מפני הקולקלים באישיותם והסכ-נות העומדות בפני כל מי שפוגש בהם. הם לא משחרים/רות לטרף רק בדייטינג. חלק נכבד מהם הולך, למשל, לפוליטיקה. אפשר לחשוב על כמה מהם שבוודאי לא הייתי מציע לבתי להיפגש עמם, אם הייתה לי בת כמובן. מה שכן, לזהירות תמיד אין סוף. אל תלכו כמו אוטרי-מט. אל תיפלו במילים ריקות. תחשבו טוב-טוב לפני כל צעד. זכרו היטב את הלקח של דייב קרופה.

דני אבדיה קולע 43 נקודות

הדברים היפים שקרו לי כשרכשתי מינוי ל-NBA

בשבוע שעבר קלע שחקן הכדורסל הישראלי 43 נקודות במשחק קבוצתו וושינגטון וויזארדס נגד הניו אורלינס פליקנס. כבר שנים אני מייבב כאן על הצמד המשרדר את המשחקים עירו גור ושמהה ריגור, המחריב בפטפטת בלתי פוסקת ובצעקות שכמותן ניתן לש-מוע רק בספארי את שידור המשחקים מהליגה הטובה בעולם, עד שהברירה שנותרת בידי היא להנמיך את הווליום לאפס, או לוותר על הצפייה במשחקים בכלל. בשנים האחרונות, עם הצטרפותו של אבדיה ל-NBA, הפך סיקור משחקי קבוצתו לאובססיבי, ובעוד ברחבי ארצות הברית משחקות קבוצות נפלאות עם שחקנים

ראו כי טוב, וחזרו ונפגשו והתפתח ביניהם אותו קשר שחיפשו שניהם והיו שמחים וטובי לב.

כעבור זמן מה משכה את תשומת לבו של דייב אישה נאה שהגיעה לתיקון רכב במוסך שבו עבד. שם האישה היה קארי פרבר. המפגש הראשון הוליך לעוד מפגש, והאש נדלקה. דייב הודיע לליז שהקשר ביניהם מס-תיים, ליז קיבלה את ההודעה בשוויון נפש, והדרך לקארי הייתה פנויה. שבוע תמים בערה האש בין דייב לקארי, עד שזו הודיעה לו על רצונה לעבור להתגורר איתו. דייב סירב, ביקש שיחכו עוד מעט זמן, וקארי הכועסת אספה את מיטלטליה ונעלמה.

מכאן ואילך התהפכו חייו של דייב באופן שלא היה יכול להעלות בדעתו לפני כן. הודעות SMS נזע-מות מקארי החלו לזרום אל הטלפון שלו. בתחילה היו ההודעות מכוונות אליו בלבד, בסגנון שמבהיר שהיא לא תניח לו לחיות עם אישה אחרת. אחר כך הטון החריף ועבר לאיומים בפגיעה גופנית. אחרי כן עברה קארי לאיים שתפגע באהובתו לשעבר ליז. היא שרטה את מכוניתה של ליז ואחר כך פשוט שרפה את ביתה. היה ברור - וקארי הודתה בכך - שהיא עוקבת אחרי דייב ויודעת את לוח הזמנים שלו, את מעשיו, ויכולה לפגוע בו כל אימת שיעלה רצון במוחה/נפשה הפגועים.

המרדף של קארי אחר דייב נמשך שנים (!). כשהח-לה לאיים על גרושתו ועל ילדיו, אסף דייב את מש-פחתו וביחד עברו לעיר אחרת. לא עבר זמן רב וקארי

מכאן ואילך התהפכו חייו של דייב באופן שלא היה יכול להעלות בדעתו. הודעות SMS נזעמות מקארי החלו לזרום אל הטלפון שלו. בתחילה היו ההודעות בסגנון שמבהיר שלא תניח לו לחיות עם אישה אחרת

הרגיז אותי השבוע
פרופ' רפי קרסו

ביחד ננצח

המערכון בתוכנית "ארץ נהדרת" מהשבוע שעבר, שבו קציני נפגעים מגיעים לביתו של חרדי בבני ברק, נתן לי מכה בפרצוף. קשה להגדיר מה הרגשתי: מחד תחושה המשותפת לרוב הישראלים לנוכח חוסר ההשתתפות של החרדים בעומס הלחימה וההגנה על הארץ, בייחוד כאשר מדי יום אנחנו סופרים את נופלינו הגיבורים, ומאידך - החשש מהגזמה, מהפירוד בינינו לבין אחינו שלשיתנו מתחמקים ומשתמטים, ולשיטת מנהיגיהם הרוחניים מגינים עלינו בלימוד התורה. נכון שהם ציבור מצוין שרוצה להיות חלק מהמדינה, שיש בהם אהבה למדינה ואהבת אדם ושחלקם מונע מהפחד להמרות את פי מנהיגיו. ראינו אותם גם עכשיו, בשעותינו הקשות, בפעילות בזק"א, בנצח יהודה, ביד שרה ובמפעלי החסד, אך מספרם של אלה בטל בשישים לעומת המתגייסים החילו-נים.

כאשר הוקמה מדינת ישראל, רצה בן-גוריון לש-מור את צביונה היהודי. הוא החליט לפטור מגיוס כמה מאות תלמידי ישיבה כדי לוודא המשכיות של תלמידי חכמים ויודעי ספר, וזאת לבקשת רבי-נים. טוב עשה, אבל חוסר השוויון בגיוס שהתקבע במהלך השנים - זועק לשמיים. במיוחד עכשיו, כשהממשלה מתכוונת להעביר חוק שיאריך את זמן השירות הצבאי הסדיר, להגדיל את מכסת ימי המ-לואים בשנה ולהעלות את גיל הפטור ממילואים.

הפער בין האוכלוסייה התורמת למאמץ המלחמתי והכלכלי לבין זו שאינה תורמת אך נתרמת - נפער לכדי תהום. אם בכל העולם יכולות קהילות חרדיות לעבוד וללמוד - למה בארץ הדבר אינו אפשרי? למה כאן מאפשרים לחרדים לשבת בישיבות עד גיל 26, גיל הפטור, שאחריו אין שירות חובה, ואז הם עוזבים את הישיבה כי חרב הגיוס כבר אינה מונחת על צווארם?

אינני שונא חרדים, אני רק מבקר אותם. ברור לי שללא התורה והיהדות לא היה עם ישראל קיים. אני מכבד, מכיר ומוקיר את תורת ישראל והערכים, בהם הערך "אם אין קמח אין תורה".

הגיע הזמן לשנות את חוק הגיוס. אנחנו במצב חירום ביטחוני. יש לאפשר למיעוט מהאברכים להישאר בישיבות, ואת השאר לגייס. מי שלא מתאים לתפקיד לוחם, יהיה תומך לחימה או פקיד, טבח, אפסנאי - ויתרום גם הוא את חלקו. יש לחייב את המגזרים שאינם תורמים - החרדים והערבים - בעבודות שירות למען הקהילה למשך שלוש שנים. כל אדם לפי נתוניו הבריאותיים ולפי דתו ואמונתו. אני שונא חרדים ואיני שונא ערבים. אני שונא פרוזיטים ואוכלי חנם, ונגדם יש להפעיל סנקציות כלכליות ואולי אף פליליות. אין לי ספק שבדרך זו נרגיש ונהיה מאוחדים יותר.

פסגת הפחד. "מאהבת, מטרידנית, רוצחת"

תי איזו תחושה של הנאה מוזרה יורדת עליי. לקחתי פאזזה וחשבתי למה והכנתי מיד: השדר והפרשן במג-רש מנהלים ביניהם שיחה כמעט נינוחה, אינטליגנטית ומעוררת מחשבה על המשחק. הם אינם מרעילים את האוויר בביטויי לעג ובוז כלפי שחקנים או מאמנים, כפי שמרשים לעצמם גור וריגר. הם אינם משמיעים צרחות של פרימאטים. הם אינם מטרחנים את השידור בשיטפון של נתונים סטטיסטיים חסרי תועלת ותוחלת, שהצופה שוכח אותם בשנייה שבה נאמרו. הם אנשים נעימים, מנומסים, מקצוענים ומעוררים רצון להיפגש איתם סתם ככה ולדבר כדורסל. והם בהחלט מתרשמים מדני אבדיה, למי שזה חשוב לו. אז מי צריך את ריגר וגור. ♦

נפלאים, מתעקשים גור וריגר מערוץ הספורט לשדר כמעט רק את משחקיה של וושינגטון החלשה והבלי-תי מעניינת להחריד, כשהם הופכים את אבדיה החיזור בדרך כלל למראית הליגה כולה.

השנה, מתוך רצון להימנע מעוגמת הנפש הכרוכה במפגש עם לורל והארדי מערוץ הספורט, ומתוך כוונה לפגוש שחקנים נוספים מלבד אבדיה, רכשתי מינוי לליגת ה-NBA המאפשר לי לראות בשידור ישיר כל משחק שביקשה נפשי, וגם את אלו שהחמצתי בשידור מאוחר. המחיר, יצוין כאן, שווה לכל נפש, והמרחק מריגר וגור שווה כל סנט.

לא מיד קלטתי אגב עד כמה המרחק מריגר וגור בריא לאדם. זה קרה אחרי שצפיתי במשחק ופתאום הרגש-

מרשים גם באנגלית. דני אבדיה

שחקנית קלאץ'

אחרי ים חשמליות יקרות, כיף לפגוש במכונית חדשה שעושה מהן צחוק במחיר, באבזור ובתמורה לכסף (רק רב־קו זול יותר). הכירו את יונדאי i10. וכן, היא ידנית

מ

צד אחד, יונדאי i10 הידנית היא המכונית הזוֹרֶה ביותר בישראל. 79 אלף שקל לפני מיקוח, הנחות ומבצעים. מצד שני, יש בה אבזור שעד לפני כמה שנים לא היה סטנדרטי אפילו במכוניות משפחתיות שעולות כמעט פי שניים: בלימת חירום אוטומטית, למשל. הגה שידוע לשמור שלא תסוו מה־נתיב. ואפילו מסך מחשב במקום לוח מחוונים אנלוגי של פעם.

לאחרונה נחתה אצלנו היונדאי הקטנה אחרי מתיחת פנים קלה. הדור הנוכחי הושק ב־2019, ובשנה שעברה נחשפה מתיחת הפנים המתבקשת, שבעיקר שדרגה את האבזור. בדרגים האוטומטיים שלה היא כבר עולה כמעט 90 אלף שקל. אבל בדרג הידני היא עולה 11 אלף שקל פחות, מגיעה עם אותה תיבת חמישה הילוכים, ואפילו תקבלו דוֹושה שלישית במתנה, קלאץ'. זוכרים מה עושים איתו?

עיצוב: במסגרת מתיחת הפנים עודכנו החזית והאחור־ריים, אבל בגרסה הבסיסית קשה להבחין בכך, ללא פנסי ליד ועם חישוקי פלדה כמו פעם. אבל ה־i10 נאה גם כך, ואם הייתה מתייצבת למבחן בצבע שאינו לבן ליסינג הייתה מפגינה יותר אופי ונוכחות.

תא נוסעים: אם לא ישתם קודם בגרסאות המאובזרות יותר של ה־i10, תחושו פחות סביבת הנהג קודרת וניטולת המשטחים הצבעוניים שאפשר למצוא בהן. אבל עדיין יש מסך מולטימדיה 8 אינץ' מודרני שיכול להציג בגודל מפה של Waze, ועוד אחת בגודל 4.2 אינץ' בלוח

נכון, המנוע לא חזק במיוחד, וברכב עמוס תיאלצו להוריד לרביעי או לשלישי בעליות. אבל זו לא עבודה, זה תענוג. תנו לנו להחליף קצת הילוכים לפני שניאלץ כולנו לנהוג במכונית צעצוע חשמלית

המחוונים. ומכיוון שמדובר במכונית לא מתחכמת, יש כפתורים פיזיים לתפעול המזגן הידני – אין כאן בקרת אקלים – בלי ללכת לאיבוד בין מסכים ולהסיט את המבט מהכביש.

תנוחת הישיבה גבוהה יחסית, והמרווח טוב מאוד. גם מאחור הוא מפתיע לטובה. זו מכונית מיני, אבל מבורגר ממוצע ירגיש בנוח גם בספסל האחורי וגם הכניסה והיציאה קלות. יש שלוש חגורות בטיחות, אבל זה רק למקרה שאתם מסייעים ילדים בתקופת הגיל הקצרה שבה הם כבר לא זקוקים לבוסטר ועדיין לא תוקעים לכם את הברכיים בגב.

תא המטען, בנפח 252 ליטר, גדול יחסית ושימושי. החיסכון מורגש במדף כיסוי שאינו מתרומם בפתחת הדלת האחורית, אבל לפחות יש כיסוי. וגם גלגל רזרבי.

אבזור: המולטימדיה מגיעה עם אנדרואיד אוטו ואפל קארפליי, יש מצלמת רוורס, צמד שקעי USB-C בקונסול לה המרכזית, שליטה על הסטריאו מההגה מצופה העור, כונון גובה למושב הנהג, ומפתח עם שלט, אבל כזה שצריך להכניס למפתח ההצתה כדי להתניע.

בטיחות: יש בלימת חירום אוטונומית עם זיהוי הולכי רגל ורוכבי אופניים, הגה שמתקן סטייה מנתיב ומערכת התרעה מעייפות לנהג. במבחן הריסוק האירופי היא קיבלה רק 3 מ־5 כוכבים.

מנוע וביצועים: כאן אין שינוי: 1,200 סמ"ק, ללא טורבו, עם ארבעה צילינדרים כאשר לרוב הקטנות היום יש מנועי שלושה צילינדרים רועשים ורועדים יותר. לגיר הידני חמישה הילוכים, בדיוק כמו לגרסה האוטו־מטית, שמגיעה עם תיבה רובוטית חד־מצמדית.

והגיר הזה הוא אחד היתרונות הגדולים של המכונית הזאת. אחיו האוטומטי אומנם מעודן יחסית לגירים חד־מצמדים מסוגו, אבל במחיר של העברת הילוכים אטית ומוקדמת. וכך הגרסה הידנית (12.6 שניות מ־0 ל־100 קמ"ש) הרבה יותר זריזה מהאוטומטית־רובוטית (15.8 קמ"ש). זו מכונית זריזה וקלילה, עם גיר מדויק. כן, צריך לעבוד קצת עם רגל שמאל, אבל הנהג מתוגמל בקצת נהיגה אמיתית אך לא מעיקה. זו ידנית מודרנית, עם מערכת נגד התדרדרות בעלייה, כך שזינוק בעלייה הוא משהו מההיסטוריה.

יש תמורה בעד האגרה. יונדאי i10

נכון, המנוע לא חזק במיוחד, מגיע לשיאו בסל"ד גבוה, וברכב עמוס תיאלצו להוריד לרביעי או לשלישי בעליות. אבל זו לא עבודה, זה תענוג. תנו לנו להחליף קצת הילוכים לפני שניאלץ כולנו לנהוג במכונית צעצוע חשמלית.

זו אכן לא מכונית חשמלית וגם לא היברידית, אבל היא חסכונית למדי. אנחנו השגנו 17 ק"מ בימי המבחן, שכללו בעיקר נהיגה בין־עירונית.

נוחות והתנהגות: כמו כל מכונית קטנה, התמרון בעיר ובחנייה מצוין. אבל זו גם לא מתביישת בכבישים מא־תגרים, עם אותו כושר תמרון ויציבות טובה של הגוף.

תעודת זהות / יונדאי i10 אינטנס

מנוע: 1,197 סמ"ק, 84 כ"ס, 12 קג"מ.

תיבת הילוכים: ידנית, 5 הילוכים, הנעה קדמית.

ביצועים (יצרן): 100 ס"קמ"ש ב-12.6 שניות, 171 קמ"ש מהירות מרבית, 18.7 ק"מ לליטר במשולב.

זיהום אוויר: קבוצה 4 מ"15.

בטיחות: 3 מ"5 כוכבים במבחן הריסוק האירופי. בלימת חירום אוטונומית, תיקון סטייה מנתיב, התרעת עייפות.

אחריות: 3 שנים או 100 אלף ק"מ.

מחיר: 79 אלף שקל.

פלוס: שימושיות, פשטות, מרווח למכונית קטנה, ביצועים והתנהגות, תמורה לכסף.

מינוס: רועשת וזועקת חסכנות, בעיקר בלבן.

ציון: ○○○○○○○○○○

לא חסר בה שום דבר חשוב לעומת המיני האוטומ-טיות, היא גדולה כמו סופר-מיני מלפני עשור, שימור-שית וזולה לאחזקה. היינו שמחים לאופציה לשלם עוד קצת ולקבל את הגג השחור של הגרסאות המאובזרות, אבל קחו אותה בצבע בורדר או אפילו לבן פנינה, והיא תהיה גם נעימה יותר למראה. ועם צריכת דלק נמוכה וללא סוללה חשמלית יקרה שצריך להשקיע רבות בכריית חומרי הגלם היקרים שלה, בעיבוד שלהם וביצירת הסוללה עצמה, היא גם לא הרבה פחות ירוקה מכל מיני חשמליות מהודרות שעולות הרבה יותר. אם יש מכונית שראויה לקלישאה פחות זה יותר, זו המכונית הישירה הזאת. ♦

בזכות חישוקי ה-14 אינץ' והצמיגים הקטנים - שגם יהיו זולים להחלפה כשתצטרכו - נוחות הנסיעה טובה יחסית למכונית עם בסיס גלגלים קצר. היא סבירה בעיר וטובה יותר מחוצה לה. מצד שני, חלק מהחיסכון בגרסה הזו הוא בחומרי בידור, כך שהנסיעה אינה שקטה.

השורה התחתונה: הרבה קוראים דפדפו הלאה כשראו את המילה "ידנית". ההפסד כולו שלהם. המכונית הכי זולה בארץ היא תשובה מצוינת ליוקר המחיה, עוד יותר בידנית בת שנתיים-שלוש אם תמצאו אחת, הן נעלמות מהר מאוד מלוחות המכירה, אבל גם כחדשה, אם אתם חייבים לקלף ניילונים מהמושבים באוטו הבא שלכם.

הכוכב האדום

רגע לפני יום התות הבינלאומי: הכל על הטאלנט החושני, האהוב והמתוק של החורף

כות תכולה גבוהה של ויטמינים, מינרלים, סיבים תזון נתיים ומגוון רחב של נוגדי חמצון המגינים על התאים ומאיטים את הזדקנותם.

מבין מגוון פירות היער, התותים הם הפופולריים ביותר. הם נאכלים טריים ושלמים או כתוספת ליוגורט, משתלבים במאפים, בקינוחים - תות הוא אחד מטעמי הגלידה והסוסיס רבה האהובים ביותר, בריכות, במעדני פרי, בסלט פירות וגם בסלט עם עלים ירוקים. אף שכמעט תמיד עדיף לאכול פירות ולא לשותות אותם, נמצא גם מיצים ושייקים עם תותים. יש והתותים משמשים כצבע מאכל אדום במזונות שונים.

התותים הם מקור טוב לוויטמינים מסויים שמן, כמו ויטמין A, ויטמין E וויטמין K. הם מקור מצוין לחומצה פולית (ויטמין B9) ולוויטמין C. הם ידועים בערך הגבוה של נוגדי החמצון מסוג פוליפנולים. התותים תורמים גם מינרלים כמו יוד, מגנזיום, אבץ, ברזל ואשלגן. מחקרים שונים נעשו על תותים כמעבדה, כבעלי חיים ואף בבני אדם במטרה לבחון את השפעתם וב-מיוחד השפעת נוגדי החמצון שבהם על תהליכים בגוף. התוצאות הצביעו על תרומה לשיפור תהליכי דלקת שר-נים והפחתת מדדים הקשורים במחלות לב.

על תותים והדברה

על מרבית אריות התותים הנמכרות ברשתות השיווק השונות מדבקה ועליה סימון מיוחד בשם "בירותות". סימון זה מעיד כי בשדות גידול אלו התבצעה הדברת המזיקים בשיטה ביולוגית, כלומר באמצעות חרקים מר-עילים הטורפים את החרקים המזיקים, במקום הדברה כימית. בפועל הכוונה לגידול ושחרור יזום של צרעות ואקריות טורפות אשר אוכלות מזיקים שונים הפוגעים בגידולי התותים. החקלאים המגדלים תותים תחת התו "בירותות" נהנים מליווי ותמיכה של אגרונומים מומ-חים אשר מבקרים בשדות הגידול ומפקחים עליהם כדי לוודא יישום נכון של השיטה.

אף שההדברה הביולוגית יעילה להתמודדות עם החר-קים המזיקים, הרי שהיא אינה פותרת בעיות כמו מחלות שמקורן בפטריות, למשל. המחלה העיקרית הפוגעת בתותים היא קימחון, ולכן במקרה הצורך נעשה שילוב מסוים גם של הדברה כימית ברמות המותרות על פי תקני הגידול האורגני.

יתרונותיה המשמעותיים של ההדברה הביולוגית הם בעיקר האטה משמעותית בהתפתחות עמידות החרקים נגד חומרי ההדברה הכימיים, דבר המצמצם את הצורך במעבר לחומרי הדברה חריפים ואגרסיביים יותר. כמו כן היא תורמת לשמירה על איכות מי התהום והסביבה בכללותה. ♦

קנו כחול-לבן. תותים

אור עולה מן המזרח, יום חדש הגיע, שנינו נתגבר על האימה. תותים, תותים, בואי נקנה רק תותים, במקום עוד מכונות של מלחמה".

ב-27 בפברואר נהוג לציין את יום התות, וזו הזדמנות ללמוד על תותים דבר או שניים.

בשנים קודמות נמכרו בארץ תותים תו-צרת חקלאות מקומית ותותים שהוברחו מרצועת עזה בכמויות לא מבוטלות. הצ-רכן המקומי לא יכול היה להבדיל ביניהם. "השנה יהיו בשוק פחות תותים, כיוון שאין תותים מהרצועה, תותים שאין פיקוח על הגידול שלהם, על השימוש בחומרי הד-ברה וכו'. כל התותים הנמכרים השנה הם איכותיים, זה מצב מבורך", כך מס-ביר מאיר יפרח, יו"ר ענף הירקות במו-עצת הצמחים, מזכיר ארגון מגדלי הירקות, וחקלאי ממושב אוהד שבנגב המערבי. "סיבה נוספת להיצע הקטן יותר של תותים, אף היא בצל המלחמה, היא תוצאה של מחסור בידים עובדות. לאלה מצטרפים הנוקים לגידול בגלל מזג האוויר הסוער השנה".

יש להניח שנתונים אלה משפיעים על מחיר התותים, אבל עדיין שווה להשקיע בקניית תותים, גם אם בכ-מויות קטנות - ולא לוותר עליהם. בוודאי כדאי להעדיף אותם על מתקים שנמכרים בשקיות מרשרשות עם תא-ריך תפוגה רחוק.

אדום תוצרת כחול-לבן

תות השדה, המכונה גם תות גינה, שייך למשפ-חת הוורדיים, בניגוד לתות הבר הנפוץ בארצנו השייך למשפחת התותיים. הגידול המסחרי של התותים החל לראשונה בישראל בשנות ה-60 של המאה הקודמת עם ייבוא זני תות מקליפורניה. מאז, ובמהלך יותר מ-50 שנה, התפתח ענף גידול התותים בישראל. כיום קיימים זנים רבים ומגוונים שמגדלים בארץ, ומדי שנה מפתחים זנים חדשים ומשופרים יותר של הפרי.

אם בעבר עונת התותים החלה בפברואר, הודות למח-קרים ולעבודה של מכון וולקני להשבתת זנים, התקופה שאפשר ליהנות מהפרי ארוכה יותר, ויש תותים טריים וטעימים כבר באוקטובר. הארכת זמן זו אפשרה לייצא תותים מחוץ לישראל במשך שנים, "אך היום עלויות הגידול גבוהות, והתמורה בחו"ל דומה לזו שבשראל, ולכן כבר אין ייצוא של תותים מישראל", מוסיף יפרח. מבחינה בוטנית, מבנה התות שונה מזה של פירות אחרים. החלק שאנו אוכלים הוא למעשה המצע והב-סיס שעליו יושבים הזרעים האמיתיים של הפרי. הזרעים נראים כנקודות קטנות לבנות-צהבהבות המקנות לתות את מרקם החספוס הייחודי לו. שלא כמו בתפוח, אגס

או שסק לדוגמה, בתות הזרעים חשופים ואינם עטופים ברקמת פרי.

צבעו האדום העז של התות יחד עם צורתו הלבבית הפכו אותו לסמל ולמטיב מקובל של אהבה ויופי בתר-בויות רבות לאורך ההיסטוריה. אומני ימי הביניים גילפו תותים מאבן כסמל לשלמות ולצדק על עמודי כנסיות וקתדרלות. ישנה אף אגדה שלפיה כאשר חותכים תות כפול ומשתפים אותו עם חבר מהמין השני, גובר הסיכוי להתאהבות הדדית ביניהם.

בנוסף למשמעות הרומנטית והסמלית, יוחסו לתותים סגולות ריפוי של מחלות שונות כבר בתקופה הרומית העתיקה. כך, למשל, האמינו כי התות יכול להקל תס-מיני מלנכוליה, דלקות שונות ובפרט דלקת גרון, חום, אבנים בכליות, מחלות דם, כבד וטחול. כמו כן נחשב הפרי כבעל תכונות מחזקות של הדם ואף כמסייע בהס-דרת המחזור החודשי ובהבהרת כתמי שמש.

טעים, מתוק ומזין

לכולנו ידועה חשיבות הצריכה של פירות וירקות והתרומה המשמעותית שלהם לבריאות. מחקרים מעי-דים על השפעתם בהפחתת הסיכון למחלות כרוניות שונות. לפירות יער יש ערך תזונתי גבוה במיוחד בז-

מכת ברק

הממסד הספורטיבי והתקשורת מיהרו לתמוך במעבר של ברק אברמוב משכונת התקווה לבית וגן. מילא שרמסו את בני יהודה תוך כדי, אבל לא היה עדיף לחשוב פעמיים על העתיד של בית"ר?

בבני יהודה - קצת הפקירו את בית"ר ירושלים כשת"ר מכו בכל הכוח בהעברתה לידיים של האיש והסושי. הנה עכשיו מתחיל הטסט עם ברק יצחקי. אם אני אוהד בית"ר, אני מודאג מאוד. כי כשטוב עם אברמוב - טוב מאוד. אבל כשרע איתו? נו, אתם בטוח מכירים אוהד בני יהודה שאפשר לשאול אותו. ♦

בב"ש הייתה פנויה; אפשר גם לציין שכשעזב את ב"ש היא איבדה עניין בליגה ומשרת האימון בבני יהודה של אברמוב הייתה פנויה; ואם ממש חייבים, ניתן להזכיר שבפעם השנייה שעזב את בני יהודה היא איבדה עניין בליגה (הלאומית) ומשרת האימון בבית"ר הייתה פנויה; ורק למען הסדר הציבורי ראוי לכתוב שבזמן שאבוקסיס עזב את בית"ר בינואר השנה, משרת האימון בהפועל ת"א הייתה פנויה. אם החלטתם שיש קשר בין הדברים, זה עניין שלכם.

קצת קשה לדעת מה באמת משמח יותר את אוהדי בני יהודה בחודשים האחרונים: האם זו הריצה בצמרת הליגה הלאומית, כשהקבוצה היא אחת משלוש המתמודדות על צמד הכרטיסים שמזכים בעלייה לליגת העל בתום העונה - או מה שקורה לאיש שאולי כמו ידי הביא את בני יהודה לליגה שבה עוצרים התקפה מתפרצת של קבוצה אחת משום ששחקן של היריבה נפצע רק בשלב שבו היריבה מאבדת את הכדור.

האיש הזה, כמובן, הוא ברק אברמוב. אותו אדם שדרך על בני יהודה בשנייה שנקרתה בפניו ההזדמנות להשתלט על בית"ר ירושלים - ורק אלוהים יודע איך היא נקרתה דווקא בפניו - ובסיוע גיבוי תקשורתי וממסדי חסר תקדים כמעט מחק את הקבוצה שזכתה בעשור האחרון ביותר תארים מהפועל ת"א ובית"ר ירושלים ביחד. רק נס - בדמות חבורת אוהדי בני יהודה (אלירן עובר, משה דמאיו ומאיר כהן) שנכנסה לעניינים ולקחה מאברמוב את השאריית של הוזהובים - מנע קריסה טוטאלית.

הכל הלך טוב ויפה, בית"ר, שבשורותיה איחדו כוחות אברמוב והחבר הטוב (דאז) יוסף אבוקסיס, זכתה כצפוי בגביע (ואוהדיה, כצפוי, השחיתו את המעמד והתבכיינו על "רדיפה" אחר כך) ועם סגל לא רע בכלל הייתה אמורה להיכנס לעונה סבירה, שבה לפחות תעשה פלייאוף עליון ואולי תיקח את הגביע שוב (הקבוצה הורשתה להשתתף במפעל - העונש על ההתפרעות בגמר היה מינוס 4 נקודות).

הכל קרטע באופן נחמד בדרך למטרה (אולי, ומהגביע הם עפו בסיבוב ח'), עד שליוסי שוב עלה האבוקסיס לראש. וכך, בדיוק כמו שעשה בבני יהודה, ואחר כך בהפועל ב"ש, ואחר כך שוב בבני יהודה (למייטבי לכת: כמעט היה גם קטע כזה בסכנין, אבל בסוף הוא נשאר) - אבוקסיס הודיע על עזיבה. מת? בחודש האהוב עליו, ינואר. למה? "הקהל מקלל". מקווה שיוסי לא כועס על מי שעושה על פניו הבעת חוסר אמון. אנחנו, כמובן, מאמינים לו. רק נציין שבפעם הראשונה שעזב את בני יהודה היא איבדה עניין בליגה ומשרת האימון

ואיך נראה אברמוב בלי אבוקסיס? אז ככה: בבני יהודה 16/17 הוא החזיק שבעה מחזורים עם אריק בנאי (והעיף אותו); אחר כך העדיף להעביר ארבעה מחזורים עם יעקב אסייג על הקווים (אילון שוואגר האגדי נרשם כמאמן); אחר כך שני משחקים עם יצחק שום; אחר כך 16 משחקים עם ניסן יחזקאל כמאמן עד שזה התפטר; בשני המחזורים שנותרו ובגמר גביע המדינה אימן את הקבוצה כפיר אדרי. אחר כך הגיעו שנתיים וחצי של אבוקסיס, וכינואר 2020 הוא עזב ואברמוב הביא את אלישע לוי, שאימן 16 משחקים בעונה שנותרה ועוד שלושה משחקים בעונת 20/21 לפני שעזב בגלל מה שהוגדר "חילוקי דעות מקצועיים". את לוי החליף ניר ברקוביץ', ששרד ארבעה משחקים עד שנזרק; אחר כך אברמוב העדיף להעביר 11 מחזורים בלי מאמן, שבמהלכם הקבוצה התפוררה והפכה למועמדת לירידה; בשלב הזה אבוקסיס ברח מב"ש ובא לנסות להציל את בני יהודה, נכשל וירד איתה ללאומית, ובמחזור ה-22, כשהבין שהוא נכשל מקצועית ואין סיכוי לעלות - חתך לבית"ר; אברמוב מינה את ניסן אביטן ל-15 המחזורים שנותרו, סגר עם אלישע לוי לקראת העונה הבאה - ועזב בעצמו את בני יהודה. בבית"ר התאחד עם אבוקסיס, ואחרי שזה עזב נתן לגל כהן לנהל משחק אחד לפני שהביא את ברק יצחקי (שבפעם הקודמת שנאלץ לאמן, במכבי ת"א, שידר שיש לו חשק לזה כמו שבא לו לכבס את המדים של כל חטיבת גולני אחרי המלחמה). בקיצור, אם ללמוד מניסיון העבר, נראה שממסד הכדורגל ותקשורת הספורט פה - שגייבו את ההתנהלות של אברמוב

כמה זמן יחזיק יצחקי? אברמוב

הנה עכשיו מתחיל הטסט עם ברק יצחקי. אם אני אוהד בית"ר, אני מודאג מאוד. כי כשטוב עם אברמוב - טוב מאוד. אבל כשרע איתו? נו, אתם בטוח מכירים אוהד בני יהודה שאפשר לשאול אותו

צריף בן-גוריון

הפסל בצריף בן-גוריון

בחזרה לשורשים

המדינה סוערת, מזג האוויר הפכפך, ומצב הרוח לא רגוע? זה בדיוק הזמן לצאת דרומה ולשאוף קצת השראה, נחת, היסטוריה (וגם אוויר פסגות) בצריף בן-גוריון שבנגב. ויש גם מה לעשות מסביב

אתם מטיילים באזור ואין לכם אופניים בשלוף, תוכלו לשכור אופניים דרך "גיאופון" ולצאת לרכיבה עצמאית. לחברה יש כמה נקודות השכרה באזור: מדרשת בן-גוריון, מרחב עם, מלון "קדמא" ומצפה רמון. בכל אחת מהן מוצבים אופני שטח לגדולים ולקטנים, ואף אופני שטח עם כיסאות תינוק ואופניים עם חצי נגרר לילדים. את האופניים ניתן לשכור למשך שלוש שעות לכל היותר באמצעות מערכת מקוונת, מה שמעניק זמינות מרבית וגמישות בעת ביצוע ההזמנה. כמו כן, הם מציעים מידע על מסלולי הרכיבה השונים, התאמת המסלולים לדרגת הקושי ואופי הרכיבים.

מחירים: אופני מבוגרים - 90 שקל, אופני ילדים - 60 שקל. טלפון לפרטים: 050-7833899.

עוד דרך לפרוק אנרגיה, במיוחד אם אתם מטיילים עם ילדים, היא לקפוץ למתחם הבולדרינג במדרשת בן-גוריון. המתחם, שכולל מספר חללים של קירות טיפוס, הוקם על ידי גלעד חיות. גלעד, שהגיע למדבר מעיר הנמל עכו והקים בנגב את ביתו, פתח את המתחם במבנה נטוש ובנה אותו כמו ידיו. המתחם של חיות מושך אליו אנשים בכל הגילים, ותמצאו בו כ-250 מ"ר של בולדר בגובה 4.5 מטרים, ועליו מסלולי טיפוס בכל מיני רמות.

אחרי שתוציאו את כל האנרגיה שנשארה בכם, תוכלו לשבת

כלו לצאת לסיוור ברחבי האתר וללמוד על בן-גוריון, על שדה בוקר, על החזון להפריח את השממה ועוד. סיורי האוזניות מתקיימים בדרך כלל בחגים ובמועדים באופן מודרך, אך אם הצטיידתם באוזניות מהבית, תוכלו לשמוע אונליין את הסיור ולצאת למסע עצמאי באתר.

חוץ מזה, בכל ראשון-חמישי ב-12:00 הם מציעים סיור מודרך באתר, שכלול במחיר הכניסה - 20-15 שקל. האתר פתוח בימים ראשון-חמישי בשעות 16:00-8:30, בשישי בשעות 14:00-8:30, בשבת בשעות 16:00-10:00.

אם אתם כבר מבקרים בבית ראש הממשלה הראשון, תוכלו להרגיש בעצמכם את הקסם של המדבר ולזהות את מה שמשך את בן-גוריון לנגב. לא רחוק מהצריף נמצאים קבריהם של פולה ודוד בן-גוריון, עוד אתר שמושך אליו מבקרים, וממנו יוצא מסלול מיוחד על "טיילת בן-גוריון". הטיילת, שאורכה שלושה וחצי קילומטרים, מתאימה להליכה ולרכיבה, והיא מציגה תצפיות מרהיבות על נחל צין, רמת עברת ומצוק הצנים.

זאת הזדמנות נהדרת לעלות על אופניים ולצאת לרכיבה כשברקע נופי המדבר העצומים והבלתי מאולפים. כשהשמש מחממת מעל והרוח לוחשת בדיונות, כל תנועת דוושה היא עוד צעד בדרך לשחרור הגוף והנפש. אם

ימים של אי-ודאות, כשהמדינה סוערת וגורעשת, לפעמים כדאי לקחת פסק זמן ולקפוץ למקום שבו הכל התחיל. טוב לא ממש הכל, אבל לכל הפחות יצאו משם כמה החלטות גורליות. תמיד תוכלו לחזור אל המקור ולבקר בביתו של ראש הממשלה הראשון, שהשפיע על אופייה של ישראל, ועל הדרך לנשום קצת אוויר מדברי.

וכעת, כשמציינים 70 שנה לעלייתו של הזקן לנגב, זה זמן מצוין לבקר בצריף בן-גוריון שבשדה בוקר. הצריף הוא מה שחלקנו מכנים בראש למשבצת של "אתר מורשת", אך בפועל מדובר בהרכה יותר מזה. הצריף הוא שם כולל למתחם גדול ומרשים, שבו ניתן למצוא כמה נקודות עניין. בראשן כמובן הצריף שבו חיו פולה ודוד בן-גוריון עד שהנ"ל נפטר בדצמבר 1973. הצריף נשמר בצורה מדויקת על פי בקשתו של ראש הממשלה הראשון. תוכלו להיווכח בעצמכם כש באורח החיים הלא ראוותני, ולראות את החדרים הנפרדים שבהם ישנו הוא ורעייתו, המכתבים שקיבל, הספרים והתמונות.

מלבד הצריף, באתר יש מתחם תערוכות אינטראקטיביות עם שולחנות הפעלה שיזמינו אתכם להתחברות בצורה ידידותית בשאלה מי יודע יותר על הנגב ועל פועלו של בן-גוריון. באתר מוקרן גם סרט קצר שמ"תאר את החיים בשדה בוקר מאז ועד היום, יש תערוכה מקסימה שנקראת "הזקן והעם", ולאחרונה הצטרף לכל הטוב הזה גם סיור אוזניות מרתק. בעזרת האוזניות תו-

טיילת בן גוריון

קיר טיפוס

יעל מול מסעדת "צוקים"

חומסיית אינתי

מלון בוטיק "אדמה"

בצריף מוקדן סרט קצר
שמתאר את החיים בשדה בוקר
מאז ועד היום, יש תערוכה
מקסימה שנקראת "הזקן
והעם", ולאחרונה הצטרף גם
סיור אוזניות שבעזרתו תוכלו
לצאת לסיור ברחבי האתר

"צוקים", ששייכת גם היא לסמי אלקרינאוי ויושבת ממש
על המצוק. ארוחת הבוקר היא חוויה בפני עצמה, כי
בזמן שאתם תלגמו קפה, תוכלו לראות יעלים מקפצים
להם בשלווה על המצוק. מחיר ארוחת בוקר בסגנון
בופה: 70 שקל למבוגר, 45 שקל לילד.
הר קירטון 7, מצפה רמון.
לפרטים נוספים: 077-4610963.

מאחר שמלון "אדמה" נמצא בלב רובע הבשמים המ-
תור, כמעט ככל פינה שאליה תפנו תמצאו מה לראות,
אם זה גלריות ואם זה בתי קפה. במרחק פסיעה מהח-
דרים למשל נמצאת מאפיית "לשה" המפורסמת, שבה
תוכלו להצטייד בקפה ופחמימות. עוד מקום שלא כדאי
לפספס הוא "מדבר יין" - חנות ובר יין. במקום יש
אוסף של יינות מקומיים שנבחר בקפידה, פלטת גבינות
ומאפים. זה מקום מושלם להתרווח בו באחד החללים,
להוריד הילוך וליהנות מהשלווה עם כוס יין. אם אתם
מתעקשים, יש שם גם שתייה קלה וקפה.

הר ארדון 4, מצפה רמון.
פתוח ברביעי עד ראשון, 12:00-23:00.
לפרטים נוספים: 054-6612074.

מהמטיילים בוחרים ללון במצפה רמון. באוגוסט
האחרון נפתח במצפה רמון מלון בוטיק חדש בשם
"אדמה".

את "אדמה" הקים הזום סמי אלקרינאוי, דמות מאוד
מוכרת באזור, ובאמתחתו מספר נכסים ומיזמים מצ-
לחים בתחום המלונאות האזוריים. בשנת 2021 הוא
אפילו הקים מלון בעל שם זהה, שמפעילה אותו כיום
קבוצת סלינה. סמי, שהרגיש געגועים למלון המקורי,
החליט להקים מלון חדש עם אותו וייב.

במלון, שנמצא ברובע הבשמים, יש 16 חדרים -
שבעה חדרים משפחתיים עם ג'קוזי ומיטה זוגית במ-
פלט הקרקע ושתי מיטות יחיד בגלריה; ושבעה חדרים
משפחתיים (ללא ג'קוזי) באותה הקונסטלציה. חוץ
מזה יש גם חדר משפחתי אחד אקסטר-גדול, ללא
ג'קוזי, מיטה זוגית במפלס הקרקע וארבע מיטות יחיד
בגלריה. וישנו עוד חדר נגיש עם מיטה זוגית. בחד-
רים יש טלוויזיה חכמה, מזגן, מקרר, קומקום חשמלי,
ערכת קפה ותה. וויי-פיי בכל השטחים של המלון,
בית קפה בלובי עם מכונת אספרסו, מאפים, משקאות
חמים וקרים, גלירות וארטיקים ועוד. מאהל בסגנון
בדואי בחצר, מתאים לישיבה, הרצאות, אירועים רגו-
עים והופעות שקטות.

טווח מחירים: ללילה לזוג: 800-900 שקל, תוספת לכל
אדם נוסף: 100 שקל, תוספת לחדר עם ג'קוזי: 100-150
שקל.

מי שלן במלון יכול ליהנות מארוחת בוקר במסעדת

על כוס קפה או בירה במתחם הפתוח בחוף.
שעות פעילות - ראשון עד חמישי בשעות 14:00-21:00, יום
שישי בשעות 10:00-16:00.
טווח מחירים: 73-46 שקל, כניסה בתשלום מגיל 3.

אחרי שמוציאים אנרגיה, כדאי להיטען מחדש בפח-
מימות. במרחק הליכה ממתחם הבולדרינג נמצא המרכז
המסחרי של המדרשה, ושם גם תמצאו את "אינתי - חו-
מוסייה דרומית". זהו סניף שני לחומוסייה המצליחה
מירוחם, שנפתח אחרי המון בקשות של תושבי האזור.
בחומוסייה ניתן למצוא כמה מנות של חומוס קלאסי
(מסאבה/פול כור) או חומוס טריפוליטאי עם חצילים
מטוגנים ואריסה; או אינתי כמהין עם פטריות צרובות
ובצל מקורמל. חוץ מזה יש גם סלט קצוץ טרי, פלאפל,
טבעות בצל, כרוב מטוגן ועוד. מחיר המנות עומד על
32-39 שקל.

מרכז מסחרי מדרשת בן גוריון.
פתוח בראשון עד חמישי, 10:00-16:00, בשישי 10:00-14:00.
פרטים נוספים: 054-7802424.

אזור מדרשת בן גוריון הוא מקום נפלא לשים בו
את הראש, אך הוא לא עשיר בחדרים, ולכן הרבה

מגדלים פורחים באוויר

אני לא רוצה לחשוב יותר על בריחה לארצות אחרות. אז חיפשתי סיבה להתאהב שוב בישראל, ומצאתי את עצמי במסע בעקבות "מנהרת הזמן" במקום שהיה עבורי בועה מופלאה של חלומות

בצבע תכלת, שהובילה היישר לבובה של חיים יבין, נד-מתה לי כמו מסע בין כוכבים, פנטזיה מעולם אחר. "כלבו" שלום הוא אולי עבור אנשים אחרים מגדל או עסק או בית. עבורי זו הייתה בועה מופלאה של חלומות. לאחרונה ביקרתי שם. אחרי פגישה בקומה הראשונה שוטטתי במה שהפך להיות מוזיאון לא רשמי לתולדות התרבות והפנאי של תל אביב בתקופת העיר הלבנה ועד שנות ה-80. גיליתי שזהו מקום מפלט נדיר שעודנו מצליח להזכיר לי את כל מה שאהבתי פה פעם, את כל מה שגרם לי להתאהב בתל אביב, את כל מה שאני יודעת שלא יהיה לי בשום עיר או מדינה אחרת בעולם, שווה ככל שתהיה. הדברים אותי לגלות שכל מה שלא קיים פה היום נמצא בחמש הקומות הראשונות של המגדל הלא סקסי בעליל הזה. דווקא באוויר הקצת מעופש שבו ובמבנה הבטון הזקן הצלחתי סוף-סוף לנשום.

דווקא במבנה הבטון הזקן הצלחתי לנשום. מגדל שלום

עליתי במעליות במבואה המערבית כמו ילדה בגן שעשועים שכבר נסגר. מצאתי את עצמי עוברת בין משרדים משונים, מדי פעם עוצרת, שואלת שאלה גנרית, מתנצלת על הפרעה וממשיכה הלאה. בעיקר רציתי לחפש את המעבר שנראה כמו "מנהרת הזמן", עם פסי פס התכלת מחזיר האור. אפילו שאלתי את האיש במור דיעין אם הוא יודע למה אני מתכוונת. יש משהו ישראלי בלימבו שבין הקומות הראשונות במגדל לבין מה שקורה למעלה. קיוסק ודוכני מזון שהזכירו לי את התחנה המרכזית החדשה בימי הזוהר שלה, מדרגות נעות עוד לפני שהפכו למפלצות מסע אימתניות כמו בתחנת הרכבת בירושלים. שארית אחרונה של צבריות מחוספסת ולא מהודקת, שאינה מנסה להיות אמריקה. כמו ישראל: מכוערת אבל מהממת בדרכה. לצערי לא מצאתי את המעבר החללי הזוהר שחכייתי לו כילדה. אני מניחה שעם השיפוצים שעשו במרחבים המשותפים הוא נחרב והעיצוב השתנה לעיצוב גנרי מורדני. התנחמתי בנוף מלמעלה. הרוח ששרקה בחלונות הספרייה שפונה לים נשמעה כמו אזעקה והזכירה לי שבועות אומנם אטומות לאוויר אבל הן שקופות ועדיין רואים דרכן הכל. חשבתי שאולי לא באמת צריך לחשוב כל הזמן על בריחה ממשהו שאוהבים באמת. לפעמים מספיק לנשום קצת בבועה, להתבונן דרכה בחמלה ובה-בנה על כל מה שקורה בחוץ, ולהבין שכמו השריקות של הרוח הכל חולף. ♦

הרוח ששרקה בחלונות הספרייה נשמעה כמו אזעקה והזכירה לי שבועות אומנם אטומות לאוויר אבל רואים דרכן הכל. חשבתי שלפעמים מספיק לנשום קצת בבועה ולהתבונן דרכה בחמלה והבנה

ייתי צריכה סיבה להתאהב בה שוב, להיאחז במ-שהו קטן ביותר כדי שיגרום לי להבין שאין כמו ישראל, או לפחות אין כמו חלקים ממנה. אני לא אוהבת את המחשבות שיש לי לאחרונה בנוגע לאזרחות הזרה שלי ולארצות שאני מפנטזת להזדקק בהן בפנ-סיה. אני לא רוצה לחשוב יותר על דרכי מילוט במידה שמישהו מאחת המדינות השכנות יחליט שהוא ממטיר עלינו את כל הארסנל שלו. בסופו של דבר, עם כל הכעסים והמ-רירות והעצבים והמחדלים, עם הצפ-רות ועם החוצפה ועם הקיום הבלתי נסבל פה, עדיין אני מאמינה שאין לי ארץ אחרת. זאת אומרת, על הנייר יש לי, אבל לא באמת. כשמה כן היא, אזר-חות אבל זרה.

עברית היא השפה היפה בעולם. אולי רק הניגון הצרפתי משתווה אליה ביופי ובעומק. אנגלית זו שפה שנועדה לתקשורת אוניברסלית, כזו שתחבר בין כל יוצאי מגדל בבל שלא ידעו מימינם ומשמאלם. שפה טובה אך שטוחה, חסר בה הניגון והפריטה על מיתרי הלב, ויש יותר מדי עמים שמשתמשים בה. וחוז' מזה, הקלדה עיוורת אני יודעת לעשות רק בשפה שלי, ולכי תנסי לה-עמיק בכתיבה בניב שלא הרגשת בו רגשות עזים מעולם. הייתי חייבת להתאהב מחדש בארץ כדי להמשיך לנ-שום פה. לכל הפחות בעיר שלי, במקום שבו גדלתי ונ-שמתי ילדות וחוויות טובות, וגם כאלה שפחות. חיפשתי מקום שיפתח לי שוב את הלב, ואת ההבנה שאומנם מל-חמות זה רע והן אף שוות את מחיר האבידות, אבל אם כבר להילחם, אז על המקום הזה שיכול היה להיות גן עדן, שעלול להפוך בקלות לגיהנום.

אני זוכרת את עצמי בגיל 7 עומדת מול חצר עצומה שבה מיני לונה פארק. זה הפעם אותי. החצר לא הייתה חצר, אלא גגון במגדל הגדול ביותר בישראל ובמזרח התיכון. מגדל שלום, שכונה בעבר "כלבו שלום". לפני שבוע ננזפתי על ידי יודע דבר שאמר שהכיניו "כלבו" אינו נכון ויש לכנות את הבניין "מגדל".

האיש בבדיקת הכדורים עצר אותי ואת אבא שלי בכ-ניסה. "הכניסה מגיל 7", נוף בנו והצביע על השלט. אבא שלי הוציא את הספח של תעודת הזהות כדי להוכיח לו שהילדה אומנם נראית בת 5 אך היא בגיל המתאים. מפגש ראשון עם בירוקרטיה ישראלית שאני זוכרת עד היום, כמעט 40 שנה אחרי.

ברייכת הכדורים ו"עיר שושן" היו שני המתקנים היח-דים שפקדתי, טובעת בתוכם עם מחשבות של ילדות. אחר כך הצעדה הארוכה במסדרון מהבהב עם פסיפס

אהבה בת 40

אנחנו חולקים קורת גג, שני פרקים ושלושה ילדים, אבל לא מוצאים די זמן להיפגש. במקום להתאכזב מכך שגם התוכניות ליום האהבה השתבשו, החלטנו לאלתר חגיגה ביתית

1

טרם ניגש למעשה, אאלץ לגרור אתכם תשעה ימים לאחור. אני מקווה, כמובן, שזה בסדר, בעיקר כי אני יכול לחשוב על סיבה טובה יותר לצאת למסע בזמן מאשר אהבה.

אף שאנחנו חולקים קורת גג, שני פרקים, שלושה ילדים, כלבה וזוגיות שני משכת ברוטו כבר 40 שנה, מאז היינו בכיתה י', הרי שהיא ואני לא מוצאים די זמן להיפגש.

לא אוציא את דיבתה, רק אציין שלרוב זה בגללה, גם אם לא באשמתה: היא פשוט עובדת קשה מדי. בעוד אני מסתפק לרוב בכמה שעות טובות בבוקר, הרי שהיא יכולה להיכנס הביתה בשעה שמונה בערב, ללגום כוס מים, לתקוע בננה (כמו כל אותם אלה שניחנו באנרגיה פנימית מתסכלת), להגיד משהו כמו: "יש לי זום עם ארצות הברית", ולהיעלם למשך השעה הבאה.

הוסיפו לכך ענייני תחזוקה שוטפת כמו מקלחת או ביש קטן (שהרי לא על הבננה לבדה תחיה הוורקוהולית), והנה לכם הסיבה לכך שלרוב אנחנו נפגשים לא לפני הפסקת הפרסומות הראשונה של התוכנית שאחרי החדשות, כשכל שניתן לעשות הוא לעפעף זה לזו, בטרם היא תשתק"ש (מאז 7 באוקטובר חזר הסלנג הצבאי לחיי) ואני אתפנה לתחזק את הקשר החד צדדי שלי עם ג'ניפר אניסטון, דרך השידורים החוזרים של "חברים".

אלא שבאותו יום רביעי שרתה עליה רוח זוגית שגרמה לה לתהות: "אולי נעשה משהו היום? אם אתה רוצה, לא אכפת לי אפילו 'עמירם'!".

מאחר שנקבה בשם המפורש (שנזכר פה לא אחת בעבר), אסביר שמדובר בפאב "שלי", טריטוריה שאליה גררתי אותה בעבר לא אחת. היא הצטרפה כמה פעמים, התרשמה לחיוב מהצוות ומהאוכלוסייה, אבל בהיותה שתיינית קטנה מאוד הסתפקה בלגימה של "פינק ג'ין" מהברז, בעוד אני מערה לתוכי פיינט אחר פיינט של המוצר שמהווה את הסיבה היחידה לכך שטרם ניתקתי את קשרי עם האנטישמים: גינס שחורה ומקציפה.

"מעולה", השבתי, "אבל רגע, ולנטיינ'ס היום והעיר תהיה מופצצת, בואי ניפגש מוקדם. את מסוגלת?" "בטח!", החזירה אליי את הכדור, ואני מיהרתי למסר: "יש לי כ-11 פגישה ברדיו ואחר כך אני פנוי, ניפגש לצהריים?".

התשובה שלה פגמה מעט ברומנטיקה ששרתה עלינו לרגע אחד של חסד: "תגיד, אתה חושב שאני בקייטנה

כמוך? התכוונתי לחמש או שש".

"סבבה", בלעתי את עלבוני, "שיהיה בחמש-שש".

רצה הגורל והפגישה ברדיו הייתה מוצלחת, רצה עוד יותר הגורל ששני שותפיי היו פנויים ללגימה קצרה

בסביבות חמש וחצי כבר כמעט יצאנו. אבל אז אירעו שני דברים: עליה התרגשה עוד שיחת עבודה ממושכת ובלתי צפויה, בעוד אני מצדי פתחתי את החלון רק כדי לגלות "צינה נושבת מפסגת הצחור"

לאחריה, אך אבוי: עת יצאנו אל הפאב, נפתחו בדיוק ארובות השמיים, וכך אירע שהגענו למחוז חפצנו נו רטובים אפילו באיברים הפנימיים, נאלצים לתלות לייבוש כל פריט לבוש שניתן להסיר בפומבי.

שלוש שעות מאוחר יותר, עדיין רטוב, חזרתי לטיול צהריים מאוחר עם הכלבה ואחר שקעתי לי בנמנום נעים אגב צפייה בסדרה מהסוג שמתחבב עליי עם השנים: תוכניות שבהן אפשר לצפות גם בעיניים עצומות.

בסביבות חמש וחצי כבר כמעט יצאנו. "בואי ברגל לבסטה", אמרתי, "בשעה כזאת אבירם עוד ימצא לנו שניים על הבר". אבל אז אירעו שני דברים: עליה התרגשה עוד שיחת עבודה ממושכת ובלתי צפויה, בעוד אני מצדי פתחתי את החלון רק כדי לגלות "צינה נושבת מפסגת הצחור", כמילותיה של המ- שוררת שחולקת עמה את אותו שם פרטי.

"את יודעת מה? אם את לוקחת את הכלבה וחוזרת עם שני בקבוקי יין, אני בינתיים מתקתק לנו נשנוש".

השתיים יצאו, ובטרם שבו עם שני בקבוקים של רוזה צרפתי ולא רע בכלל ("היה במבצע"), הספקתי אני לשלוף את השלל שרכשתי כבר לקראת סופ"ש: רוסטביף נפלא, סלמי מפולפל, גבינת מנצ'גו שיושנה במשך שנה, גרוייר שווייצרית במרקס הגרמני והקסום שמאפיין אותה כשהיא מתיישנת ועוד דלים דה בורגון מצרפת, מהגבינות שאם תאכל מהן ותהיה קשוב לגוף, תוכל ממש לשמוע איך כלי הדם הולכים ונעשים צרים. ברוח האקלקטית ששרתה על הערב חתכתי ירקות טריים והפשרתי שאריות של לחם שיפון ואגוזים שמ- צאתי במקפא, לא לפני שדחפתי אליו את אחד משני בקבוקי היין (כי לשתות רוזה בטמפרטורת החדר זה כמו לאכול ריבת תות שדה בכפית).

התיישבנו אל סעודת חג האוהבים המאולתרת שלנו, מרכיביה עשירים וחזותה דלה - ערוכה על השולחן ככלים פשוטים (צלחות מאיקאה וסט סכו"ם ששורד מאז החתונה, אייזא בראשית שנות ה-90) ועם גליל של מגבת נייר (מכוער, אבל פרקטי).

כך בנעלי בית, טי-שירטים ומכנסי טרנינג, הגבחנו את הכוסות ואיחלנו זה לזה אך טוב, לפני שעברנו לת- קוף: אני את הבשרים הקרים והיא את הגבינות. אחר כך עברנו לספה בסלון, רואים-לא רואים עוד תוכנית של "ארץ נהדרת", מסוחררים מרוב יין ובעיקר אסירי תודה על שאנחנו לא צריכים לצאת מהבית כדי להפיג את הבדידות. ♦

טעימה של בית

עוגת טירמיסו, פסים של פצפוצי אורז ושוקולד או עוגת שוקולד וקציפת לוז: שלושה קינוחים בדרגות קושי שונות, שכל אחד מהם הוא עונג שבת אמיתי

במהלך השבוע אני מרבה להכין דברי מאפה לא מורכבים: עוגיות, עוגות בחושות, עוגות טורט ותפוזים וגם עוגות פירות לסוגיהן. אך בסוף השבוע מגיע זמן של העוגות העשירות, שכל נגיסה בהן היא חגיגה מענגת. הקרם הע- שיר נמס בפה ומתחבר לטעמים ומרקמים, וביחד הם יוצרים שילוב שהוא עונג שבת.

המראה המרהיב של העוגה רק מוסיף למפגש המשפחתי החגיגי, בדרך כלל בשעות אחר הצהריים של שבת, כשכל בני המשפחה נמצאים יחד. הישיבה בצוותא, השיחה הקולחת, הקפה החם או הקר ופרוסת העוגה המשגעת – בעיניי זה שווה כל רגע.

לכבוד סוף השבוע בחרתי להציע לכם שלוש עוגות בדרגות קושי שונות. המתכון הראשון הוא להכנת עוגת טירמיסו. העוגה הכי איטלקית שאני מכירה ולה גרסאות רבות. הגרסה שבחרתי הפעם היא יחסית קלה להכנה, ומשתמשים עבודה בבישקוטים קנויים, שאפשר להשיג בכל סופרמרקט. מכינים אמבטיה של קפה חזק במיוחד בתיבול של ליקר קפה – וטובלים בה את הבישקוטים. מכינים קרם עמיד ויציב מקצפת, גבינת מסקרפונה ואינסטנט פודינג וניל. מניחים שכבות של בישקוטים וביניהן את הקרם האווירי ומקבלים ביס מושלם, טעים במיוחד.

המתכון השני הוא להכנת פסים של פצפוצי אורז עם שכבת שוקולד גנאש. מדובר במתכון פשוט מאוד, שכל אחד יכול להכין לפיו את הקינוח הזה. אפשר להכינו בתבנית מרובעת ולחתוך לקוביות קטנטנות, לרצועות או לשכור בידיים. בחרתי להכינו בתבנית כיכר, שאותה ריפדתי בנייר אפייה. השארתי קצות נייר משני הצדדים, כך אפשר לחלץ את העוגה בקלילות ואז לחתוך אותה לפסים. שימו לב, יש להדק היטב לתבנית את השכבות, אחרת הן תתפרקנה בעת השליפה מהתבנית.

המתכון השלישי הוא להכנת עוגת שוקולד וקציפת לוז. זו אחת העוגות הכי טעימות שהכנתי, והייתי מסוגלת להכינה שוב ושוב, אם לא היה צריך להתחשב בכמות הקלוריות. אבל כשילדיי מגיעים לשבת, אני לא חושבת על קלוריות, רק איך לפנק אותם. שבת שלום.

חטיף פצפוצי אורז ושוקולד

צמחית 21%
לעיסור:

• 50 גרם שוקולד לבן מומס

אופן ההכנה:

מרפדים בנייר אפייה תבנית מרובעת 20x20 ס"מ או מלבנית 20x30 ס"מ או תבנית כיכר. משאירים נייר שיגלול מחוץ לתבנית.

מניחים בקערה את השוקולד והשמן וממיסים במי־קרוגל בפולסים קצרים. מערבבים עד להמסה חלקה. מוסיפים את הליקר ופצפוצי האורז. מערבבים היטב עד שהשוקולד יצפה את הפצפוצים.

מעבירים את התערובת לתבנית ומשטחים ליצירת שכבה אחידה, תוך הידוק. מכסים בניילון נצמד ומע־בירים לחצי שעה למקפיא, להתייצבות.

לציפוי הגנאש: מניחים את השוקולד והשמן בקערה וממיסים במיקרוגל במספר פולסים קצרים. מערבבים.

יוצקים על פצפוצי האורז את הגנאש ומשטחים לש־

לפים חצאי כדור על פני העוגה. מפרדים מעל באבקת קקאו ושומרים במקרר עד להגשה.

📖 דרגת הקושי: קלה

🕒 משך ההכנה: כשעה (לא כולל זמני הקירור)

🍽️ סוג המנה: חלבית

חטיף פצפוצי אורז ושוקולד

החומרים (ל־15'18 יחידות):

לבסיס:

- 200 גרם שוקולד מריר איכותי שבור לקוביות
- 5 כפות שמן קוקוס או קנולה או 60 גרם (3 כפות) טחינה גולמית או חמאת בוטנים טבעית
- 1 כפית ליקר קפה או אחר
- 150 גרם (3 כוסות) פצפוצי אורז
- **לציפוי הגנאש:**
- 200 גרם שוקולד מריר חתוך לקוביות
- 200 מ"ל שמנת מתוקה או שמנת צמחית או קצפת

עוגת טירמיסו קלילה

החומרים (לתבנית מרובעת בגודל 24 ס"מ):

לבסיס:

- 2 כוסות קפה נמס מומס במים רותחים
- ½ כוס ליקר קפה (או כפית תמצית וניל משובחת)
- 2 חבילות בישקוטים (עוגיות לשונות חתול)

לקרם:

- 2 גביעים (500 גרם) גבינת מסקרפונה
- 2 מכלים (500 מ"ל) שמנת מתוקה 38%
- 1 כוס (120 גרם) אבקת סוכר
- 2 כפיות תמצית וניל משובחת

לעיסור:

- 1 גביע (250 גרם) גבינת מסקרפונה
- 1 מכל (250 מ"ל) שמנת מתוקה 38%
- ½ כוס (60 גרם) אבקת סוכר
- 1 כפית תמצית וניל משובחת

לבוזקה:

- 1-2 כפות אבקת קקאו (לא הכרחי)

אופן ההכנה:

מערבבים בקערה בינונית את הקפה עם ליקר הקפה ומצננים. טובלים את הבישקוטים בקפה המתובל ומס־דרים אותם בשכבה אחידה בבסיס התבנית.

הכנת הקרם: בקערת מערבבל חשמלי עם בלון הק־צפה מניחים את גבינת המסקרפונה, השמנת המתור־קה, אבקת הסוכר ותמצית הוניל. מערבבלים במהירות אטית עד לאיחוד החומרים. מגבירים את המהירות למהירות גבוהה ומקציפים עד לקבלת קרם יציב. מצ־פים את הבישקוטים במחצית מהקרם ובעזרת מרית מיישרים לשכבה אחידה.

מסדרים על הקרם שכבה נוספת של בישקוטים טובלים בקפה ומצפים במחצית השנייה של הקרם. מיישרים לשכבה אחידה, מכסים בניילון נצמד ומכני־סים למקרר ל־4-5 שעות או ללילה שלם.

הכנת התערובת לעיסור: מניחים בקערת מערבבל חש־מלי עם בלון הקצפה את המסקרפונה, השמנת המתוקה, אבקת הסוכר ותמצית הוניל. מערבבלים במהירות אטית עד לאיחוד החומרים. מגבירים את המהירות למהירות גבוהה ומקציפים עד לקבלת קרם יציב.

מעבירים את הקרם לשק זילוף עם פייה חלקה ומז־

עוגת שוקולד וקציפת לוז

- 8 ביצים)
- 1 כף אבקת קפה נמס
- 1 כף ליקר שוקולד מריר
- ¼ כפית מלח
- לקציפת אגוזי לוז:
- 3 חלבונים (מביצים גדולות)
- ¼ כוס סוכר
- 2 טיפות מיץ לימון
- קורט מלח
- 100 גרם שוקולד מריר קצוץ גס
- 100 גרם אגוזי לוז קלויים, קלופים וקצוצים גס
- 2 כפיות עמילן תירס (קורנפלור) או קמח תפוחי אדמה
- לעיסור:
- 2 כפות אבקת קקאו מנופה
- 2 כפות שוקולד מגורר
- מעט אגוזי לוז קצוצים

אופן ההכנה:

לתחתית השוקולד: ממיסים במיקרוגל את השוקולד (אפשר להניח את השוקולד בסיר קטן ולהמס מעל סיר רבו מים רותחים).

במערבל חשמלי מקציפים את חמשת החלבונים במהירות גבוהה, עד לקבלת קצף יציב. מעבירים לקערה. מקציפים את החמאה ומוסיפים בהדרגה את הסוכר ושמנת החלבונים. מנמיכים את המהירות ומוסיפים בהדרגה את השוקולד המומס, אבקת הקפה הנמס, הליקר והמלח. מערבלים לתערובת אחידה. מוסיפים רבע מכמות קצף החלבונים לתערובת השוקולד ומקפלים. מוסיפים את הקצף הנותר ומקפלים עד לקבלת תערובת אחידה.

מרפדים תבנית בנייר אפייה ומשמנים את הרפנות. מעבירים את התערובת אל התבנית ומשטחים. בתנור שחומם מראש לחום נמוך-בינוני (170 מעלות) אופים במשך כ-20 דקות. מעלים את החום ל-180 מעלות וממשיכים לאפות עוד 10-15 דקות, עד שקיסם הננעץ במרכז העוגה יוצא לח.

שימו לב: פני העוגה נסדקים ויש תחושה שהיא אינה מוכנה עדיין, אך יש להוציא אותה מהתנור כדי שלא תתייבש.

לקציפת אגוזי הלוז: מניחים את שלושת החלבונים בקערת מערבול חשמלי נקייה ומקציפים במהירות גבוהה. כאשר נוצר קצף מוסיפים באטיות ובהדרגה את הסוכר, מיץ הלימון והמלח. ממשיכים להקציף עד לקבלת קצף יציב.

מבליעים בבלילה את השוקולד הקצוץ, אגוזי הלוז והקורנפלור, עד לקבלת תערובת אחידה. משטחים את הקציפה על העוגה המוכנה ומחזירים לאפייה ל-15-20 דקות, או עד שהקציפה מתייצבת ותופחת. מצננים.

מוציאים את העוגה מהתבנית. מערבכים את אבקת הקקאו והשוקולד ובוזקים על פני העוגה והרפנות. מעטרים במעט אגוזי לוז קצוצים.

דרגת הקושי: בינונית
משך ההכנה: כשעה
סוג המנה: חלבית

אלכסוניים.

לפני ההגשה חותכים ריבועים או פסים. החטיפים נשמרים בכלי סגור במקפא עד חודש.

דרגת הקושי: קלה

משך ההכנה: כארבע שעות, כולל זמני הקפאה וקירור

סוג המנה: חלבית

כבה אחידה. מכסים את התבנית בניילון נצמד ומחזרים למקרר להתייצבות למשך שתיים וחצי-שלוש. לעיסור: מכניסים את השוקולד המומס לשקית זילוף קטנה, יוצרים נקב קטן בקצה ומזלפים פסים קטנים על פני הפצפוצים. נוטלים קיסם ומושכים פסים

טיפסקל:

- אפשר להוסיף לתערובת שקדים או אגוזי לוז או פיסטוקים או אגוזי מלך או מעט פירות מיובשים קצוצים.
- לפני ההקפאה, במקום זילוף של שוקולד לבן אפשר לעטר בברס, בתלתלי קוקוס או בסוכריות צבעוניות.
- אפשר להחליף את השמן בחמאת שקדים או בחמאת קשיו.

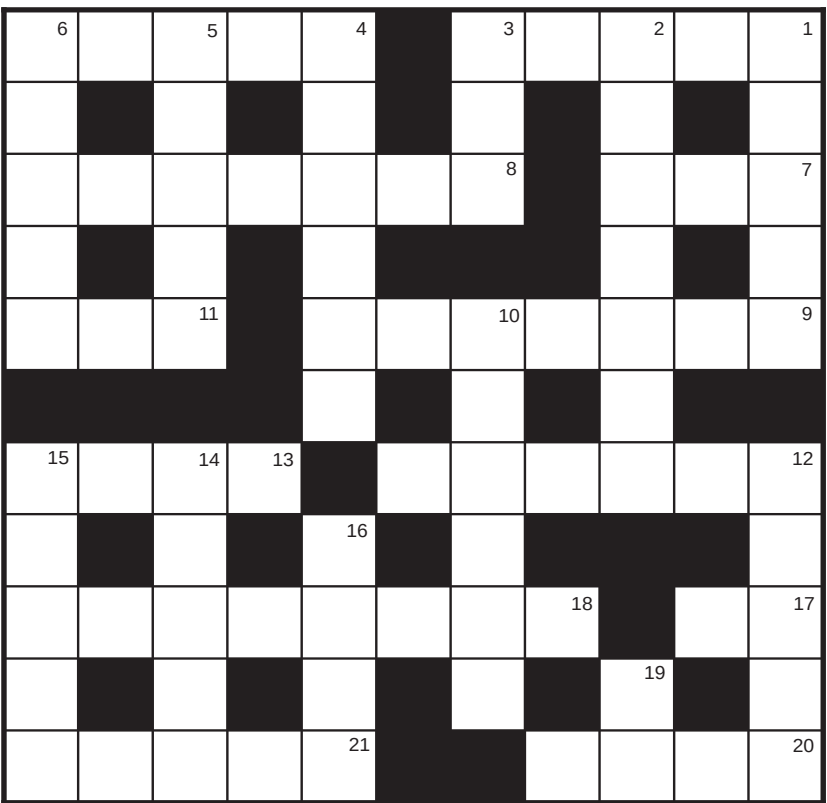
עוגת שוקולד וקציפת לוז

החומרים (לתבנית קפיצית בקוטר 24 או 26 ס"מ):

לתחתית השוקולד:

- 300 גרם שוקולד מריר
- 150 גרם חמאה חתוכה
- 1 כוס סוכר דמררה
- 5 חלבונים (מביצים גדולות)
- 8 חלבונים (מביצים גדולות). בסך הכל יש בעוגה

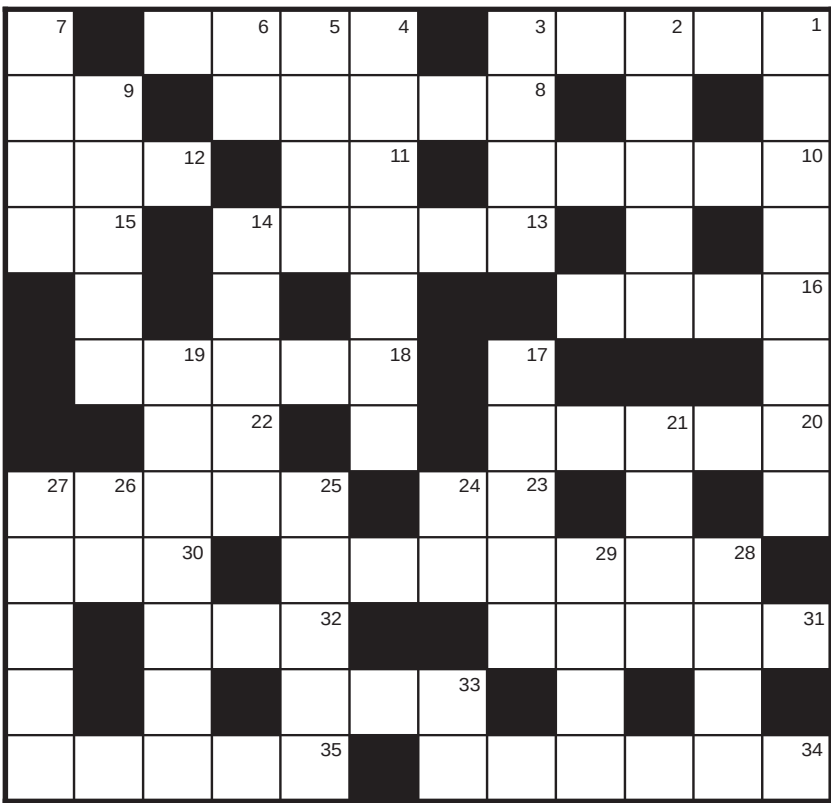
תשבץ היגיון / עודד רוזן

מאוזן: 1. סובבו לי עין ואף וזה דוחה (5) 4. תרשים של נכס מקרקעין חדש וטוב (5) 7. (עם 17 מאוזן) ניצח כי ענה באופן מסודר (5) 8. במידה/בגובה של אהוד בנאי (7) 9. מלאו ששה ק"ג (ח) (3, 4) 11. בתה נקבה של אחד הטורפים (3) 12. הקיבוץ נכנס בראש הממשלה נתניהו (6) 13. בגדה? זה שיימינג! (4) 17. ר' 7 מאוזן 18. סכנה להפקיד אצלה מטבע מתכת (8) 20. ר' 5 מאונך 21. אם אשתו בין כתבי השטחים, גם לה יש לכתוב (5)

מאונך: 1. בגרמניה כתבו ספר על בירה (ח) (5) 2. הכדורגלן נוכח בערבי המין? להפך! (3, 4) 3. השלך מאחור משקה (3) 4. אגד תחזור? הוא פחד להשיב (מ) (6) 5. (עם 20 מאוזן) באיזה אזור בארה"ב אפשר לשמוע "התנצרו כעת!"? (4, 5) 6. בסוף המקלארן בטטה, גרוטאה (5) 10. תלמיד בכיתה י' או ג'? (6) 12. בתו תמרי היא ממוצעת (5) 14. השבת וערב שבת יהיו שמחים (5) 15. שחקנית וסופר אשר אפשר לראות בחזרה (5) 16. בעל המקצוע ברח במעלה המסלול (4) 19. יהודה, אלף כלבה! (2)

תשבץ / עודד רוזן

מאוזן: 1. כלי נגינה קדום 4. פירה 8. מדינה במזרח התיכון 9. אות אנגלית 10. עירי 11. גיליון נייר 12. שבב 13. שנדליר 15. מילת הסכמה 16. אופרציה 18. צמח מים טורף 20. תימוכין 22. מילת שאלה 23. משאבת הדם 25. שיטה 28. יומרה 30. אבי דוד המלך 31. הכנסה לבית סוהר 32. ספר הספרים 33. נגד 34. סיכון (בלעז) 35. מאיי יפן

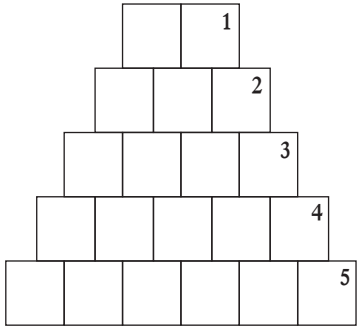
מאונך: 1. מין "תרופת סבתא" לכאב גרון (4,4) 2. מרינדה 3. שמורת טבע בעמק החולה (2,2) 4. מין פרי הדר 5. חירות 6. מטבע יפני 7. קוד 9. גיור 14. קומה 17. בירת ליטא 19. ממלכי יהודה 21. דג מאכל 24. עוף דורס 25. בדיחה 26. מפלגה ישראלית בעבר (ר"ת) 27. נמל תעופה בלונדון 28. נסי 29. משחק קלפים ישראלי 33. קול הפרה

ריבוע קסם / עודד רוזן

4	3	2	1
			2
			3
			4

1. מועדון
2. מוזיאון בפריז
3. כלי נשיפה מעץ
4. בובת משחק פופולרית

פירמידה / עודד רוזן

1. גנרל אמריקאי
2. מגלגולי הארבה
3. מין משקה אלכוהולי
4. קוטר קרח הקנה
5. כרוב הקלח

חידת תמונות / ליאור ליאני

בחידת הציורים שלפניכם יש להחסיר ולשנות אותיות על פי כל רמז בהתאם לציור שמעליו. חיבור כל האותיות שתתקבלנה ייתן שם של דמות ידועה, מושג או ביטוי. תמונות של אנשים מתייחסות לשם המשפחה שלהם או לכינויים.

תשחץ המכנה המשותף / ליאור ליאני

		צעדת פורים	צג שטוח של טלוויזיה	מתנה עם קדום בפרו	שכל, השקפה		
מילת שאלה	צ'אנס נדיר (2,7)	הזיה אות הניצחון	קו התוחם צורה	משררת ישראלית (ש"מ)	מבריק, נוצץ	פה	
חם מאוד	שיר של "הכל עובר חביבי"	מוסד ביטחוני (ר"ת)	מדינה מוסלמית	ממכות מצרים	אוצר הממשלה		
צורר	ממלכי ישראל	מילת פנייה לאישה נשואה	אגרטל	מלמד חובה, מאשים	מנגנון		
איבר זוגי בגוף	רצועה	מצץ	אופה	ועדת שרים מילת שלילה	צמח בראשית צמיחתו		
בית מחלת עור	בן בתואל	מלחין ידוע (ש"מ)	טעם מרענן	מכונת יפנית	בקי בתורת הנסתר היהודית		

צילומים: נעם ריבקין פנטון - פלאש 90, יוחנת שאול, יונתן זינדל - רפי דלויה, אור גפן, אביעד זידסון

© liorliany@gmail.com

טריוויה / ליאור ליאני

- א. באיזו יחידה בצה"ל שירתה השחקנית רומי אבולעפיה?
 1. יחידת ההסרטה של דובר צה"ל
 2. עיתון "במחנה"
 3. חטיבת גולני
 4. תיאטרון צה"ל

- ב. מהו הכלי החזק ביותר בשחמט?
 1. מלך
 2. מלכה
 3. צריח
 4. רץ

- ג. מאיזה סרט לקוח הציטוט "שיהיה בן, שיהיה בת, העיקר שתהיה ברית מילה"?
 1. אלכס חולה אהבה
 2. כנר על הגג
 3. אסקימו לימון
 4. קזבלן

- ד. איזה מהבאים אינו אחד מסדרי המשנה?
 1. קדשים
 2. עירובין
 3. זרעים
 4. מועד

- ה. איזו מדרגות הנגדים הבאות היא הדרגה הבכירה ביותר?
 1. רב-סמל ראשון
 2. רב-סמל מתקדם
 3. רב-נגד משנה
 4. רב-סמל בכיר

.....
 א' (ז) ב' (ח) ג' (ט) ד' (י) א'

 א' (ז) ב' (ח) ג' (ט) ד' (י) א'

 א' (ז) ב' (ח) ג' (ט) ד' (י) א'

 א' (ז) ב' (ח) ג' (ט) ד' (י) א'

סודוקו קל

	9					6	3	
	6	7	8	1				2
	5	2		7	6			1
	3	4		9				
6								9
				3		5	8	
5			9	8		1	2	
8				2	3	9	6	
	2	3					4	

סודוקו בינוני

9			8					
6								
		4	9	6		3	8	7
				3	8		2	4
	1						9	
2	6		5	9				
5	9	1		8	7	4		
								9
					9			3

סודוקו קשה

					6		4	
4								
6		9	4	7			3	
			8			3		6
	3	6				8	5	
7		8			1			
	8			2	9	1		7
								4
	9		1					

סודוקו קשה מאוד

					1		7	
	7		8		6		2	5
			7			6		
	9		1					2
4	1						9	7
3					7		6	
		7			4			
6	3		2		9		1	
	2		6					

קבוצת כדורסל ישראלית (5,5)	→	אחת היבשות	→	פרופגנדה	→	בור עמוק	→	רגשת	→	מדינה בארה"ב
←						↓				אגודלים
סימן החיסור		מילת זירו	←	סכין גילוח				קש"ק, קשיש	←	↓
←		↓		אליפטי	→			בכי		
				אם הקבוצות	←					
חבר למקצוע	←			מילת פליאה	←					מילת שאלה
				מתנה						↓
בירה בלגית		קרדמון	←	שאפשר לבטוח בו	←					
↓		כוכב שבת בהיר	↓							
		"הנשר הגדול"	↓	מין משקה אלכוהולי	←			ותיק מלחמה	←	סימן אות
←		↓		דיונה	←			↓		
				שפה						
שוט	←			מראשי עיריית ת"א	←			בשווייץ	↓	הר
חיש								הניצחון	↓	סימן של משהו שארית
↓										↓
וסל	←	נופת	←	ספוג במים	←					
		יונק שוכן הרים	↓							
←				פרצוף						
כנר אמריקאי (ש"מ)		נוזל הפה	←	העור העליון	←			משבעת המינים	→	סופרת ישראלית (ש"מ)
←		↓		מהלך בשחמט	↓					↓
				סכין כיס מתקפלת	←					עבורי
↓										↓
ממלכי ישראל	←	קלציום	←					מושב ליד נתב"ג	←	
←										
				דסטרן-קטיבי	←					

תאומים 20.6-21.5

אתם סמכותיים ודומיננטיים בתפקיד שאותו אתם ממלאים והשפעתכם בולטת. אתם נוטים לקחת אחריות יותר מהרגיל ומרגישים עומס. הירח המלא בשבת יביא עמו רגישות בבית ובמשפחה וכן הצפות רגשיות. בשישי תהיו דומיננטיים בסביבה הקרובה ותהיה נטייה לדרמות מול קרוביכם; בשני אחר הצהריים עד רביעי ייתכנו הזדמנויות או התחזקות ביחסים הרומנטיים; חמישי צפוי להיות אינטנסיבי ולחוץ בעבודה. נסו לא להעמיס על עצמכם יותר מדי.

שור 20.5-21.4

קשרים שמשפיעים על הקריירה עשויים להשתנות. אתם יוזמתיים וזקוקים לעצמאות בקריירה. זהו זמן טוב להשתדרג ולקדם את עצמכם. הסמכות שלכם מורגשת, נסו לא להעמיס על עצמכם אחריות. הירח המלא בשבת יחזק את נוכחותכם וייתכן שיגרום להצפות רגשיות. בשישי האווירה בבית ובמשפחה סוערת. התקשורת מתוחה, נסו לא להיכנס לדרמות; בשני אחר הצהריים עד רביעי היחסים בעבודה יחזקו ויאזנו אתכם; בחמישי צפויים רגישות במערכות יחסים וצורך במרחב ובחופש.

טלה 20.4-21.3

שבוע של התכנסות, חשבון נפש, הרהורים ובדיקה עצמית. ביחסים החברתיים נדרשים מרחב וחופש. ייתכן שתהיו פעילים מבחינה חברתית ותהיו מעורבים ביוזמות ובשינויים חברתיים. הירח המלא בשבת מביא עמו הצפות רגשיות ונטייה להחמיר עם עצמכם. בשישי תהיו דומיננטיים עם נטייה לדרמטיות, לתגובות מוגזמות, לעצבנות ולאימפולסיביות; בשני אחר הצהריים עד רביעי יתאזנו מערכות היחסים; בחמישי צפויים רגישות וצורך בפרטיות ובמרחב.

בתולה 22.9-23.8

הירח המלא במזלכם בשבת מביא עמו הצפות רגשיות ותהליך של ניקוי ושחרור, בעיקר במערכות יחסים. תיתכן מתיחות ביחסים בימים אלו, נסו לא לקחת את הכל באופן רגשי. שישי צפוי להיות רגשי וייתכנו דרמות פנימיות; שני אחר הצהריים עד רביעי צפויים להיות טובים לאיזון כלכלי, למשא ומתן עם ממונים ולהטבות שכר; חמישי צפוי להיות אינטנסיבי עם קרוביכם, קחו לעצמכם מרחב.

אריה 22.8-23.7

זהו שבוע של חשבון נפש. יש לכם נטייה לבדיקה וסדר פנימיים ותחושת אחריות וכבוד רגשי, ייתכן שזה קשור לכספים שמגיעים אליכם או ליחסים האינטימיים. מערכות יחסים נמצאות בשינוי, ואתם חשים צורך במרחב ובחופש. הירח במזלכם בשישי יגרום לרגישות ודרמות במערכות יחסים. הירח המלא בשבת עד שני יגרום לרגישות בתחום הכלכלי - חובות או כספים שצריכים להגיע אליכם. בחמישי האווירה בבית ובמשפחה תהיה טעונה ואינטנסיבית וצפויה מתיחות ביחסים.

סרטן 22.7-21.6

אתם חשים אחריות ועומס, ויש נטייה לירידת אנרגיה. ייתכנו אף עצבות ופסימיות. לקראת הירח המלא ייתכנו הצפות רגשיות, תנו לרגשות לעלות ולהשתחרר, כחלק מניקוי רגשי עמוק. בשישי תהיה נטייה לבזבז ולווצאות בלתי צפויות; בחמישי צפויה רגישות גבוהה ביחסים רומנטיים או ביחסים עם הילדים, וייתכנו מתיחות ואינטנסיביות רגשית. תחושו צורך במרחב ובפרטיות.

קשת 21.12-22.11

אתם דומיננטיים בבית ובמשפחה, לוקחים על עצמכם מחויבות ואחריות. ביחסים עם קרובים נדרש שינוי ויש צורך במרחב ובחופש. אתם פעילים ויוזמים בסביבה הקרובה. הירח המלא בשבת מביא עמו רגישות בקריירה, ייתכן שיהיה עומס של משימות. בשישי תהיה לכם נטייה להיכנס לדרמות. אתם דעתניים אך נסו לשמור על טקט; שני אחר הצהריים עד רביעי יהיו טובים ביחסים החברתיים; בחמישי היחסים עם קרובים יהיו רגשיים, ותצטרכו להתנתק ולהיות עם עצמכם.

עקרב 21.11-24.10

ביחסים בבית ובמשפחה נדרש שינוי ויש צורך במרחב ובחופש. אתם פעילים ויוזמים ביחסים. אלה ימים טובים לביטוי יצירתי. למרות נטייתכם לקחת אחריות, נסו לא להעמיס על עצמכם. אתם שירותיים ומעניקים עזרה, שמרו על גבולות. בשישי תהיו דומיננטיים בתפקידכם, נסו להימנע מתגובות מוגזמות; בשני אחר הצהריים עד רביעי צפויה רגישות, בעיקר ביחסים במשפחה; בחמישי הירח במזלכם יגביר את האינטנסיביות ואת המתיחות בבית ובמשפחה.

מאזניים 23.10-23.9

אתם סמכותיים ולוקחים על עצמכם הרבה אחריות בעבודה. השתדלו להציב גבולות כדי לא להיפגע מבחינה פיזית. ביחסים הרומנטיים נדרשים מרחב ושינוי. הירח המלא בשבת מביא עמו הצפות רגשיות ושחרור רגשות. מדיטציות ועבודה על הגוף יכולים להקל עליכם. בשישי תהיו דומיננטיים מבחינה חברתית, אך נדרשת סבלנות רבה יותר מהרגיל; בשני אחר הצהריים עד רביעי הירח במזלכם יחזק את מערכות היחסים הרומנטיים; חמישי צפוי להיות מורכב מבחינה כלכלית.

דגים 20.3-19.2

ימים של חשבון נפש ונטייה לקחת אחריות ומחויבות. במערכות יחסים צפויות הצפות רגשיות בהשפעת הירח המלא מולכם. זהו זמן למנוחה, למדיטציות, לאומנויות לחימה, ליצירתיות ולכל דבר שיכול לאזן אתכם. הירח המלא בבית הזוגיות ישפיע על מערכות יחסים, נסו לא לקחת אחריות על אף אחד אחר חוץ מעצמכם. בשישי תהיו דומיננטיים ומשפיעים בעבודה אך תהיה נטייה לדרמות; בשני אחר הצהריים עד רביעי תוכלו להביץ את המצב ולקבל החלטות; בחמישי השקפתכם תהיה קיצונית, נסו לשחרר שליטה ודעות נחרצות.

דלי 18.2-21.1

מרס, ונוס ופלוטו במזלכם מאתגרים אתכם במערכות יחסים ומביאים אתכם לשינויים מרחיקי לכת. אתם זקוקים למרחב ולחופש יותר מתמיד. יש מתיחות ביחסים ועליכם להגיע להכרעות לגבי המשך הדרך. הירח המלא בשבת יביא עמו הצפות רגשיות, סדר ובדיקה פנימיים. תנו לרגשות לעלות ולהשתחרר, שכן אתם בתהליך ניקוי. שישי צפוי להיות מתוח במערכות יחסים וילווה בנטייה לדרמות; בשני אחר הצהריים עד רביעי ראייתכם תתבהר; חמישי צפוי להיות אינטנסיבי ורגיש בקריירה, וילווה במתיחות ובעצבנות. נסו לשחרר שליטה.

גדי 20.1-22.12

ייתכנו הוצאות בלתי צפויות ושינויים כלכליים. נדרש מכם להיות יצירתיים. אתם לוקחים על עצמכם אחריות ומחויבות אך השתדלו להוריד מעצמכם עול של אחרים. הירח המלא בשבת גורם להצפות רגשיות ומשפיע על הראייה ועל ההסתכלות. אתם נוטים להיות רגשניים וקשה לכם להיות תכליתיים. בשישי חשוב להקשיב ללב ולהימנע מדרמות; שני אחר הצהריים עד רביעי יהיו טובים ליחסים בקריירה, לשיתופי פעולה כלכליים ועסקיים ולמשא ומתן; חמישי צפוי להיות רגיש ואינטנסיבי מבחינה חברתית.

דל בדל

אף שבתרבות של ימינו הכל בסדר והכל נכון, יש תחושה שמשהו בסיפור של אליקו מקולקל. הוא כנראה הפרסונה המוזרה ביותר במרחב הציבורי

מחנות למוצרי תינוקות, כולל קרדיט והזמנה להגיע לחנות, שוודאי נסגר כשיתוף פעולה מסחרי. הסרטונים של אליקו מהפנטים. אי אפשר שלא לצפות בהם עד סופם. הלב יוצא אל בני הזוג, שמספרים בטבעיות על אהבתם זה לזה. דל בדל. ביום האהבה איחלו זה לזה ברכה בפרסית שמשמעה לב בלב.

בסרטון שיצא לאחרונה, אלי-קו שוכב על מיטת שמש ומספר ריין בצינור מאזור חלציו ומספר שגם לו ירדו המים. ושוב, זה לא התוכן. וזו גם לא לירז. זה אליקו. הוא כנראה הפרסונה המוזרה ביותר במרחב הציבורי. מוזר במובן של מעניין, חריג, לא צפוי. מאפשר הצצה הזויה ומשונה על פרטיותו ועל זוגתו.

אליקו מציג גבריות מעניינת שחורגת מהמוכר. הוא גבר עם מראה עדין. הדיבור שלו רך. הוא לובש גופייה צמודה כדי להבליט כרס. הגופייה גברית, הלק נשי, הצבע גברי. זה מראה מתעתע. בת זוגו צעירה, הוא מבוגר. המוח רואה משהו, והפה לא מצליח לעקוב ולפלוט איזשהו דבר הגיוני בקשר אליו. מדובר בשדר רדיו שגדל בבית מסורתי ומשדר מדי יום מוזיקת "ערב ים-תיכוני", ומי שחשף לציבור את דודו אהרון ומשה פרץ.

הרומן הקריפי המצולם שלו הוא נדבך נוסף בדמו-תו הפלואידית, עם סרטונים שחושפים יותר מידע ממה שמישהו היה רוצה לדעת. השילוב של כל הנתונים האלה קרוי היום "מיינד פאק" - מה לעזאזל אני רואה פה. מי זה אליקו בכלל. האם הפרש השנים של כמעט שלושה עשורים הוא לגיטימי או שכבר אין דבר בתחום הזוגי-רומנטי שאינו לגיטימי?

והשאלות ממשיכות. האם שידור הלידה חוקי? זה אתי? ומצד שני, עם כל תרבות הסלבס הרדודה והאקס-סהיביציניסטית, איך אף אחד לא חשב על זה עד עכשיו?

אולי משהו לא בסדר איתנו, או בתרבות שלנו, אף שזה דור שבו הכל בסדר, הכל נכון, ואין טוב ורע. ובכל זאת, יש תחושה שמשהו פה מקולקל. אליקו כאילו מוביל את כולנו לפרק חדש, אקסצנטרי ומופרך בסדרה "מראה שחורה", כשאנחנו בתפקיד הצופים. והוא מעלה ומקצין בעידודנו, בקבלתנו, באדישותנו. ♦

חודשים האחרונים אנחנו עדים לקטעי וידאו ויראליים של אושיות ישראליות שנותנות דרור לעצמן ומפרסמות תוכן ביזארי ככל העולה על רוחן. מדובר בתכנים מעוררי תמיהה, שגורמים להרמת גבה. החל מהשיר של פנינה רוזנבלום "איפה הייתם בשביעי לעשירי?" וכלה באורן להב מלחין חמשירים מפוקפקים ומקריא מהטלוויזיה אזורי נפילות של טילים.

הצופה מחייך או משתף וממשיך הלאה בחייו. קשה ואפילו מיותר להבין מה המוח ראה ומדוע התעכב. יש משהו לא פתור בביזאר, שגורם לצופה לתהות "מה קורה כאן, ולמה ראיתי את זה לעזאזל?". כנראה שזמנים קיצוניים מזמנים טיפוסים מוגזמים. הבולט ביניהם לאחרונה הוא שדר הרדיו אליקו, שנותן לנו הצצה קרינגית לחיי הזוגיות הטריים שלו עם לירז, בחורה הצעירה ממנו ב-27 שנים. הוא בן 46, היא בת 19. השניים הכירו לפני שנה. סיפורי אהבה בלתי אפשריים, או אסורים - שבססם בפערים חברתיים, סוציאו-אקונומיים או גיליים - הם תמיד מסעירים, אך כאן מדובר באירוע שהוא רחוק מתחומי המוכר והידוע.

סיפור ההיכרות שלהם תואר בסרטון מהפנט, שבו אליקו עם לק שחור, שיער חום גולש עד הכתפיים ודיבור פלרטטני ומתחנף, מספר כיצד הכירו בחניון. הסיפור משעמם ונטול תפניות. היא התקשתה לחנות, הוא עזר לה, ביקש מספר טלפון, היא נתנה לו את עמוד האינסטגרם שלה, והוא פנה אליה אחרי מספר חודשים. התוכן חסר משמעות, העיניים נמשכות לצורה. לאיך לאימג'. איך הוא נראה, מה עובר עליה, איך היא מסתכלת עליו, כיצד הוא כובש את המצלמה.

והנה, אנחנו כבר שנה מלווים את הזוגיות המתרקמת בין בני הזוג, כשהוא מוביל את הסרטונים והיא בתפקיד שולי וזוטר. השבוע יכולנו לחזות בלייב וידאו בלירת בנם בשידור חי. אגב, גם על מין היילוד קיבלנו הזמנה להמר ואף לזכות בפרסים. סרטון בעניין הועלה

גבריות מעניינת שחורגת מהמוכר. אליקו ולירז

מראהו עדין. הדיבור שלו רך. הוא לובש גופייה צמודה כדי להבליט כרס. הגופייה גברית, הלק נשי, הצבע גברי. זה מראה מתעתע. בת זוגו צעירה, הוא מבוגר. המוח רואה משהו והפה לא מצליח לפלוט משפט הגיוני

סוזוקי JAPAN DAYS

18.2-8.3.2024

אספקה מהירה*

鈴木

ברור שיפנית. ברור ש...

SUZUKI

פתוחים ביום הבחירות המקומיות

FCB TLV & atomi

***9955**

*לרוכשים את הדגמים המפורטים בתקנון ומשלמים את מלוא התמורה כמפורט בהזמנת הרכב, במזומן, במועד ההזמנה. כפוף לתקנון. מחירון 1/2024. נתוני צריכת הדלק הם לפי בדיקות מעבדה. צריכת הדלק בפועל מושפעת מגורמים שונים, לרבות תנאי הדרך, תחזוקת הרכב ומאפייני הנהיגה, ועל כן יכולה להיות גבוהה ביחס לנתוני המעבדה. התמונה להמחשה בלבד. ט.ל.ח.

רמת
בטיחות
נמוכה

רמת
בטיחות
גבוהה

קוד דגם	דגם	רמת האבזור הבטיחותי
SR533H	S-CROSS ADAS 2x4 1.4 GLX	3
SR533G	S-CROSS ADAS 2x4 1.4 GLXV	3
SR533P	S-CROSS ADAS 4x4 1.4 GLX	3
SR533L	S-CROSS ADAS 4x4 1.4 GLXV	3

דרגת זיהום אוויר מרכב מנועי**

זיהום מרב 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

*נתוני היצרן, עפ"י בדיקת מעבדה. תקן 2017/1151 (EU) על פי שיטת WLTP
**הדרגה מחושבת לפי תקנות אוויר נקי (גילוי נתוני זיהום אוויר מרכב מנועי בפרסומת), התשס"ט 2009

דגם	צריכת דלק ממוצעת בליטרים 100-ק"מ*	דרגת זיהום אוויר
S-CROSS ADAS 2x4 1.4 GLX	5.7	דרגה 7
S-CROSS ADAS 2x4 1.4 GLXV	5.7	דרגה 7
S-CROSS ADAS 4x4 1.4 GLX	6.1	דרגה 10
S-CROSS ADAS 4x4 1.4 GLXV	6.1	דרגה 10